

Begroting 2023-2026

Gemeente Heemskerk

november 2022

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Financiële doorkijk	5
2. Financieel totaalbeeld 2023-2026	11
3. Leeswijzer	12
4. Programma's	13
Programma 1 Bestuurlijk domein	14
Programma 2 Sociaal domein	28
Programma 3 Fysiek domein	45
4.4 Algemene dekkingsmiddelen	62
5. Paragrafen	66
5.A Lokale heffingen	67
5.B Weerstandsvermogen en risicobeheersing	74
5.C Onderhoud kapitaalgoederen	80
5.D Financieringen	88
5.E Bedrijfsvoering	93
5.F Verbonden Partijen	99
5.G Grondbeleid	109
5.H Duurzaamheid	112
6. Financiële begroting	114
6.1 Overzicht geraamde incidentele baten en lasten	115
6.2 Overzicht investeringen	118
6.3 Stand verloop van de reserves	120
6.4 Stand verloop van de voorzieningen	122
6.5 Balansprognose	124
6.6 EMU saldo 2022-2024	125
6.7 Taakvelden	126

Voorwoord

Beste leden van de raad,

Voorliggende begroting geeft een eerste financieel en inhoudelijk beeld voor de bestuursperiode 2023-2026 waarin het nieuwe college met energie aan de slag gaat voor Heemskerk. Het college heeft vanaf de start ingezet op de onderlinge samenwerking en is blij met de ervaring en de inspiratie die onze waarnemend burgemeester Heldoorn heeft kunnen delen. Uiteraard kijkt het college ook uit naar de komst van en samenwerking met de nieuwe burgemeester die in december 2022 wordt geïnstalleerd. Ook heeft het college al de eerste stappen gezet om op een andere manier uw raad te betrekken bij planvorming en het maken van beleid. Niet het ‘tekenen bij het kruisje’ maar aan de voorkant van een beleidsvoornemen of een vraagstuk met elkaar in gesprek. Uiteraard met oog voor de verschillende rollen en verantwoordelijkheden, maar wel vroegtijdig met elkaar in verbinding. De nieuwe Participatienota zal hier handen en voeten aan geven. Maar ook zal het richting geven op welke manier de samenleving beter betrokken kan worden en welke rol de raad daar zelf in wil spelen.

Het college heeft veel aandacht voor wat er op dit moment speelt in de samenleving. Niet limitatief en niet in volgorde van belangrijkheid spelen er op dit moment complexe vraagstukken op het gebied van klimaat, stikstof, woningbouw, vluchtelingen, energie en koopkracht. Vraagstukken die naar aard en schaal voor Heemskerk te groot zijn om als Heemskerk alleen aan te pakken en op te lossen. Maar dit zijn wel vraagstukken die directe invloed hebben op het dagelijks leven van onze Heemskerkse inwoners, ondernemers en bezoekers. Op dit moment weten we niet hoelang we nog last zullen hebben van welke crisis. We zullen hier de hand aan de ploeg houden, net als bij de coronapandemie en de energietoeslag. Meer en meer komen we erachter dat niet alles te voorzien en in te plannen is. Dit is ook een reden

voor het college om in nauwe samenspraak met uw raad te blijven verkennen hoe we Heemskerk mooier en beter maken. Niet voor niets heeft het Coalitieakkoord de titel ‘Kansen pakken’.

Om uitvoering te geven aan het Coalitieakkoord wordt gewerkt met een uitvoeringsprogramma om concrete acties aan de voornemens te koppelen. In de loop van deze bestuursperiode worden de uitwerkingen van het uitvoeringsprogramma geïntegreerd in de komende begrotingen. Voor 2023 wordt in de begroting als uitgangspunt de huidige sociale en economische situatie genomen, deze geven aanleiding om goed de vinger aan de pols te houden ten aanzien van de lastendruk voor Heemskerkse huishoudens. Het college stelt voor om de huidige belastingdruk en de belastingdoorrekening aan leges en vergunningen aan inwoners, ondernemers en organisaties te beperken tot maximaal de inflatiedruk. Het college biedt hiermee een sluitende begroting aan voor 2023. Daarnaast zijn er ook financieel-technische uitgangspunten aangepast. Het college pakt de handschoen op structureel en incidenteel te besparen op goederen en diensten, zonder daarbij de kwaliteit uit het oog te verliezen. Resultaat van deze aanpak is dat er in 2023 beperkte financiële ruimte is. Om toch kansen te pakken geeft het college in 2023 de prioriteit aan de realisatie van woningbouw. Er wordt stevig doorgewerkt aan de vier grote woningbouwprojecten op de locaties Assumburg, Tolhek, Eikenhof II, De Velst en de stationsomgeving. Het beleid dat we in samenspraak willen ontwikkelen moet leiden tot betaalbare woningen die voor grote groepen beschikbaar zullen zijn. We zullen daarvoor zoeken naar nieuwe woon- en financieringsvormen. Een manier omdat dit te doen is om de markt uit te dagen om innovatieve en klimaatbestendige projecten te ontwikkelen.

Het college ziet dat al jaren de kosten in het Sociaal domein stijgen. We blijven daarom de transitie naar preventie doorzetten. Investerings in stabiele kernteams op alle scholen en zorgen dat elk kind kan meedoen door ons aan te sluiten bij het Jeugdfonds voor sport en cultuur zijn coalitiewensen. Preventie (en handhaving) van jeugdoverlast blijft voor dit college heel belangrijk. Ook het blijven vergroenen van onze gemeente en het toekomstbestendiger maken van onze schoolgebouwen zal deze

bestuursperiode de aandacht krijgen die het verdient. We willen graag tempo maken met het realiseren van een zwembad. Nog dit jaar valt er een besluit over de realisatie van een nieuw zwembad, al dan niet in samenwerking met de gemeente Beverwijk.

Voor het realiseren van al deze ambities in de begroting is het nodig dat we doorpakken met de ingezette acties om de basis op orde krijgen. Niet alleen door te blijven investeren in systemen, maar ook in mensen. Het college kijkt of de ambities nog overeen komen met de aanwezige formatie. Het college wil bij lacunes daarin investeren en een aantrekkelijk werkgever blijven, bijvoorbeeld door de herinrichting van het kantoor, juist in deze krappe arbeidsmarkt.

Het college ziet ook dat de jaren na 2023 financieel robuuster worden. Daar ziet het college dan ook de ruimte om kansen te pakken en een aantal grotere wensen uit het Coalitieakkoord te realiseren. Vanaf 2024 willen we onder andere de hondenbelasting afschaffen en de meerjarenplannen gebouwen, groen en wegen herzien. Andere acties worden in 2023 nader uitgewerkt en worden in de conceptbegroting 2024 en verder opgenomen.

Deze begroting toont de ambities van het college. Ambities die het college graag in nauwe samenwerking met de raad en samenleving vorm geeft. Vroegtijdig met elkaar in gesprek. De begroting heeft ook oog voor de huidige onzekere tijden waarover heel veel dorpsgenoten zich zorgen maken. We zullen daarom steeds goed kijken of het kan en of het financieel past.

Het college van burgemeester en wethouders van Heemskerk.

1. Financiële doorkijk

Voor u ligt de Begroting 2023-2026. Wij zijn er trots op dat we, ondanks deze (financieel) lastige tijden, erin zijn geslaagd een structureel en materieel sluitende meerjarenbegroting aan u te kunnen voorleggen. Wij zijn positief en tegelijkertijd voorzichtig. Positief omdat we met deze begroting, positieve saldi presenteren voor de periode 2023-2025 met alleen een tekort in 2026, iets wat na de Perspectiefnota 2023-2026 (hierna: PN) en de Meicirculaire 2022 zeker nog niet aan de orde was. Dit is gelukt door een aantal keuzes te maken bij de uiteindelijke verwerking van de meicirculaire en door met een stofkam door de PN en de gehele begroting te gaan. De Provincie Noord-Holland zal instemmen met deze begroting omdat deze voldoet aan de regel dat het eerste begrotingsjaar een positief saldo moet laten zien.

Aan de andere kant is er ook alle reden om behoedzaam te zijn. Het college dat zojuist is aangetreden, heeft een Coalitieakkoord opgesteld (Kansen pakken!) en om de daarin genoemde ambities waar te kunnen maken is in een aantal gevallen aanvullende dekking nodig. Zeker wanneer het om beleidsambities met een structureel karakter gaat, zijn de middelen beperkt beschikbaar. Het vraagt daarom creativiteit om in 2023 toch een start te kunnen maken met het Coalitieakkoord, waarbij het duidelijk is dat

in 2024 naar verwachting meer middelen beschikbaar zullen zijn om wensen te honoreren.

Een ander risico betreft de situatie in de wereld. Grote ontwikkelingen met ernstige consequenties volgen elkaar in snel tempo op. In 2020 werden we geconfronteerd met Corona, met alle maatschappelijke en financiële gevolgen van dien. Met de komst van Omicron als dominante variant, lijken de consequenties van Corona voor de gemeente op dit moment beheersbaar, maar we weten dat deze situatie zomaar weer kan omslaan. Daarnaast hebben we te maken met een fors toegenomen inflatie in het algemeen en sterk stijgende energielasten in het bijzonder. Dit heeft verstrekkende gevolgen voor de begroting van de gemeente. In de eerste plaats omdat de energielasten fors toenemen en hiervoor aanvullend budget nodig is. In de tweede plaats omdat de stijgende lasten effect hebben op de inwoners en bedrijven van onze gemeente. De verwachting is dat niet iedere inwoner of iedere organisatie de stijgende kosten even gemakkelijk kan opvangen. En hoewel er vanuit de landelijke overheid ondersteunende maatregelen zijn voorgesteld op Prinsjesdag, wil de gemeente Heemskerk er ook zijn voor de inwoners die hiervan het meeste last hebben, mocht dat noodzakelijk zijn. Om deze reden is er nogmaals met een stofkam door de begroting gegaan

en is terughoudend omgegaan met de beschikbare middelen.

1.1 Coalitieakkoord

Tegelijkertijd met het begrotingsboekwerk 2023-2026, ontvangt uw raad de 1^e wijziging op de Begroting 2023-2026. In deze wijziging zijn alle beleidsvoorstellen opgenomen welke afkomstig zijn uit het Coalitieakkoord en het bijbehorend uitvoeringsprogramma.

Uitgangspunt bij dit pakket aan voorstellen is dat de jaarschijf 2023 een positief saldo moet blijven vertonen en dat we (nog) niet anticiperen op bedragen welke mogelijk in de Septembercirculaire 2022 richting de gemeente komen. Wanneer uw raad instemt met deze voorstellen, resteert er in 2023 nog steeds een positief saldo. In de 1^e begrotingswijziging wordt dieper ingegaan op de voorstellen, maar het financiële vertrekpunt van deze wijziging is de stand waarmee in het begrotingsboekwerk wordt afgesloten.

Inmiddels is ook de septembercirculaire ontvangen. De uitwerking hiervan ontvangt u middels een separaat raadsmemo. De uitkomsten van dit raadsmemo kunt u betrekken bij de begrotingsbehandeling in uw raad op 1 november. Mocht de Septembercirculaire 2022 leiden tot een aanmerkelijke afwijking van de financiële positie, dan wordt in het raadsmemo een voorstel gedaan hoe daar in het begrotingsproces mee om te gaan.

1.2 Van Perspectiefnota naar Meicirculaire

Op 5 juli 2022 heeft uw raad de Perspectiefnota 2023-2026 vastgesteld. Om het op dat moment nog nieuw te vormen college de ruimte te geven om later nog met voorstellen voor nieuw beleid te kunnen komen, zijn in de PN alle op dat moment bekende financiële ontwikkelingen opgenomen, aangevuld met een aantal onvermijdelijke beleidsmatige ontwikkelingen. Voorstellen voor nieuw beleid kregen niet een plaats in de PN maar in de Begroting 2023-2026. Aanvullend op de PN, verscheen in juni de uitwerking van de Meicirculaire 2022. Mede als gevolg van de toegenomen inflatie en de middelen die gemeente ter compensatie daarvoor ontvingen, had deze circulaire een grote impact op onze begroting.

In onderstaande tabel is het begrotingssaldo gepresenteerd, welke met uw raad is gecommuniceerd in het raadsmemo bij de Meicirculaire 2022. Bij de bespreking van de raad op 5 juli, heeft de portefeuillehouder Financiën aangegeven mogelijkheden te zien om het gepresenteerde saldo te verbeteren, mede door nogmaals met een stofkam door de begroting te gaan. Deze mogelijkheden zijn in onderstaande tabel verwerkt.

We zien dat het begrotingssaldo aanmerkelijk verbetert als gevolg van de stofkamoperatie. Na de volgende wijzigingen worden voorgesteld:

(Bedragen x € 1.000)		2023	2024	2025	2026
Saldo begroting 2023-2026 na Perspectiefnota 2023 en Meicirculaire 2022		-1.972	-439	2.738	-2.847
1	Terugzetten 2026 stelpost Sociaal domein	0	0	0	1.168
2	Geen onderuitputting accres	488	453	366	0
3	Stelpost onderuitputting BCF conform realisatie 2021	354	355	354	353
4	Doorbetaling Heliomare bevrozen op niveau 2022	511	577	627	627
5	Budget Ondernemingsraad temporiseren in 2 jaar	84	0	0	0
6	Aanpassing herindexering 2022 (lager indexcijfer)	209	209	209	209
Saldo stofkam PN en meicirculaire		1.646	1.594	1.556	2.357
Saldo begroting 2023-2026 na stofkam PN en Meicirculaire 2022		-326	1.155	4.294	-490

1. *Terugzetten stelpost sociaal domein*

De Provinciaal toezichthouder gaat akkoord met het opnemen van een stelpost Jeugdzorg in de jaarschijf 2026. In de raadsmemo Meicirculaire 2022 is deze post nog niet meegenomen. Het betreft een bedrag van € 1.168.000. Ten tijde van het opstellen van de meicirculaire was dit nog niet bekend.

2. *Onderuitputting accres*

De VNG heeft ingestemd met het voorstel van de fondsbeheerders om het volume-accres Gemeentefonds voor de jaren 2022 tot en met 2025 te bevrozen op de stand Meicirculaire 2022. Met het bevrozen zijn de volume-accessen voor de jaren 2022-2025 vast komen te staan en lopen gemeenten de komende jaren slechts een beperkt inflatierisico op de kosten die met de Algemene uitkering worden gedekt.

3. *Stelpost onderuitputting BCF*

De provinciaal toezichthouder gaat akkoord op de toekomstige ontwikkeling van de ruimte onder het plafond BTW-Compensatiefonds (BCF) een raming op te nemen die maximaal is gebaseerd op de meest recente, gerealiseerde ruimte onder het plafond. Dit betreft de ruimte onder het plafond BCF 2021.

4. *Heliomare*

De verdeelmaatstaven van de Algemene uitkering zijn gewijzigd. Op basis van deze wijzigingen zou de doorbetaling (voorheen één op één) aan Heliomare substantieel hoger uitvallen, zonder dat daar een mutatie in leerlingaantal of taken aan ten grondslag ligt. Momenteel is de gemeente in overleg met het bestuur van Heliomare hoe hier in de toekomst mee om te gaan. Vooralsnog wordt de uitkering aan Heliomare voor de komende jaren op het niveau 2022 aangehouden.

5. Budget ondernemingsraad

Voor het uitoefenen van werkzaamheden ten behoeve van de Ondernemingsraad (OR) worden OR-leden voor een aantal uur per jaar vrijgesteld van hun taak. Voor de gemeente Heemskerk betekent dit dat op jaarbasis circa 2 fte. niet inzetbaar zijn voor reguliere werkzaamheden. De organisatie wil de toenemende werkdruk als gevolg van deelname aan de OR compenseren. De jaarlijkse lasten bedragen € 167.000 en dit bedrag is vanaf 2023 verwerkt in de Perspectiefnota. Voorgesteld wordt om (als gevolg van de financiële positie) een geleidelijke ingroei te realiseren in 2023. Dat betekent dat de helft van het hiervoor in de PN ingeboekte bedrag van 2023, nu vrij kan vallen.

6. Aanpassing herindexering 2022

Bij de Perspectiefnota 2023 is bij de berekening van de herindexering voor het jaar 2022 in de meerjarenraming uitgegaan van de prijsindex voor de Materiële overheidsconsumptie (imoc). Dit percentage is voor 2022 vastgesteld op 4,10%. De gemeente Heemskerk hanteert echter voor de indexering van de begroting/meerjarenraming de prijsindex Bruto binnenlands product. Deze bedraagt over 2022 3,6%. Wanneer dit laatste lagere percentage wordt toegepast betekent dit een structurele besparing van € 205.000,-.

1.3 Doorlichten gehele begroting

Na de mutaties van operatie stofkam, is er nog steeds sprake van een negatief begrotingssaldo in de jaren 2023 en 2026, maar de omvang hiervan is fors afgenomen. Bij het regulier begrotingswerk

hoort dat we alle begrotingsposten tegen het licht houden om te zien of aanpassingen nodig zijn. Deze stap heeft geleid tot een aantal aanpassingen in de administratie met een financieel effect. Daarnaast hoort bij het regulier begrotingswerk ook dat een aantal issues wordt rondgerekend met (mogelijk) financiële consequenties. Een voorbeeld daarvan is het bepalen van de leningenportefeuille en de daarbij behorende rentelasten. Alle mutaties in de begroting zijn in onderstaande tabel gepresenteerd.

(Bedragen x € 1.000)		2023	2024	2025	2026
Saldo begroting 2023-2026 na stofkam PN en Meicirculaire 2022		-326	1.155	4.294	-490
8	Aanpassing op salarislasten in oude meerjarenraming		-44	-39	-54
9	Aanpassing indexatie cf Perspectiefnota 2023			-1.155	-2.164
10.1	Aanpak energiearmoede (voorstel PN 2023 achterhaald door raadsbesluit 30-6)	148	132	102	69
10.2	Aanpak energiearmoede	-148	-132	-102	-69
11.1	Deelname ROM MRA	250	250	250	0
11.2	Lagere onttrekking Algemene reserve correctie ROM MRA	-250	-250	-250	0
12.1	Bijstelling onttrekking BR Promotie en ondersteuning Toerisme en Recreatie	86	60	47	47
12.2	Bijstelling storting op basis van opbrengst uit Toeristenbelasting	-48	-45	-47	-47
12.3	Lagere uitgaven Promotie en ondersteuning Toerisme en Recreatie	0	24	42	42
13.1	Lagere onttrekking BR Energietransitie	-21	-21	0	0
13.2	Geen onttrekking BR Energietransitie	0	0	-161	-161
14	Verlaging budget Veilig Thuis op basis van Begroting 2023 VRK	176	178	178	178
15	Correctie budgetten VRK op basis van Begroting 2023 VRK (correctie inflatie)	161	161	161	161
16.1	Hogere lasten afvalinzameling kosten HVC	-83	-83	-83	-83
16.2	Hogere lasten kwijschelding	-33	-33	-33	-33
16.3	Indexatie kosten afvalverwijdering	-162	-162	-162	-162
16.4	Hogere toerekening BTW (50%) door herindexering	-38	-38	-38	-38
16.5	Hogere inkomsten Afvalstoffenheffing (veroorzaakt door herindexering lasten)	316	316	316	316
17	Hogere storting fonds Riolerings door minder uren / overhead	-125	-43	146	134
18	Bijstelling budgetten (P-budget/re-integratie/Wsw) op basis van Begroting 2023 IJmond Werkt!	32	52	64	64
19	Lagere doorbetaling bijdrage algemene uitkering voortgezet onderwijs aan de gemeente Beverwijk	132	132	132	132
20	Lagere bijdrage Heliomare (bijstelling inflatiecorrectie)	62	26	29	36
21	Privatisering begraafplaats (Taskforce maatregel nr. 35) / opnieuw opgevoerd in 2024 cf overzicht Perspectiefnota 2023	65	-65	0	0
22	Pand Beneluxlaan 205-207 verkocht (voormalig bibliotheek)	-23	-23	-24	-24
23	Renteresultaat Treasury	-9	-52	-109	-142
24	Verlaging garantstelling Huisvuilcentrale (HVC)	-25	-25	-25	-25
25	Hogere bijdrage GR IJmond Werkt! op basis van Begroting 2023 (Raadsbesluit 30 juni 2022)	-128	-154	-109	-120
26	Correctie gelden Gezond in de Stad (GIDS-gelden)	120	120	120	120
27	Oneigenlijk grondgebruik / verkopen groen (Taskforce maatregel nr.27)	20	20	20	20
28	Overige correcties (hoofdzakelijk lagere inflatiecorrectie door eenmalige posten)	159	349	153	-92
saldo opschonen meerjarenbegroting		634	650	-577	-1.895
Saldo begroting 2023-2026 na opschonen meerjarenbegroting		308	1.805	3.717	-2.385

8. De salarislasten waren te laag begroot in 2025.
9. Het indexerende van de budgetten conform uitgangspunten in PN, betekent het moeten bijramen van de lasten in 2025 en 2026.
10. Post was aangemeld in zowel PN als via separaat raadsvoorstel. Voorstel uit PN wordt budgettair neutraal teruggedraaid om tweemaal opnemen te voorkomen.
11. In de Bestuursrapportage 2022 staat bij post 19 dat conform het BBV de deelneming aan ROM-MRA op de balans moet worden verwerkt. In de begroting 2023-2026 wordt deze correctie meerjarig verwerkt. De mutatie is budgettair neutraal, maar heeft wel effect op de Algemene reserve.
12. De stortingen en onttrekkingen aan de bestemmingsreserve Promotie en ondersteuning toerisme en recreatie worden bijgesteld aan de hand van de werkelijke situatie.
13. De onttrekking aan de bestemmingsreserve Energietransitie wordt bijgesteld aan de hand van de werkelijke situatie.
14. Correctie van een abusievelijk te hoog opgenomen post.
15. De meerkosten 2023 van de Veiligheidsregio Kennemerland waren met betrekking tot de inflatie dubbel opgenomen in de begroting.
16. Mutaties in de baten en lasten van de afvalinzameling worden budgettair neutraal verwerkt in de Afvalstoffenheffing.
17. De toerekening van overhead en uren aan de Rioolheffing is ten opzichte van 2022 lager. Dit betekent een nadeel voor de exploitatie.
18. Bijstelling van het budget naar aanleiding van de ontvangen begroting IJmond Werkt!.
19. Door grenswijziging is het schoolgebouw aan de Van Riemsdijklaan overgegaan van Beverwijk naar Heemskerk. De vergoeding in de Algemene uitkering voor VO-leerlingen is daardoor ook overgegaan. Op basis van de actuele cijfers valt de uitkering in 2023 en verder lager uit.
20. Op basis van het verwachte leerlingaantal en de inflatie passen we de begroting aan.
21. de besparing was afgeraamd in PN maar stond als taakstelling nog in de begroting.
22. De baten en lasten van de verkochte bibliotheek stonden nog in de begroting. Deze worden nu afgeboekt.
23. Door een toenemend investeringsvolume en stijgende rentes in Nederland moeten we meer rente betalen.
24. Het dividend van HVC gaat omlaag omdat de winst over meer aandeelhouders verdeeld moet worden.
25. Verwerken van het raadsbesluit d.d. 30 juni 2022 waarin een hogere bijdrage aan IJmond Werkt is vastgesteld.
26. Door een foutieve verwerking van de Septembercirculaire 2021, is in de Begroting 2023 een te hoog subsidiebudget geraamd.
27. Verwerken van de stelpost oneigenlijk grondgebruik uit de Taskforce conform perspectiefnota 2023
28. Verzamelpost van verschillende kleine mutaties.

Het resultaat van de begrotingsdoorlichting is dat er voor de periode 2023-202 positieve begrotingssaldi zijn te noteren, met een tekort in 2026. De verwachting is dat de Septembercirculaire 2022 voor 2026 lucht gaat bieden. In het Overzicht geraamde incidentele baten en lasten zien we dat de begroting ook voldoet aan de eis dat structurele lasten met structurele baten worden gedekt. In de 1^e wijziging op de Begroting 2023-2026 wordt een deel van het positieve saldo ingezet om een beperkt aantal beleidsvoornemens uit het Coalitieakkoord uit te kunnen voeren.

1.4 Leningen en reserves

Bij het opstellen van de Begroting 2023-2026, is ook een liquiditeitsprognose gemaakt. Doel hiervan is om op basis van de beschikbare liquiditeit te bepalen of de bank-/kasstand voldoende is om de beleidsvoornemens met de eigen middelen te betalen of dat we verwachten hiervoor geldleningen aan te moeten trekken. In onderstaande tabel is het verwachte verloop van de leningenportefeuille weergegeven.

In 2022 heeft de gemeente een tweetal leningen met een restantsaldo van 17,9 miljoen euro. In 2023 betalen we hier € 790.000,- aan rente en € 1.533.000,- aan aflossing over. In 2041 is de laatste geldlening afgelost. De omvang van de leningenportefeuille zal komende jaren aanmerkelijk toenemen. In 2023 zal deze naar verwachting 20,98 miljoen euro bedragen, om eind 2026 te zijn gestegen tot 42,2 miljoen euro. Dit is met name het gevolg van het ambitieuze meerjarig investeringsprogramma. Omdat de korte rente (0,85%) lager is dan de lange rente (2,32%), wordt zoveel kort geleend tot de kasgeldlimiet wordt bereikt. Aanvullende behoefte aan vreemd vermogen wordt dan lang geleend. De extra rentelasten die deze financiering met zich mee brengt, zijn in de Begroting 2023-2026 verwerkt.

Reserves

Met het omzetten van een groot aantal onderhoudsvoorzieningen naar onderhoudsreserves bij de jaarrekening 2021, is het bedrag aan reserves fors toegenomen. Ultimo 2022 zit er ongeveer € 46,9 mln. in de reserves, waarvan € 14,475 mln. in de Algemene Reserve. Daarbij is nog geen rekening gehouden met het verwachte resultaat van de bestuursrapportage 2022 (onttrekking van € 1,5 mln.), een verwachte dotatie bij de jaarrekening van ongeveer hetzelfde bedrag en het honoreren van incidentele beleidsvoorstellen uit de 1^e begrotingswijziging 2023. Op basis van het voorgestelde beleid in deze begroting daalt de omvang van de totale reserves naar ongeveer € 44,6 mln. eind 2026, waarbij de Algemene Reserve een omvang heeft van ongeveer € 15,4 mln.

(bedragen x € 1.000,-)	2023	2024	2025	2026
Verwacht financieringstekort	-20.983	-30.272	-38.793	-42.248
Kortlopende geldleningen	9.594	9.774	10.056	10.276
Langlopende geldleningen	11.389	20.498	28.737	31.972

2. Financieel totaalbeeld 2023-2026

In onderstaande tabel zijn de totalen aan lasten en baten per programma weergegeven. De negatief genoteerde bedragen zijn lasten. Positief genoteerde bedragen betreffen baten. De negatieve saldi op de programma's worden uiteindelijk meer dan gecompenseerd door de algemene dekkingsmiddelen, die op een apart programma staan. Uiteindelijk zien we dat dit leidt tot een positief saldo in de Begroting 2023 van € 308.000,-.

Met betrekking tot de eindsaldi wordt onderscheid gemaakt in een saldo **voor** en **na** bestemming van de middelen uit reserves.

Financieel effect meerjarenbeeld 2023-2026 (exclusief Septembercirculaire 2022)

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
1. Bestuurlijk domein						
Lasten	-12.511	-10.014	-9.936	-10.183	-10.613	-10.690
Baten	2.069	1.505	1.511	1.578	1.629	1.684
Saldo	-10.442	-8.509	-8.425	-8.605	-8.984	-9.006
2. Sociaal domein						
Lasten	-62.804	-62.130	-64.294	-66.226	-67.585	-69.193
Baten	21.524	15.283	15.424	15.801	16.118	16.435
Saldo	-41.280	-46.847	-48.870	-50.426	-51.467	-52.757
3. Fysiek domein						
Lasten	-22.343	-20.796	-20.616	-20.236	-21.094	-21.608
Baten	17.773	11.148	12.008	12.218	12.986	13.296
Saldo	-4.570	-9.648	-8.608	-8.018	-8.108	-8.312
Algemene dekkingsmiddelen/bedrijfsvoering						
Lasten	-16.539	-19.620	-18.020	-18.346	-19.016	-19.406
Baten	74.816	77.620	83.727	86.835	90.520	86.426
Saldo	58.277	57.999	65.707	68.489	71.503	67.019
Totaal lasten	-114.197	-112.560	-112.865	-114.991	-118.308	-120.897
Totaal baten	116.182	105.555	112.671	116.431	121.253	117.841
Saldo voor bestemming	1.985	-7.005	-194	1.440	2.945	-3.056
Toevoeging aan de reserves	-12.149	-3.562	-3.913	-2.804	-2.483	-2.458
Onttrekking aan de reserves	5.406	9.769	4.415	3.168	3.254	3.129
Saldo na bestemming	-4.758	-799	308	1.804	3.717	-2.385

3. Leeswijzer

De activiteiten 2023 zijn opgenomen bij de betreffende programmaonderdelen onder de kopjes 'Wat gaan we er voor doen'. De raad wordt via twee tussentijdse rapportages per jaar integraal geïnformeerd over de voortgang van de activiteiten.

Toelichting bij de financiële overzichten

Per programma is een financieel totaaloverzicht opgenomen. Hierin worden de cijfers op het niveau van programma weergegeven en de verschillen ten opzichte van de begroting 2022 verklaart. Daarnaast is een overzicht van de lasten en baten onder de afzonderlijke programmaonderdelen opgenomen. In al deze overzichten zijn de mutaties op de reserves apart inzichtelijk gemaakt. Financieel resultaat voor mutaties reserves is het 'Resultaat voor bestemming'. Terwijl het resultaat na mutaties reserves wordt aangegeven als het 'Resultaat na bestemming'.

Met betrekking tot de opgenomen cijfers

- Positief genoteerde bedragen duiden op een voordeel. Dat wil zeggen een (hogere) bate of een lagere last.
- Daarentegen duiden negatief genoteerde bedragen op een nadeel. Dat wil zeggen een (hogere) last of een lagere bate.

- Bij een onttrekking aan een reserve wordt het bedrag positief aangeduid. Dat wil zeggen dat de exploitatie wordt verhoogd met financiële middelen, met andere woorden een voordeel voor de exploitatie.
- Een storting in een reserve is een nadeel voor de exploitatie en wordt daarom als negatief aangeduid. Dat wil zeggen dat de exploitatie wordt verlaagd met financiële middelen.

In de begroting wordt op programmaniveau een toelichting op de afwijkingen in de baten en/of lasten tussen 2022 en 2023 gegeven. Hierbij wordt een ondergrens van € 50.000,- aangehouden.

Programma's

Onder de programma's (Bestuurlijk, Sociaal en Fysiek domein en Bedrijfsvoering) is een onderverdeling gemaakt naar programmaonderdelen. Deze onderdelen zijn een clustering van aan elkaar verbonden beleidsterreinen.

In de programmaonderdelen zijn de door de raad gewenste maatschappelijke effecten ('Wat willen we bereiken?') en de activiteiten waarmee het college denkt deze effecten te kunnen realiseren ('Wat gaan we er voor doen?') opgenomen. Hiervoor zijn financiële middelen nodig. Deze zijn opgenomen onder 'Wat gaat

het kosten?' waar uiteraard onderscheid wordt gemaakt in begrote lasten en baten.

De beschreven activiteiten komen voort uit continuering van bestaand beleid en nieuw beleid.

Prestatie-indicatoren

De prestatie-indicatoren zijn opgenomen onder de programmaonderdelen. Op deze wijze kan makkelijk het verband worden gelegd tussen het beleid en activiteiten en de daaraan gekoppelde indicator(en). De jaarschijf 2021 bevat de gerealiseerde waarde. De jaren 2022 tot en met 2026 geven de streefwaarden. De voorliggende Begroting 2023-2026 is opgesteld in het jaar 2022. De gerealiseerde waarden 2022 waren op het moment nog niet bekend. Daar waar nodig wordt een toelichting op de indicator gegeven.

4. Programma's

Programma 1
Bestuurlijk domein

Algemeen

Het Bestuurlijk domein omvat de onderdelen bestuur, samenwerking, dienstverlening, economische zaken, veiligheid, vergunning en handhaving. Daarbij monitoren we continu de volgende dimensies: bewoners, bedrijven, voorzieningen, veiligheid en fysieke omgeving.

Participatie

Goed beleid wordt gemaakt in samenspraak met inwoners. Het betrekken van de inwoners vroeg in het besluitvormingsproces kan meer draagvlak opleveren. Daarbij moet vóóraf duidelijk zijn welke invloed inwoners en stakeholders hebben op de besluitvorming. Verantwoording aan de raad en aan de participanten over wat er met de inbreng is gedaan vindt achteraf plaats. We willen kinderen en jongeren betrekken bij de democratie.

Participatie kent vele verschijningsvormen en is altijd in beweging. De al langer ingezette trend van een terugtrekkende overheid en het stimuleren van eigen verantwoordelijkheid draagt daar aan bij. Inwoners laten hun stem horen en willen graag meedenken over nieuwe plannen en projecten van de gemeente. Ook nemen inwoners zelf initiatieven die participatie en sociale cohesie bevorderen. Door toenemende digitalisering en inzet van social media is het eenvoudiger om mee te denken, mee te praten en mee te doen in Heemskerk. Dit zien we terug in de grote respons op online enquêtes en online bijeenkomsten. Ook de Omgevingswet geeft een impuls aan participatie.

Deze wet, die op 1 januari 2023 in werking treedt, stelt initiatiefnemers verantwoordelijk voor participatie. Dat betekent dat zij in een vroeg stadium belanghebbenden moeten betrekken bij hun plannen. In het ene geval is dit een ondernemer die wil uitbreiden, in het andere geval een inwoner die een speelplek wil onderhouden. Ook de gemeente zelf is als initiatiefnemer voor beleid en projecten in de fysieke leefomgeving verantwoordelijk voor participatie. Dit alles om de kwaliteit van de besluitvorming te verbeteren en ruimte te geven voor initiatieven. Participatie is een leerproces waarop we investeren als gemeentelijke organisatie, als bestuur en raad, maar ook als samenleving. We reiken daarbij tools aan zoals de Leidraad Participatie voor initiatiefnemers en gaan aan de slag met het door de raad vastgestelde participatiebeleid.

Veiligheid

Uit een recent afgenomen enquête blijkt dat de inwoners van de gemeente Heemskerk zich over het algemeen veilig voelen. Een verzorgde buitenruimte draagt bij aan het gevoel van veiligheid: daar zetten we op in. In de nieuwe periode houden we goed in de gaten of er op het gebied van handhaving versterking nodig is, eventueel in samenwerking met de regio. Over het algemeen zijn we tevreden over de jeugd als het gaat om veiligheid. Om eventuele overlast te voorkomen, zetten we allereerst in op preventie. Dit doen we samen met scholen en jongerenwerk. We willen beïnvloedbare jongeren op het goede pad houden door middel van bijvoorbeeld ontmoetingsplekken, maar ook door in te zetten op sport- en cultuuractiviteiten.

We gaan hiervoor met een buurtgerichte aanpak werken. Per buurt bekijken we wat we willen bereiken en wat daarvoor nodig is. Als er iets mis dreigt te gaan, spreken we jongeren aan. Door tijdig maatregelen te nemen voorkomen we dat beperkte overlast escaleert.

We volgen het Integraal Veiligheids- en Handhavingsplan dat breed gedragen wordt door de raad. In de groeiende digitale wereld is preventie van cybercrime belangrijk: mensen moeten weten wat cybercrime is en hoe ze dit herkennen en voorkomen. We zetten in op programma's waarbij bijvoorbeeld jongeren ouderen bewust kunnen maken van de gevaren (bijvoorbeeld Hackshield, waar Heemskerk al bij aangesloten is). Ondernijning van het lokale gezag moet bespreekbaar worden gemaakt en een duidelijke plek in het veiligheidsbeleid krijgen. Bij alle ambities op het gebied van handhaving spelen de politie, boa's en jongerenwerk een belangrijke rol.

Economie

We hebben een levendig centrum en dit willen we zo houden. De goede gesprekken met de winkeliers en vastgoedeigenaren die nu ook al plaatsvinden zetten we daarom voort. We zetten ons in voor een sterk vestigings- en ondernemingsklimaat op onze bedrijventerreinen. We zien daar zowel kansen als uitdagingen. We willen in het buitengebied naast de bestaande agrarische activiteiten meer ruimte bieden aan aanvullende niet-agrarische activiteiten, mits deze een maatschappelijk nut en karakter hebben. Hier valt bijvoorbeeld te denken aan meer mogelijkheden

voor kleinschalige recreatie in het Heemskerkerduin, in harmonie met de bedrijfsvoering van de tuinders. Het programma Toerisme & Recreatie gaan we verder ontwikkelen. We zetten in op kleinschalig verblijfstoerisme en recreatievoorzieningen passend in de omgeving en bij het DNA van Heemskerk. We zien grote kansen voor de maakindustrie. Dit kan een banenmotor zijn voor de regio. We vinden het behoud van regionale werkgelegenheid belangrijk, maar er moet een goed evenwicht zijn tussen economie en gezondheid.

Just Transition Fund

De Europese Unie heeft het Just Transition Fund (JTF) opgericht om regionale clusters in Europa te ondersteunen bij de transitie naar een duurzame industrie. Nu leunen deze clusters nog sterk op fossiele brandstoffen. Dat moet veranderen. De IJmond is zo'n cluster vanwege Tata Steel. De IJmond is door het Rijk aangewezen als 1 van de 6 Nederlandse regio's die in aanmerking komt voor budget uit het JTF. Het Regionaal Transitieplan beschrijft de beoogde inzet van de JTF-gelden in de regio IJmond. De JTF-gelden betreffen nadrukkelijk een bijdrage aan een zachte landing van de energietransitie en worden vooral ingezet voor het MKB en niet voor Tata Steel. JTF is een vliegwiel, bedoeld om al voorgenomen inzet, investeringen en/of innovaties een extra zetje te geven. De IJmondgemeenten (Beverwijk, Castricum, Heemskerk, Uitgeest en Velsen) en de Provincie Noord Holland hebben gezamenlijk een Regionaal Transitieplan opgesteld om een beroep te kunnen doen op geld dat binnen het fonds voor de

IJmondregio is gereserveerd. In totaal gaat het om 58,5 miljoen euro.

ROM InWest

De ROM InWest helpt ondernemers bij het versterken van de regionale en circulaire economie in Noord-Holland. Daarbij zetten we in op een innovatief en sterk MKB, maar stimuleren ook versnelling van de energietransitie en de transitie naar een circulaire economie. Dat doen we met inzet van menskracht, netwerk en een beschikbaar fondskapitaal van circa 160 miljoen euro. ROM InWest vormt de verbindende schakel tussen het beleid van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en het regionaal economisch beleid, waarbij het maatschappelijk rendement de boventoon voert. Van ondernemers verwachten wij oog voor mens en milieu. Daarom ondersteunen wij vooral ondernemingen die een positieve bijdrage leveren aan de energietransitie, circulaire economie en andere innovatieopgaven.

Recreatie en toerisme

De toeristische merkwaaarden van Heemskerk zijn rust, groen, natuurlijk, gemoedelijk, dorpse gezelligheid en historisch. Meerdere kernkwaliteiten maken deze merkwaaarden waar. Het rustige en schone strand- en duingebied met onderscheid in een activiteiten en stiltestrand is belangrijk. De groene omgeving en de historische monumenten vormen een andere kwaliteit. Ook de gunstige ligging en het aantrekkelijke centrum met haar onderscheidende markt, spelen een belangrijke rol. Tenslotte is het brede aanbod aan

recreatieve voorzieningen een belangrijke kwaliteit. Het recreatieve aanbod staat niet op zichzelf, maar is onderdeel van een regionaal netwerk. Zo is Heemskerk verbonden met grote recreatiegebieden als het Alkmaarder- en Uitgeestermeer, de Metropoolregio Amsterdam, en andere kustgemeenten binnen de IJmond die veel toeristen trekken.

Heemskerk heeft in de Omgevingsvisie haar ambitie voor recreatie en toerisme benoemd. Een sterker en beter bekend toeristisch-recreatief aanbod en een kwalitatief recreatief aanbod voor bewoners. Deze ambitie is uitgewerkt in een programma recreatie en toerisme waarin de maatregelen zijn beschreven om de ambitie in de komende jaren te realiseren.

Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen

De invoering van de Omgevingswet is een omvangrijke en complexe opgave. We hebben al mooie stappen gezet in onze voorbereiding op de Omgevingswet. Zo zijn we als een van de eerste gemeenten in Nederland aangesloten op het digitale stelsel Omgevingswet (DSO) zodat we ons volledig kunnen focussen op het verder in richten van de organisatie en gaan we de intake tafel waar initiatiefnemers aanschuiven en de omgevingstafel verder professionaliseren. Een groot deel van de invoering staat ook los van de invoeringsdatum. Zoals de voorbereidingen voor het omgevingsplan en het aanpassen van onze manier van (samen)werken. Wanneer de wet op 1 januari 2023 in werking treedt, zijn wij er in ieder geval klaar voor!

Vanwege de invoering van de Omgevingswet en de gelijktijdige invoering van de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen wordt de Legesverordening herzien. Er wordt onderzocht welke omgevingsvergunningen maximaal kostendekkend zijn. Er verschuift een (groot) deel van de toezichtstaak naar een private kwaliteitsborger. Door de verschuiving van toezicht tijdens de bouw naar toezicht achteraf (handhaving) is het niet mogelijk om deze kosten in de bouwleges door te berekenen. Handhaving is een autonome taak van de gemeente. De Legesverordening zoals die met ingang van 2023 van kracht is, heeft een opzet waarin met dit effect rekening wordt gehouden. De uitwerking in de praktijk wordt gemonitord en waar nodig gedeeld in de planning- & controlinstrumenten.

Handhaving buitengebied

Het buitengebied van Heemskerk heeft lange tijd weinig aandacht gehad wat het toezicht en handhaving van het bestemmingsplan betreft. Dit gaat de komende jaren veranderen. Met het vaststellen van de Begroting 2022 is meerjarig budget vrijgemaakt om programmatisch te handhaven. Dit pakken we projectmatig aan en verdelen we in een inventarisatie en uitvoeringsdeel. Wanneer de inventarisatie is afgerond, wordt deze voorgelegd aan het bestuur. De resultaten van dit programma worden verwerkt in het in 2026 vast te stellen Omgevingsplan.

Financiën Programma Bestuurlijk domein

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
1.1 Bestuur, participatie en samenwerking						
Lasten	-5.366	-1.951	-2.117	-2.186	-2.264	-2.331
Baten	233					
Saldo	-5.133	-1.951	-2.117	-2.186	-2.264	-2.331
1.2 Dienstverlening						
Lasten	-1.142	-1.278	-1.185	-1.218	-1.240	-1.253
Baten	504	524	551	582	603	624
Saldo	-639	-755	-634	-636	-636	-629
1.3 Economische zaken						
Lasten	-711	-1.130	-837	-811	-822	-846
Baten	367	438	495	514	527	545
Saldo	-344	-691	-342	-298	-295	-301
1.4 Veiligheid, toezicht, vergunning & handhaving						
Lasten	-5.291	-5.654	-5.797	-5.968	-6.287	-6.260
Baten	966	542	466	482	499	515
Saldo	-4.325	-5.112	-5.332	-5.486	-5.788	-5.745
Totaal lasten	-12.511	-10.014	-9.936	-10.183	-10.613	-10.690
Totaal baten	2.069	1.505	1.511	1.578	1.629	1.684
Saldo voor bestemming	-10.442	-8.509	-8.425	-8.605	-8.984	-9.006
Toevoeging aan reserves	-425	-71	-191	-188	-193	-198
Onttrekking aan reserves	51	71	177	167	326	121
Saldo na bestemming	-10.816	-8.509	-8.439	-8.627	-8.851	-9.083

Programmaonderdelen

1.1 Bestuur, participatie en samenwerking

Wat willen we bereiken?

1. Een betrouwbaar, doelmatig en doeltreffend functionerend gemeentebestuur, met betrokkenheid van de inwoner en een effectieve en efficiënte besluitvorming.
2. Inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers krijgen de kans om aan de voorkant mee te praten, mee te denken en mee te doen. Daarnaast krijgen initiatieven van inwoners de ruimte.

Wat gaan we er voor doen?

1.1.1 Verkiezingen

In 2023 vinden de verkiezingen voor Provinciale Staten en Waterschappen plaats. Deze verkiezingen worden gecombineerd gehouden. Op advies van de Kiesraad heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties besloten deze verkiezingen over 3 dagen te organiseren.

1.1.3 Burgerparticipatie

- We werken gebiedsgericht. Het centrum, buitengebied, woongebied en de bedrijventerreinen zijn de 4 gebieden waarvoor een gebiedsaanpak wordt ontwikkeld.

- De uitvoering van participatiebeleid kent per gebied een ander accent.
- Bij alle gebieden geldt: initiatieven vanuit de samenleving worden gestimuleerd.
  - In een woongebied gaat het dan bijvoorbeeld om de organisatie van een wijk- of buurtvenement, het verbeteren van een speelplek of groenstrook of het opzetten van een wijkgerichte website.
  - Op een bedrijventerrein kan het gaan om het vergroenen van parkeerplekken of het werken aan projecten die de veiligheid bevorderen.
- Er wordt samengewerkt met MET Heemskerk. Hierdoor zijn de directe contacten met de bewoners geborgd.

1.1.4 Bestuur

- Voorafgaand aan een belangrijk dossier wordt een startnotitie opgesteld. In deze startnotitie wordt het besluitvormingsproces vastgelegd voor wat de planning, bestuurlijke afstemmingsmomenten en het niveau van participatie betreft. In het besluitvormingsproces brengen we de verschillende mogelijkheden door middel van scenario's in beeld.
- Het raadsinformatiesysteem (RIS) wordt opnieuw aanbesteed. Het RIS is het systeem waarin alle raadsvergaderingen en bijbehorende stukken worden opgeslagen.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Werkelijk	Verwacht				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
PI 1. Opkomstpercentage verkiezingen	78,0	50,0	50,0	50,0	80,0	51,0

Bron: gemeente Heemskerk

Toelichting

PI 1. Opkomstpercentage verkiezingen

De opgenomen streefwaarden zijn gebaseerd op de uit eerdere jaren bekende opkomstpercentages met betrekking tot de in die jaren gehouden verkiezingen. De verwachting is dat de opkomst hoger is bij de landelijke verkiezingen in 2025.

Wat gaat het kosten?

1.1 Bestuur, participatie en samenwerking

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Lasten	-5.366	-1.951	-2.117	-2.186	-2.264	-2.331
Baten	233					
Saldo voor bestemming	-5.133	-1.951	-2.117	-2.186	-2.264	-2.331
Toevoeging aan reserves						
Onttrekking aan reserves						
Saldo na bestemming	-5.133	-1.951	-2.117	-2.186	-2.264	-2.331

Financiële toelichting

De lasten nemen toe met circa € 166.000,-. Dit wordt met name veroorzaakt door:

- Toename als gevolg van inhaalindexering 2022 van totaal € 54.000,-;
- Terugdraaien van ombuiging '3a minder bestuurders' uit de taskforce van € 95.000,-, waardoor de lasten met dit bedrag stijgen.
- Door een herverdeling van de loonkosten en uren is het aantal productieve uren lager. In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt dit toegelicht.

1.2 Dienstverlening

Wat willen we bereiken?

Een organisatie die voor iedereen toegankelijk en makkelijk benaderbaar is, betrokken, betrouwbaar en meedenkend is. Een organisatie die de dienstverlening, waar dat kan, snel, simpel, met gebruik van een diversiteit aan (moderne) kanalen én met een persoonlijke benadering verleent. Met medewerkers die in plaats van naar onmogelijkheden, naar mogelijkheden kijken en die iedereen gelijk behandelen. Die in het contact met de klant duidelijk

zijn over wat deze mag verwachten: "We doen wat we zeggen en we zeggen wat we doen".

Wat gaan we er voor doen?

1.2.1 Burgerlijke stand

De fysieke en digitale dienstverlening die zijn ingezet worden gecontinueerd en doorontwikkeld. Monitoring vindt plaats via iDashboard.

1.2.5 Diversen

De applicatie iBurgerzaken versterkt de digitale dienstverlening. Hoewel voor de dienstverlening het

digitale kanaal de voorkeur heeft, is dit niet het enige kanaal. Voor inwoners die niet digitaal kunnen of willen werken is het mogelijk om in het gemeentehuis met ondersteuning van een medewerker digitale diensten uit te voeren. Dit is conform het gestelde in de Visie dienstverlening: "We bieden onze dienstverlening aan inwoners aan op de manier die zij kiezen, vanuit het principe digitaal waar mogelijk en persoonlijk waar gewenst".

Voor 2023 zijn gerichte acties uit het programma Dienstverlening gepland:

- Verbeteren van de informatie op de gemeentelijke website.
- Verbetertraject op telefonische dienstverlening naar aanleiding van het in het najaar 2022 gehouden klantonderzoek.
- Besluitvorming over toevoegen van thuisbezorging van documenten in de dienstverlening.
- Evaluatie programma Dienstverlening.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Werkelijk	Verwacht				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
PI 2. Aantal formeel geregistreerde klachten <i>Bron: gemeente Heemskerk</i>	43	20	20	20	20	20
PI 3. Aantal gegrond verklaarde klachten <i>Bron: gemeente Heemskerk</i>	16	7	7	7	7	7
PI 4. Formele klachten die binnen de wettelijke termijn van 6 weken zijn afgehandeld (in %) <i>Bron: gemeente Heemskerk</i>	86	90	90	90	90	90
PI 5. Huwelijken/geregistreerde partnerschappen niet-kosteloos <i>Bron: Register Burgerlijke stand</i>	122	120	125	120	120	120
PI 6. Huwelijken/geregistreerde partnerschappen kosteloos <i>Bron: Register Burgerlijke stand</i>	85	55	55	55	55	55
PI 7. Aantal naturalisaties <i>Bron: Naturalisatieverzoeken</i>	66	60	60	60	60	60
PI 8. Aantal reisdocumenten <i>Bron: Administratie reisdocumenten</i>	3.058	4.000	3.302	6.751	7.485	8.072
PI 9. Aantal rijbewijzen <i>Bron: Administratie rijbewijzen</i>	4.010	3.400	3.400	3.200	3.000	3.930

Toelichting

PI 2. Aantal formeel geregistreerde klachten

Gestreefd wordt naar een goede dienstverlening met zo min mogelijk klachten. De afgelopen jaren is gebleken dat de gemeente per jaar gemiddeld 30 klachten ontvangt. De klachten zijn zeer divers van aard. Op het aantal klachten is niet te sturen. Daarentegen wel op een snelle en adequate afhandeling. Dit heeft onze aandacht. Vooralnog hanteren we het streefcijfer van 20.

PI 4. Formele klachten die binnen de wettelijke termijn van 6 weken zijn afgehandeld (in %)

Klachten worden in de basis binnen de wettelijke termijn van 6 weken afgehandeld. Er bestaan situaties waarin gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid die de wet biedt om deze wettelijke termijn met 4 weken te verlengen. Bijvoorbeeld omdat niet tijdig een hoorgesprek ingepland kan worden of omdat aanvullende informatie nodig is waar enige tijd over heen gaat.

Wat gaat het kosten?

1.2 Dienstverlening

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Lasten	-1.142	-1.278	-1.185	-1.218	-1.240	-1.253
Baten	504	524	551	582	603	624
Saldo voor bestemming	-639	-755	-634	-636	-636	-629
Toevoeging aan reserves						
Onttrekking aan reserves						
Saldo na bestemming	-639	-755	-634	-636	-636	-629

Financiële toelichting

- Door een herverdeling van de loonkosten en uren is het aantal productieve uren lager. In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt dit toegelicht.

1.3 Economische zaken

Wat willen we bereiken?

- Een toekomstbestendig centrum. Levendig, compact en met behoud van krachtige lokale ondernemers, inclusief sterke weekmarkt.
- Versterken van de concurrentiekracht van het Heemskerkse en IJmondiale bedrijfsleven.
- Een hoog voorzieningenniveau met een gevarieerd aanbod van schone, veilige en duurzame evenementen.
- Voor reclame-uitingen, een goede balans in de openbare ruimte tussen het ruimtelijke beeld, de verkeersveiligheid en voldoende aanbod voor (lokale) adverteerders.

Wat gaan we er voor doen?

1.3.1 Beleidsadviesering economische zaken

Bedrijventerreinen

- Faciliteren en ondersteunen van de GreenBiz IJmond om individuele bedrijven te helpen bij het verduurzamen en energie-positieve bedrijventerreinen te creëren.
- Inzetten op verdichting en intensivering van de huidige bedrijventerreinen.
- Faciliteren en ondersteunen van BIZ-vereniging De Trompet.
- Stimuleren van oprichting BIZ in andere bedrijventerreinen.

Tuindersgebied

- Periodiek in gesprek met LTO Heemskerk / Beverwijk over een toekomstbestendige tuinbouwsector.

Winkelgebieden

- Uitvoeren van de Regionale Detailhandelsvisie IJmond.
- Uitvoeren en faciliteren van activiteiten om de centrumondernemers en vastgoedeigenaren met de gemeente in contact te brengen en samen te werken aan een toekomstbestendig centrum. Een toekomstig centrum met de inzet op een levendig, compact centrum en behoud van krachtige lokale ondernemers. Een levendige mix aan functies waardoor een meer diverse en robuuste economie wordt gefaciliteerd.
- Ontwikkelen van een Centrumvisie.
- Continueren van het contact met centrum-management ter ondersteuning van de BIZ-vereniging Centrum.

Regionaal samenwerken

- Als gevolg van economische ontwikkelingen in de regio is het nodig om continu na te denken over de Heemskerkse positie, betekenis en ambitie binnen de regio. Hierbij ligt de focus op samenwerking.
- Uitvoeren van het regionaal economisch gebiedsprogramma Made in IJmond 2017 en de plannen van Techport en ondersteunen van Amsterdam IJmuiden Offshore Ports (AYOP).
- Aansluiten bij Noordzeekanaalgebied en Metropoolregio Amsterdam (Plabeka, Economische Zaken en Recreatie & Toerisme).

- Participeren in Ontwikkelingsbedrijf ROM MRA-NHN om de regionale economie te versterken en bij te dragen aan de realisatieopgaven voor energie en circulariteit.

1.3.2 Markt

- Als gevolg van de uitspraak van de Raad van State met betrekking tot de schaarse vergunningen, is herziening van het bestaande vergunningenbestand noodzakelijk.
- De geldigheidsduur van de bestaande marktvergunningen wordt omgezet in een geldigheidsduur van twaalf jaar. De nieuw te verstrekken marktvergunningen hebben eveneens een geldigheidsduur van twaalf jaar.
- Periodiek overleg met de Marktcommissie.

1.3.3 Evenementen

- Onder invloed van de Omgevingswet wordt gewerkt met nieuwe software en een aangepast vergunningsproces. Gedurende het jaar wordt in overleg met aanvragers en ketenpartners gemonitord en waar nodig bijgesteld.
- Op grond van de Europese SUP-Richtlijn wordt samen met horeca Heemskerk onderzocht of en hoe het mogelijk is om tijdens evenementen de PLA-bekers te vervangen door een duurzamer alternatief.
- Opstellen aangepast evenementenbeleid inclusief gewijzigde duurzaamheidsmaatregelen.
- Aanpassen van het subsidiebeleid ter bevordering van de (financiële) zelfredzaamheid van evenementen.

1.3.4 Reclame

Uitvoeren van onderzoek naar huidige contracten in relatie tot rechtmatigheid en reclameopbrengsten. Waar nodig actualiseren van contracten en/of opnieuw aanbesteden.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Werkelijk					Verwacht	
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	
PI 10. Functiemenging (in %)	35,7	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	
<i>Bron: CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research</i>							
PI 11. Vestigingen (van bedrijven, aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar)	92,8	nb	81,6	83,0	83,0	nb	
<i>Bron: LISA</i>							

Toelichting

PI 10. Functiemenging (in %)

De functiemengingsindex (FMI) geeft de verhouding tussen banen en woningen aan. De index varieert van 0 (alleen wonen) tot 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen. De schaal waarop afstemming tussen 'economische ontwikkeling/werkgelegenheid' en 'wonen' moet plaatsvinden is regionaal. Werknemers zijn niet altijd op zoek naar woningen in de gemeente waar ze werken of werk is. Deze indicator is gebaseerd op het verleden en niet op de toekomst en is daarom niet te prognosticeren.

PI 11. Vestigingen (van bedrijven, aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar)

De statistieken laten gedurende de afgelopen jaren een gestage groei zien. Heemskerk is primair een woongemeente. In Heemskerk wordt meer gewoond dan gewerkt. De gemeente heeft hierdoor ook een negatief woon-werpendelsaldo (-/- € 8.000). Het aantal vestigingen van bedrijven ligt onder het landelijk gemiddelde.

Wat gaat het kosten?

1.3 Economische zaken

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Lasten	-711	-1.130	-837	-811	-822	-846
Baten	367	438	495	514	527	545
Saldo voor bestemming	-344	-691	-342	-298	-295	-301
Toevoeging aan reserves	-52	-71	-119	-115	-117	-121
Onttrekking aan reserves	51	71	157	131	117	121
Saldo na bestemming	-346	-691	-304	-282	-295	-301

Financiële toelichting

Beleidsadvies economische zaken

- Heemskerk neemt deel aan de ROM MRA. De deelneming bestaat uit een totaalbedrag van afgerond 1 miljoen euro (1% van het begrotingstotaal 2019). De bijdrage voor 2022 is in plaats van als balanspost te verwerken, als last in de exploitatie opgenomen. Dit is voor 2022 in de Bestuursrapportage 2022 gecorrigeerd en voor de jaren 2023 tot en met 2024 correct in de Begroting verwerkt.
- In 2022 is een incidenteel budget van € 100.000,- beschikbaar gesteld ten behoeve van het herstelfonds Corona. Dit budget is in 2023 niet langer beschikbaar.
- De hogere lasten die aan de weekmarkt worden toegerekend worden veroorzaakt door substantieel hogere kosten voor elektriciteit. Ten opzichte van 2022 bedragen de meerkosten aan elektriciteit € 35.000,-. Dit is het gevolg van de mondiale ontwikkelingen en het effect hiervan op de energiekosten.

1.4 Veiligheid, toezicht, vergunning en handhaving

Wat willen we bereiken?

- Een veilig en leefbaar Heemskerk waar participatie tussen inwoners en gemeente als gemeengoed wordt beschouwd.
- Een Integraal Veiligheids- en Handhavingsplan dat breed gedragen wordt door de raad en duidelijk is voor inwoners.
- Een goed bereikbare en duidelijke informatieverstrekende organisatie die inwoners, bedrijven en instellingen meeneemt in de uitvoering van de Omgevingswet.
- Een robuuste, goed georganiseerde vergunningverlening onder de Omgevingswet in samenspraak met de Omgevingsdienst IJmond als uitvoeringsorganisatie.
- Een belangrijke, regisserende rol op het gebied van openbare orde en veiligheid.
- Een robuuste organisatie voor rampen en crisissituaties.
- Brandweer Kennemerland is professioneel en in staat om haar taken adequaat uit te voeren.

Wat gaan we er voor doen?

1.4.1 Integrale veiligheid

Huiselijk geweld

Continueren van de uitvoering van het meerjarige actieprogramma behorende bij de regiovisie Aanpak Huiselijk Geweld 2020-2024.

Aanpak jeugd

- Continueren van de integrale aanpak van overlast door jeugdgroepen in samenwerking met de gemeente Beverwijk en onze partners.
- De inzet op het tegengaan van overlast door jeugdgroepen uitbreiden naar een meer preventieve aanpak. Onder andere door het geven van voorlichtingslessen in het onderwijs en het inspelen op actualiteiten. Waar nodig gebeurt dit wijkgebonden.

Ondermijning

- Intensiveren van de aanpak van drugscriminaliteit. Onder andere door middel van het opstellen van een regionaal plan van aanpak voor bestrijding van drugscriminaliteit.
- Continueren van voorlichting op cybercrime.
- Ondermijning wordt als aandachtspunt integraal meegenomen in het project Handhaving van het buitengebied.

1.4.2 Rampenbestrijding

- Doorontwikkelen uitbreiding van Bureau Bevolkingszorg.
- Actualiseren van de interne crisisorganisatie en het regionaal piket.
- De commissie Evaluatie Wet veiligheidsregio's onderzoekt de doeltreffendheid en de effecten van de Wet veiligheidsregio's en onderliggende regelgeving in de praktijk. De evaluatie heeft invloed op de (inter) regionale ontwikkelingen in Kennemerland en het samenwerkingsverband met Noord-Holland Noord en

Zaanstreek-Waterland (NoordWest 3). Er wordt een bijdrage geleverd aan:

- Project Uniform kwaliteitsniveau Bevolkingszorg (Veiligheidsberaad).
- Programma Versterking Crisisbeheersing en Brandweertzorg (PVCB, Ministerie Justitie & Veiligheid).
- Onderzoek naar de, gefaseerd in te voeren, mogelijkheden tot verbetering van de Begroting 2024-2027 van de Veiligheidsregio Kennemerland.

1.4.3 Brandweertaken

- De brandweer beweegt tijdig mee met de veranderingen in wet- en regelgeving en andere maatschappelijke ontwikkelingen.
- Voeren samen met betrokken gemeenten en woningcoöperaties voorlichtingscampagnes uit in de domeinen wonen, onderwijs en zorg.
- Onderzoek naar verbinding van extra maatschappelijke veiligheidsthema's aan huisbezoeken.
- Voorlichtingssessie in de wijk na een woningbrand.
- Begeleiden en faciliteren van bedrijven en instellingen bij het zelf uitvoeren van brandveiligheidscontroles.
- Doorontwikkelen van de gemoderniseerde controlesystematiek.
- Met gemeenten en woningcorporaties de rookmelder- en CO-melderichtheid bevorderen en vergroten van het bewustzijn van de gevaren van koolmonoxidevergiftiging.
- Afnemen van een risicoanalyse-monitor (RAM)

binnen de 'meest risicovolle' bedrijven.

- Burgers en bedrijven bewust maken van veranderende risico's ten gevolge van de energietransitie.
- Naar aanleiding van de bestrijden van waterongevallen:
  - Implementeren programmaplan duiken.
  - Implementeren nieuwe landelijke kaders.
  - Ontwikkelen dynamisch waterrisicoprofiel.
- Versterken commandostructuur door middel van geactualiseerd deelplan Brandweertzorg, vastgesteld beheersplan piketorganisatie.
- Uitvoeren van het strategisch personeelsplan.

1.4.4 Bouw- en omgevingsvergunningen

- Uitvoering geven aan de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen.
- Integraal beoordelen van aanvragen aan de hand van de intaketafel en de omgevingstafel.
- Onderzoeken in hoeverre het mogelijk is om te werken met 'flitsvergunningen'. Dit maakt het mogelijk om voor bepaalde activiteiten sneller dan de wettelijke beslistermijn een vergunning te verstrekken.
- Opstellen en uitvoeren van het jaarlijkse uitvoeringsprogramma.
- Opstellen jaarverslag en rapporteren ten behoeve van Interbestuurlijk toezicht (IBT)
- Monitoren van de Legesverordening onder de Omgevingswet.

1.4.5 Overige vergunningen

- Behandelen van vergunningaanvragen op grond van de Algemene plaatselijke verordening (Apv) en de bijzondere wetten via dezelfde software als de omgevingsvergunningen.
- Vast laten stellen van een herziene Winkeltijdenverordening.
- Vast laten stellen van een herziene Beleidsregel evenementen.
- Vast laten stellen van een herziene Algemene plaatselijke verordening (Apv).
- In samenspraak met aanvragers en ketenpartners verder verduurzamen van evenementen.
- Doorontwikkelen van het gebruik van het nieuwe softwaresysteem voor vergunningverlening.

1.4.7 Handhaving toezicht omgevingsrecht

- Uitvoering geven aan de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.
- Doorontwikkelen van het gebruik van het nieuwe softwaresysteem voor handhaving.
- Monitoren en, waar nodig, aanpassen van de werkprocessen toezicht en handhaving.
- Nadere uitvoering geven aan het project Handhaving buitengebied en specifiek vervolgen van de inventarisatiefase.
- Uitvoering geven aan het jaarlijkse Uitvoeringsprogramma conform de daarin opgenomen prioriteiten.
- Opstellen van het Integraal VTH-uitvoeringsprogramma vergunningen en handhaving.

- Opstellen van het Integraal VTH-jaarverslag vergunningen en handhaving.
- Voortzetten reguliere taken toezicht en handhaving.

1.4.8 Handhaving openbare ruimte

- Uitvoeren van het integraal Veiligheid- en Handhavingsplan 2021 in overeenstemming met de daarin opgenomen prioriteiten.
- Opstellen Uitvoeringsprogramma en jaarverslag.
- Opstellen Veiligheidsplan BOA's / politie.
- Continueren thematisch en procesmatig handhaven op grond van data-gestuurd werken met als basis fixi-meldingen.
- Buurtgerichte aanpak jeugdoverlast in samenwerking met jongerenwerkers en politie.
- Continueren projectgroep Europaplein. Overkoepelende wijkgerichte aanpak met gemeente Beverwijk, politie, jongerenwerkers, winkeliersvereniging en woningbouw. Uitvoering geven aan de onderwerpen die structureel terugkeren en de overlast reduceren.
- Continueren integrale samenwerking in de aanpak van jeugdoverlast in de grensgebieden samen met de omliggende gemeenten, politie, HALT, jeugdspecialisten, maatschappelijk werkers en de jeugd-BOA's.
- Effectiever samenwerken met de wijkagenten door middel van maandelijks overleg om wijkgerichte problematiek onder de aandacht te brengen.
- Opzetten van voorlichting over handhaving op basisscholen in samenwerking met bureau HALT.

- Uitvoering geven aan het regionaal convenant BOA's in het kader van de samenwerking tijdens evenementen en uitwisseling van handhavers.
- Uitvoeren controles op adres- en woonfraude - Basisregister personen (BRP).
- In samenwerking met politie inzetten op verschillende onderwerpen met projectmatige aanpak, zoals het donkere dagenoffensief en handhaving op (illegaal) vuurwerk. Dit laatste betreft een jaarlijks terugkerend project rondom de jaarwisseling.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Werkelijk	Verwacht				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
PI 12. Verwijzingen Halt (aantal per 10.000 jongeren) <i>Bron: Bureau Halt</i>	80	130	130	130	130	130
PI 13. Winkeldiefstallen (aantal per 1.000 inwoners) <i>Bron: Politie / CBS - Diefstallen</i>	2,4	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
PI 14. Geweldsmisdrijven (aantal per 1.000 inwoners) <i>Bron: CBS - Criminaliteit</i>	NB	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
PI 15. Diefstal uit woningen (aantal per 1.000 inwoners) <i>Bron: Politie / CBS - Diefstallen</i>	1,7	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
PI 16. Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte, aantal per 1.000 inwoners) <i>Bron: CBS - Criminaliteit</i>	4,0	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8

1.4 Veiligheid, toezicht, vergunning & handhaving

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Lasten	-5.291	-5.654	-5.797	-5.968	-6.287	-6.260
Baten	966	542	466	482	499	515
Saldo voor bestemming	-4.325	-5.112	-5.332	-5.486	-5.788	-5.745
Toevoeging aan reserves	-373		-72	-73	-75	-77
Onttrekking aan reserves			20	36	209	
Saldo na bestemming	-4.699	-5.112	-5.384	-5.523	-5.655	-5.822

Financiële toelichting

De lasten voor dit onderdeel vallen hoger uit als gevolg van:

- Ten opzichte van 2022 zijn de kosten voor gas en elektriciteit € 51.000,- hoger.
- De onderhoudskosten voor de brandweerkazerne bedragen € 28.000,- waarvan € 20.000,- voor groot onderhoud.
- De storting voor de onderhoudsvoorziening Brandweerkazerne van € 32.000,- in 2022 is in 2023 vervallen.

Integrale veiligheid

Door een wijziging in de financiering van Veilig Thuis is de gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) met € 88.000,- verlaagd.

Als gevolg van meer toegerekende uren aan de activiteiten in het kader van de openbare orde en veiligheid zijn de toegerekende kosten € 45.000,- hoger ten opzichte van 2022. Dit heeft te maken met intensievere uitvoering van de taken in het kader van de integrale veiligheid.

Brandweertaken

- Zoals in de Begroting 2023-2026 van de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) is aangegeven, wordt de participantenbijdrage 2023 met een bedrag van € 292.000,- verhoogd. De raad is hiermee, door middel van het instemmen met de begroting van de VRK, akkoord gegaan. Het gehele bedrag van de verhoging van de bijdrage is verwerkt via de Perspectiefnota 2023. Hierbij is geen rekening gehouden met de reguliere indexatie die bij de Begroting 2023-2026 wordt aangehouden. Dit is bij het opstellen van de cijfers Begroting 2023 gecorrigeerd en is het teveel geraamde bedrag aan indexatie aangepast.

Bouw- en omgevingsvergunningen

- Ten opzichte van 2022 dalen de begrote inkomsten aan bouwleges in 2023. Dit verschil wordt verklaard, doordat in de Begroting 2022 een incidentele meeropbrengst van € 100.000,- was geraamd. Deze meeropbrengst in 2022 was incidenteel van aard en zou worden gerealiseerd als gevolg van een aantal grote bouwprojecten (Duitslandlaan, Maerten van Heemskerckstraat en de Starweg).

Handhaving openbare ruimte

- Als gevolg van toenemende druk op handhaving in de buitenruimte worden in 2023 meer uren aan deze taken toegerekend.

Mutaties reserves

- De toevoeging aan de reserve Groot onderhoud brandweerkazerne bedraagt € 72.000,-. Bij de primitieve Begroting 2022 was nog geen sprake van onderhoudsreserves.
- Er wordt € 20.000,- aan de bestemmingsreserve Groot onderhoud brandweerkazerne onttrokken. Bij de primitieve Begroting 2022 werden de kosten voor groot onderhoud rechtstreeks vanuit de voorzieningen verantwoord.

Programma 2

Sociaal domein

Algemeen

Het programma Sociaal domein is onderverdeeld in 6 onderdelen. De programmaonderdelen 2.1. tot en met 2.3. betreffen de algemene voorzieningen. Dit zijn de voorzieningen die vrij toegankelijk zijn zonder dat men vooraf een indicatie nodig heeft, zoals welzijnswerk, vrijwilligerswerk, sport, kunst en cultuur. De programmaonderdelen 2.4. tot en met 2.6. hebben betrekking op maatwerkvoorzieningen. Een groot deel van de taken in het Sociaal domein heeft een wettelijke grondslag, waaronder de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet, de Participatiewet, de Wet Schuldhulpverlening, de Wet verplichte GGZ en de Wet Publieke Gezondheid.

Samenhang andere programma's

Getracht wordt alle taken zoveel mogelijk in samenhang uit te voeren, zowel vanuit de diverse wettelijke kaders als in samenhang met het Fysiek domein. Denk hierbij bijvoorbeeld aan ouderen en inwoners met een beperking die langer zelfstandig moeten wonen, de aanpak van de energiearmoede en de samenwerking tussen cultuur en toerisme.

Participatieraad Heemskerk

Samen met de Participatieraad Heemskerk worden participatietrajecten georganiseerd. Hierin kunnen inwoners en belanghebbenden meedoen en meedenken bij beleidswijzigingen in het Sociaal domein. De Participatieraad werkt voor het gehele Sociaal domein en kan zowel gevraagd als ongevraagd advies geven.

Sociaal domein in 2023: Wat gaan we doen?

Bij de diverse onderdelen van het programma Sociaal domein zijn eerst kort de reguliere taken weergegeven, gevolgd door taken waar we in 2023 extra aandacht aan willen schenken. Daarnaast zal in 2023 overstijgend worden gewerkt aan een nieuw/geactualiseerd beleidsplan of mogelijk nieuwe beleidsvisie voor het Sociaal domein. Het huidige plan 'Naast elkaar, met elkaar, voor elkaar 2020-2023' loopt na 2023 af.

Aandachtspunten

Budgetten Jeugdhulp en Wmo

In de afgelopen jaren is gebleken dat het budget voor Jeugdhulp en Wmo onvoldoende was. Wij zullen de gelden voor Jeugdhulp en Wmo zo efficiënt mogelijk blijven inzetten. Dit is ook het uitgangspunt bij de (regionale) verwerving van nieuw aanbod Jeugdhulp per 2023.

Doorontwikkeling

Net als in voorgaande jaren zullen wij verder gaan met de doorontwikkeling in het Sociaal domein. In 2022 is het Serviceplein Heemskerk geopend. Door het breed uitvragen en sneller en integraal kunnen bieden van passende ondersteuning, draagt de nieuwe werkwijze via één toegang bij aan een doelmatiger inzet van middelen. Het Serviceplein wordt verder ontwikkeld in aanbod, dienstverlening en werkprocessen. Daarnaast blijven we ook kijken naar de doorontwikkeling van maatwerkvoorzieningen naar algemene voorzieningen. Hiermee worden voorzieningen beter bereikbaar voor inwoners.

Door decentralisatie Beschermd wonen

De planning vanuit het Rijk was om per 1 januari 2022 te starten met de door decentralisatie Beschermd wonen. Het Rijk heeft de ingangsdatum uitgesteld tot, in ieder geval, 1 januari 2024.

We blijven ons verder voorbereiden op deze nieuwe taak. Dit doen we samen met de gemeenten in de IJmond, Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer.

Energiearmoede

In 2022 is een aanzet gemaakt voor de aanpak van energiearmoede. Deze aanpak richt zich vooral op de mensen met een laag inkomen, voor wie de stijgende energieprijzen het hardst aankomen. In 2023 gaan we verder met deze aanpak.

Mogelijke verschuiving inzet middelen

De transformatie van aanbod en de toegang zal leiden tot een verschuiving van de inzet van de middelen in het Sociaal domein. Dit verwachten we in de eerste plaats tussen de verschillende individuele voorzieningen (bijvoorbeeld tussen maatwerkvoorzieningen Wmo en specialistische jeugdhulp). In de tweede plaats tussen de individuele en de algemene voorzieningen. Het is van belang de budgetten die zijn opgenomen in deze begroting vanuit dit bredere perspectief te zien: inzet van middelen op het ene beleidsvlak kan op andere terreinen een (groter) positief effect genereren. Met als gewenst eindresultaat: een doelmatiger inzet van middelen binnen het Sociaal domein als geheel.

Financiën programma Sociaal domein

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
2.1 Welzijn, zorg en gezondheid						
Lasten	-6.009	-6.227	-6.582	-6.745	-6.916	-7.019
Baten	358	98	163	167	111	115
Saldo	-5.651	-6.129	-6.418	-6.578	-6.805	-6.904
2.2 Vrijwilligers en mantelzorg						
Lasten	-411	-390	-421	-432	-448	-458
Baten						
Saldo	-411	-390	-421	-432	-448	-458
2.3 Lokale voorzieningen, sport, cultuur en recreatie						
Lasten	-6.176	-5.433	-5.999	-5.845	-5.985	-6.177
Baten	3.864	630	557	575	588	606
Saldo	-2.312	-4.803	-5.442	-5.270	-5.396	-5.571
2.4 Individuele maatschappelijke ondersteuning						
Lasten	-9.863	-10.241	-11.019	-11.381	-11.753	-12.119
Baten	482	247	261	268	273	275
Saldo	-9.381	-9.994	-10.758	-11.114	-11.480	-11.844
2.5 Gespecialiseerde jeugdhulp en passend onderwijs						
Lasten	-16.530	-15.988	-17.143	-18.059	-18.153	-18.508
Baten	1.472	1.552	1.168	1.205	1.244	1.282
Saldo	-15.058	-14.435	-15.975	-16.854	-16.909	-17.225
2.6 Werk en inkomen						
Lasten	-23.815	-23.851	-23.130	-23.764	-24.329	-24.911
Baten	15.348	12.755	13.275	13.586	13.901	14.157
Saldo	-8.466	-11.096	-9.855	-10.179	-10.428	-10.754
Totaal lasten	-62.804	-62.130	-64.294	-66.226	-67.585	-69.193
Totaal baten	21.524	15.283	15.424	15.801	16.118	16.435
Saldo voor bestemming	-41.280	-46.847	-48.870	-50.426	-51.467	-52.757
Toevoeging aan reserves	-3.224	-30	-470	-479	-487	-497
Onttrekking aan reserves	390	2.007	1.242	1.034	902	859
Saldo na bestemming	-44.114	-44.870	-48.098	-49.870	-51.052	-52.395

Programmaonderdelen

2.1 Welzijn, zorg en gezondheid

Wat willen we bereiken?

- Inwoners van Heemskerk zijn zelfredzaam en nemen actief deel aan de samenleving.
- Heemskerk is een plek voor iedereen. Alle inwoners krijgen een kans en worden gevraagd om mee te doen, ook nieuwkomers.
- Inwoners van Heemskerk hebben een gezonde en actieve leefstijl.

Wat gaan we er voor doen?

2.1.1 Zorg

Toegang

Uitvoering blijven geven aan de integrale toegang vanuit het Serviceplein. Het Serviceplein vanaf 2023 in de volgende richtingen doorontwikkelen:

- Verruimen van het bestaande aanbod van het Serviceplein met nieuwe werksoorten in het gemeentelijke aanbod en organisaties met een ander, aanvullend aanbod.
- Waar nodig en mogelijk uitbreiden van het Serviceplein, zodat kan blijven worden voldaan aan de hoeveelheid vragen van inwoners aan het Serviceplein.
- Optimaliseren van de verbinding van het Serviceplein met andere plaatsen waar vragen van inwoners

binnen komen, waaronder het onderwijs, verenigingen, de wijk en welzijnswerkers.

Diversiteitsbeleid

We blijven uitvoering geven aan het VN-verdrag Handicap en het bieden van een toegang tot een onafhankelijke discriminatievoorziening.

- In 2023 wordt de eerste Heemskerkse lokale inclusieagenda opgesteld, met als doel een toegankelijk en inclusief Heemskerk. Deze agenda wordt in samenwerking met onze partners opgesteld, uitgevoerd en eventueel verder uitgebreid.

Wet kinderopvang en Wet ontwikkelkansen door kwaliteit

Conform de wettelijke taken uitvoeren van toezicht op de kwaliteit van kinderopvanglocatie. Daarnaast continueren we uitvoering van het plan van aanpak Onderwijsachterstandenbeleid 2021-2022.

- Vaststellen van het nieuwe beleidsplan Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) 2023-2026 (zie ook punt 2.5.2).
- Intensiveren van het toezicht op gastouders (conform de wetswijziging die per 1 januari 2023 in werking treedt).

Laaggeletterdheid

We blijven in samenwerking met het Taalhuis IJmond een taalaanbod op maat voor laaggeletterden (NT1) aanbieden. Daarnaast continueren we de uitvoering van het Taalakkoord Zuid-Kennemerland en IJmond.

Gezondheid

Uitvoering geven aan het regionaal gezondheidsbeleid 2021-2028, waaronder de aanpak Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) en het Lokaal preventieakkoord.

Daarnaast houden we de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) in stand, die taken uit de Wet publieke gezondheid uitvoert, zoals de jeugdgezondheidszorg, het rijksvaccinatieprogramma en het monitoren van de gezondheidssituatie van diverse groepen.

- Evalueren aanpak JOGG en mogelijk aanpassen.
- In samenwerking met de gemeente Beverwijk en GGD Kennemerland, door middel van inzet van ambassadeurs, werken aan een passend 'stoppen met roken aanbod'.
- Samen met het Zorgkantoor (Zilveren Kruis) en gemeenten in de regio bijzondere aandacht besteden aan de aansluiting van het (formele) verzekerde domein met het (informele) welzijnsdomein.
- Volgen van de landelijke ontwikkelingen rondom de vergoeding en beschikbaarheid van gecombineerde leefstijlinterventies voor jeugdigen, waarmee jeugdigen in een kwetsbare omgeving meer kunnen worden ondersteund om gezond en weerbaar op te groeien.

2.1.3 Welzijn

Op het gebied van welzijn blijven we sociaal-maatschappelijke dienstverlening, cliëntondersteuning voor kwetsbare groepen, maatschappelijk werk, sociaal raadsliedenwerk, ouderenadvieswerk en vraaggericht welzijnswerk aanbieden. Daarnaast blijven we in samenwerking met onze partners uitvoering geven aan

de Preventieopdracht om per wijk meer en beter inzicht te krijgen in de aard en omvang van de problematiek op het gebied van (1) schulden/financiën, (2) eenzaamheid en (3) opvoeden en opgroeien.

- In navolging van de in 2022 vastgestelde Toekomstvisie voor het buurtwerk wordt in samenwerking met onze partners een bijbehorend uitvoeringsplan opgesteld.
- Vanuit de Preventieopdracht bouwen we de onderlinge samenwerking verder uit, waardoor (preventieve) activiteiten eerder en gericht kunnen worden ingezet.
- In 2023 wordt duidelijk of het wijkpunt Europaplein op de huidige locatie wordt gecontinueerd of dat daarvoor in de directe omgeving een andere voorziening moet worden gerealiseerd. Dit in samenhang met de aanpak vanuit integrale veiligheid op het Europaplein.
- De IJmondgemeenten onderzoeken samen met MEE & de Wering hoe onafhankelijke cliëntondersteuning beter gepositioneerd kan worden, zodat meer inwoners gebruik gaan maken van de onafhankelijke cliëntondersteuning.

Preventieve inzet jeugd

We blijven preventief inzetten op de jeugd door, onder andere, de inzet van jongerenwerk, jeugdmaatschappelijk werk, buurtgezinnen, Home Start en de buitenschoolse opvang plus (bso+). Daarnaast continueren we de uitvoering van de uitvoeringsagenda onderwijs-jeugd en van landelijke actieprogramma's, zoals Kansrijke Start en Scheiden zonder schade.

- Vanaf 2023 willen we het jeugdmaatschappelijk werk in het voorgezet onderwijs structureel inzetten.
- Per 1 januari 2023 implementeren we de werkwijze Nu Niet Zwanger als onderdeel van het actieprogramma Kansrijke Start. Dit met als doel om kwetsbare inwoners te begeleiden over zaken als een kindervens, seksualiteit en anticonceptie.
- Vanaf 2023 wordt het nieuwe jeugdbeleid uitgevoerd. Dit in samenhang met de verwerving van de gespecialiseerde jeugdhulp.
- In samenwerking met onze partners onderzoek doen naar de mogelijkheden om bij elke huisartsenpraktijk een praktijkondersteuner jeugd in te zetten.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Werkelijk	Verwacht				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
PI 17. Waardering algehele persoonlijke gezondheid <i>Bron: Burgerpeiling / GMSD</i>	nb	nb	7,9	nb	7,9	nb
PI 18. Percentage mensen dat (zeer) tevreden is over welzijnsvoorzieningen (in %) <i>Bron: Burgerpeiling</i>	71,0	74,0	74,0	74,0	74,0	74,0
PI 19. Oordeel inwoner over ondersteuning sociale teams <i>Bron: Cliëntervaringsonderzoek sociale teams/CJG</i>	nb	7,8	nb	7,8	nb	7,8

Toelichting

PI 17. Waardering algehele persoonlijke gezondheid
De meting van deze indicator vindt niet jaarlijks plaats.

PI 18. Percentage mensen dat (zeer) tevreden is over welzijnsvoorzieningen (in %)
De meting van deze indicator vindt niet jaarlijks plaats.

Wat gaat het kosten?

2.1 Welzijn, zorg en gezondheid

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
		na wijziging				
Lasten	-6.009	-6.227	-6.582	-6.745	-6.916	-7.019
Baten	358	98	163	167	111	115
Saldo voor bestemming	-5.651	-6.129	-6.418	-6.578	-6.805	-6.904
Toevoeging aan reserves	-167		-58	-59	-61	-62
Onttrekking aan reserves	174		68	106	141	37
Saldo na bestemming	-5.644	-6.129	-6.408	-6.530	-6.725	-6.929

Financiële toelichting

De lasten voor dit onderdeel vallen hoger uit als gevolg van:

- In 2023 is voor € 89.000,- aan meer onderhoudskosten voor de welzijnsaccommodaties in de exploitatie opgenomen. Waarvan € 68.000,- voor groot onderhoud.
- In 2022 was nog een storting in de voorziening Onderhoud welzijnsaccommodaties geraamd van € 56.000,-. In 2023 vervalt deze.
- De gemeentelijke bijdrage 2023 aan de VRK voor het onderdeel Publieke gezondheid stijgt ten opzichte van 2022 met € 51.000,- structureel.
- In 2022 is incidenteel € 126.000,- beschikbaar gesteld voor een steunpakket Corona voor kwetsbaren en eenzamen.
- In 2022 is incidenteel € 106.000,- beschikbaar gesteld voor een Coronasteunpakket jeugd en jongeren.
- Van ZonMW ontvangen subsidie van € 60.000,- voor het project "rookvrij Kennemerland" wordt gestort in de hiervoor ingestelde Voorziening ZonMW.

De baten van dit onderdeel vallen hoger uit als gevolg van:

- Voor uitvoering van het project "rookvrij Kennemerland" ontvangt de gemeente een subsidie van € 60.000,- van ZonMW.

Mutaties reserves

De toevoeging aan de reserve valt hoger uit als gevolg van:

- In 2023 wordt € 58.000,- gestort in de bestemmingsreserve Groot onderhoud welzijnsaccommodaties. Bij de primitieve Begroting 2022 was nog geen sprake van onderhoudsreserves.

De onttrekking aan de reserve valt hoger uit als gevolg van:

- In 2023 is een onttrekking aan de bestemmingsreserve Groot onderhoud welzijnsaccommodaties geraamd van € 68.000,-. Bij de primitieve Begroting 2022 werden de kosten voor groot onderhoud rechtstreeks vanuit de voorzieningen verantwoord.

2.2 Vrijwillige inzet en mantelzorg

Wat willen we bereiken?

- Inwoners van Heemskerk zetten zich actief in als vrijwilliger binnen de samenleving.
- Mantelzorgers en vrijwilligers zijn toegerust voor hun taak en zijn niet overbelast.

Wat gaan we er voor doen?

2.2.1 Vrijwilligers en mantelzorg

Vrijwilligers

Continueren van ondersteuning aan zowel vrijwilligers als vrijwilligersorganisaties.

- In samenwerking met het Steunpunt en, onder andere, stichting De Grijs Ezel Heemskerk opzetten van een wervingscampagne om een bestuurlijk kader te vinden voor vrijwilligersorganisaties.
- Starten van de campagne vrijwilligers informele zorg om in de toekomst het hoofd te kunnen bieden aan de toenemende vraag naar de informele zorg (mantelzorgers en zorgvrijwilligers).
- Omdat de afgelopen jaren de maatschappelijke stages geen doorgang konden vinden, wordt hier door de vrijwilligerssteunpunten van Heemskerk en Beverwijk en het Kennemercollege een doorstart mee gemaakt.
- Begin 2024 eindigt het samenwerkingscontract met het Steunpunt. In 2023 wordt een tevredenheidsonderzoek onder de vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties gehouden.

Mantelzorg

We continueren het ondersteunen van mantelzorgers door mantelzorgcentrum MaatjeZ.

- Extra inzetten op het bereiken van moeilijk bereikbare mantelzorgers, zoals mantelzorgers met een niet-westerse achtergrond en jonge mantelzorgers.
- Middels een campagne een impuls geven aan mantelzorgvriendelijk werkgeverschap.
- We leiden mantelzorgers en hun zorgvragers toe naar de meest passende vorm van respijtzorg. Daarnaast onderzoeken van nieuwe initiatieven voor logeeropvang.
- Samen met de gemeente Beverwijk starten van een pilot welke is gericht op het verbeteren van de toegang tot mantelzorgregelingen.
- De huidige dagactiviteiten vanuit het project 'Versterking dagactiviteiten inwoners met dementie en mantelzorgers' uitbreiden door aansluiting te zoeken bij bestaand aanbod buiten het zorgdomein, zoals sport, cultuur en buurtwerk.

Wat gaat het kosten?

2.2 Vrijwilligers en mantelzorg

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Lasten	-411	-390	-421	-432	-448	-458
Baten						
Saldo voor bestemming	-411	-390	-421	-432	-448	-458
Toevoeging aan reserves						
Onttrekking aan reserves						
Saldo na bestemming	-411	-390	-421	-432	-448	-458

2.3 Lokale voorzieningen, sport, cultuur en recreatie

Wat willen we bereiken?

1. Inwoners van Heemskerk doen mee in de samenleving door gebruik te maken van voorzieningen en activiteiten op het gebied van sport, cultuur en recreatie & toerisme. Ontmoeting, meedoen en beleving staan centraal.
2. Inwoners van Heemskerk zetten zich in om deze voorzieningen en activiteiten in stand te houden.
3. Kernvastgoed zetten we in om uitvoering te geven aan de wettelijke taken en inhoudelijke beleidsdoelstellingen op het gebied van o.a. onderwijs, sport, welzijn, kunst, cultuur en recreatie.
4. Veilige, gevarieerde en inspirerende openbare formele en informele speelruimte voor alle kinderen in Heemskerk. Daarnaast wordt rekening gehouden met klimaatadaptatie, zodat de speelruimte minder kans heeft op hittestress, wateroverlast of verzakkingen door droogte.

5. Een beweegvriendelijke omgeving bieden voor inwoners van alle leeftijden om de sociale cohesie te versterken en vorm te geven aan de Beweegrichtlijnen Sport van het Kenniscentrum Sport en Bewegen.
6. Promoten en zichtbaar maken van al het moois dat Heemskerk te bieden heeft aan inwoners en (regionale) bezoekers en het zichtbaar maken van de toeristische sector in Heemskerk

Wat gaan we er voor doen?

2.3.1 Kunst, cultuur en media

- Reguliere taken die in 2023 op dit gebied worden uitgevoerd zijn, onder andere, het ondersteunen van cultuureducatie en bieden van ondersteuning bij de uitvoering van amateurkunst, cultuurparticipatie en een divers en laagdrempelig aanbod aan kunst en cultuur.
- Aanvullend op de reguliere taken wordt in 2023, in navolging van de nulmeting in 2021, een nieuwe meting cultuurparticipatie uitgevoerd. Doel hiervan is om de mate van cultuurparticipatie gedurende de huidige beleidsperiode te monitoren.
  - Met ingang van 2023 onderhouden van de kunstwerken in de openbare ruimte, zoals de kunstbankjes van de Bankjesparade.

2.3.2 Lokaal onderwijs beleid/ Brede School

Samen met onze partners wordt het Brede Schoolprogramma geëvalueerd en mogelijk aangepast, met als doel dat het programma blijft aansluiten op de behoeften.

2.3.3 Sport en recreatie

Sport

Ondersteunen van de sportverenigingen en continueren van de sport- en cultuurpas. Daarnaast blijven de reguliere buurtsportcoaches actief voor school, buurt en uniek sporten en geven we uitvoering aan de actuele Sportnota. Deze loopt tot en met 2023.

- Treffen van de voorbereidingen voor het sportbeleid vanaf 2024.
- Vanaf 2023 is de inzet van de buurtsportcoach voor ouderen structureel.
- Continueren en uitbreiden van activiteiten die zijn ontplooid in het kader van de Sport- en Cultuurpas.

Jongerenontmoetingsplekken (JOP)

Het aantal Jongerenontmoetingsplekken en de situering daarvan worden herzien. Hierbij is eveneens aandacht voor het verzorgen en onderhouden van deze plekken in de buitenruimte vanaf 2023.

Recreatie & toerisme

- In de geest van de Omgevingswet is een Programma Recreatie & Toerisme 2022-2025 opgesteld. In 2021 heeft de gemeente Heemskerk haar Omgevingsvisie vastgesteld. Het Programma Recreatie & Toerisme vloeit voort uit de ambities van de Omgevingsvisie en

is richtinggevend voor de gemeentelijke aanpak voor de toekomstige recreatie en toerisme. In 2023 wordt uitvoering gegeven aan de maatregelen die zijn beschreven in het Programma Recreatie & Toerisme.

- Verder ontwikkelen van Heemskerk Zee van tijd door de aantrekkelijke recreatieve plekken en activiteiten in de gemeente bekendheid te geven op www.heemskerkzeevantijd.nl. Meer bekendheid geven aan het toeristisch merk wordt, onder andere, gedaan door online marketing en samenwerken met de regio IJmond en MRA. Daarnaast is Heemskerk aangesloten bij www.watgaanwedo.nl - op stap in Mooi-Kennemerland.
- Om Heemskerk op de kaart te zetten is er het platform Recreatie & Toerisme. Dit platform komt 2 keer per jaar bij elkaar (voor- en najaar). In deze samenwerking met organisaties en stakeholders stemmen we af en bedenken we nieuwe ideeën om recreatie en toerisme in Heemskerk te versterken.

2.3.4 Erfgoedbeleid

- Conform de Cultuurvisie 2021-2024 uitvoering geven aan het erfgoedbeleid.
- De wens is om in 2024 een onderzoek te starten naar de mogelijkheden om de geschiedenis van kasteelterrein Oud-Haerlem zichtbaarder en beleefbaarder te maken.

2.3.5 Sportvelden

Het verder onderzoeken van mogelijkheden om beheer en onderhoud van sportaccommodaties bij SSB.

2.3.6 Accommodatiebeleid

- Actualiseren van het rapport Geldstromen gemeentelijk maatschappelijk vastgoed.
- Actualiseren van de Vastgoed Monitor gemeentelijk vastgoed.
- Starten met actualisatie van het afwegingskader voor gemeentelijk vastgoed uit de Kadernota Vastgoed 2020-2023.

Huurprijsbeleid

Verder uitvoering geven aan de implementatie van de nota Huurprijsbeleid. Het nieuwe huurprijsbeleid is gericht op het overgaan van historisch gegroeide huur naar marktconforme huur. Waar dit niet mogelijk is, naar kostprijshuur of tenslotte maatwerk. Eventuele hogere huurinkomsten worden (bij bepaalde maatschappelijke huurders) in een specifieke, nieuwe subsidieregeling ondergebracht waaruit deze huurders worden gecompenseerd. Het nieuwe huurprijsbeleid is dus een systeemwijziging die in de basis budgettair neutraal is. Er is sprake van een verschuiving van middelen van vastgoed naar beleid/subsidie. Het doel van deze systeemwijziging is om te komen tot transparantie, gelijke aanpak van huursituaties en een sturingsmiddel voor de raad via de subsidie. De raad wil dit sturingsmiddel om keuzes te kunnen maken. Volgens de aanpak in het implementatieplan zal binnen 5 jaar (2022-2026) een groot gedeelte van de huidige contracten zijn geharmoniseerd.

Zwembad

Afhankelijk van het in 2022 genomen besluit over het realiseren van een gezamenlijk zwembad met Beverwijk gaan we starten met de voorbereiding.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Werkelijk	Verwacht				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
PI 20. Niet-sporters (in %)	43	nb	45	45	44	nb

Bron: Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM

Toelichting

PI 20. Niet-sporters (in %)

Het betreft het percentage van de bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens 1 keer per week aan sport doet. De cijfers van deze verplichte indicator worden 1 keer per 4 jaar gemeten.

2.3 Lokale voorzieningen, sport, cultuur en recreatie

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Lasten	-6.176	-5.433	-5.999	-5.845	-5.985	-6.177
Baten	3.864	630	557	575	588	606
Saldo voor bestemming	-2.312	-4.803	-5.442	-5.270	-5.396	-5.571
Toevoeging aan reserves	-2.677	-30	-412	-420	-426	-434
Onttrekking aan reserves	173	1.518	846	750	761	821
Saldo na bestemming	-4.817	-3.315	-5.009	-4.939	-5.061	-5.184

Financiële toelichting

De lasten voor dit onderdeel vallen hoger uit als gevolg van:

- De kosten voor gas en electriciteit zijn € 151.000,- hoger. Dit is het gevolg van hogere inkooprijzen.
- De onderhoudskosten zijn € 895.000,- hoger ten opzichte van de Begroting 2022. Dit is met name toe te schrijven aan het hebben van onderhoudsreserves in 2023. In 2022 was bij de primitieve begroting nog sprake van onderhoudsvoorzieningen. Van deze onderhoudskosten is € 760.000,- groot onderhoud.
- In 2022 was nog sprake van een taakstelling op het accommodatiebeleid van € 75.000,-.
- In 2022 waren de beheerskosten voor de Beneluxlaan nog op € 37.000,- geraamd.
- Door het hebben van onderhoudsreserves zijn de stortingen aan de voorzieningen, in 2022 bedragen deze € 300.000,-, komen te vervallen.

De baten voor dit onderdeel vallen lager uit als gevolg van:

- In 2022 is een stelpost op de inkomsten accommodatiebeleid van € 100.000,- verantwoord.
- In 2022 waren nog huurinkomsten voor de Beneluxlaan van € 47.000,- geraamd.
- Met ingang van 2023 zijn de inkomsten uit Specifieke uitkering stimulering Sport structureel voor een bedrag van € 75.000,- opgevoerd.
- In 2022 is incidenteel € 255.000,- beschikbaar gekomen voor steunmaatregelen Coronaschade bij culturele en sociaal-culturele instellingen.

Mutaties reserves

De toevoegingen aan reserves vallen hoger uit als gevolg van:

- In 2023 wordt voor € 405.000,- gestort in de bestemmingsreserves Groot onderhoud ter dekking voor toekomstige onderhoudsuitgaven. In de primitieve Begroting 2022 wordt nog uitgegaan van onderhoudsvoorzieningen.
- Door een afname van werkzaam personeel van de voormalige Muziekschool bij Het Cultuurhuis is ook sprake van een lager verdienvermogen van € 23.000,- ten opzichte van 2022. Dit betekent dat een lager bedrag in de bestemmingsreserve Desintegratiekosten wordt gestort.

De onttrekkingen aan reserves vallen lager uit als gevolg van:

- In 2022 wordt de bestemmingsreserve Sportaccommodatie De Velst opgeheven, in 2022 is € 1.440.000,- aan deze reserve onttrokken.
- Met ingang van 2023 worden de onderhoudsuitgaven voor groot onderhoud uit de bestemmingsreserves Groot onderhoud verantwoord. Voor 2023 bedragen deze € 763.000,-.
- Bij de primitieve Begroting 2022 werden de groot onderhoudskosten rechtstreeks op de voorzieningen verantwoord.

2.4 Individuele maatschappelijke ondersteuning

Wat willen we bereiken?

- Inwoners kunnen zo lang mogelijk meedoen in de samenleving.
- Inwoners, die beschermd wonen of opvang krijgen, hebben een veilige woonomgeving en zijn, indien mogelijk, weer in staat zich op eigen kracht binnen de samenleving te handhaven.

Wat gaan we er voor doen?

2.4.1 Maatwerkvoorzieningen WMO

Reguliere taken op het gebied van maatwerkvoorzieningen Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) zijn onder andere: het verstrekken van hulpmiddelen, begeleiding, hulp bij het huishouden, woon- en vervoersvoorzieningen.

- Aanvullend wordt aandacht besteed aan de verdere ontwikkeling van dagbesteding. Het gaat dan met name over dagbestedingsplekken in het gemeentehuis ná de herinrichting van het gebouw en een onderzoek naar de mogelijkheden van kantelen van dagbesteding die binnen een instelling is georganiseerd (intramuraal).
- Er loopt een onderzoek naar de mogelijkheden om het jaarlijkse cliëntvervalsingsonderzoek via een continumeting uit te voeren. De verwachting is dat de start van deze metingen in 2023 zal zijn.
- Voor hulp bij het huishouden is eind 2022 gestart met een project om onderzoek te doen naar langlopende indicaties. Hierbij is aandacht voor of

de lopende indicaties nog de juiste ondersteuning bieden en toetsen we of de indicaties nog voldoen aan het Wmo-beleid. We voorzien dat dit project tot medio 2023 doorloopt.

- De aanbesteding van het doelgroepenvervoer is in het vierde kwartaal van 2022 gepubliceerd. Na de beoordeling en gunning zal 2023 in het teken staan van implementatie en voorbereiding van de contracten die per 1 januari 2024 ingaan.

2.4.2 Opvang en nazorg

In het geval van ernstige en zorgwekkende situaties rondom kwetsbare inwoners blijven we samenwerken met de deelnemers van het Netwerk WoonZorg. Ook blijven we, in het kader van het Pact voor uitstroom, samenwerken met zorgpartijen, wooncorporaties en gemeenten in de regio. Dit gebeurt in een regionaal matchpunt voor passende woningtoewijzing aan kwetsbare inwoners.

- Samen met de regiogemeenten aangaan van nieuwe contracten met aanbieders van ondersteuning en opvang- en woonvoorzieningen voor mensen met een psychische kwetsbaarheid.
- Met oog voor huidige bewoners werken we samen met zorg- en welzijnspartijen aan een 'zachte landing' in de buurt voor kwetsbare nieuwe bewoners.
- Voortzetten van het project Cultuurkracht als algemene voorziening voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. Daarnaast verkennen van de mogelijkheden om een aanvullend beweegaanbod voor deze doelgroep te realiseren.

Beschermd wonen

In samenwerking met onze partners realiseren we voldoende en goede ondersteuning op het gebied van Beschermd wonen. Hierbij zijn we tevens in afwachting van verdere besluitvorming van het Rijk over de doordecentralisatie Beschermd wonen. Met de regiogemeenten blijven we onverminderd samenwerken vanuit de visie van een inclusieve samenleving waarin voor alle kwetsbare inwoners een beschermd thuis is.

- Afhankelijk van landelijke besluitvorming zal in 2023 het Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd wonen, waarover regionaal reeds besluiten zijn genomen, tot stand komen.
- Opstellen van een lokaal uitvoeringsprogramma over de toegang tot passende woonvoorzieningen en ondersteuning (voor nieuwe aanvragen).

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Werkelijk	Verwacht				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
PI 21. Aantal cliënten met een maatwerkarrangement Wmo (aantal per 1.000 inwoners) <i>Bron: gemeentelijke monitor Sociaal domein Wmo</i>	73	70	70	70	70	70
PI 22. Aantal cliënten dat zich door de ondersteuning beter kan redden <i>Bron: Wmo-cliëntervaringsonderzoek Heemskerk</i>	83,1	88,0	86,0	87,0	88,0	nb
PI 23. Aantal mensen dat gedurende het jaar tijdelijk is opgevangen en/of een beschermd wonenindicatie heeft <i>Bron: Database gemeente Heemskerk</i>	23	23	29	29	28	nb

Toelichting

PI 21. Aantal cliënten met een maatwerkarrangement (aantal per 1.000 inwoners)

Een maatwerkarrangement kan uit meerdere Wmo-voorzieningen bestaan.

PI 23. Aantal mensen dat gedurende het jaar tijdelijk is opgevangen en/of beschermd woonindicatie heeft

Na het vaststellen van de Jaarstukken 2021, is vastgesteld dat de indicator voor 2021 21 is.

Wat gaat het kosten?

2.4 Individuele maatschappelijke ondersteuning

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
		na wijziging				
Lasten	-9.863	-10.241	-11.019	-11.381	-11.753	-12.119
Baten	482	247	261	268	273	275
Saldo voor bestemming	-9.381	-9.994	-10.758	-11.114	-11.480	-11.844
Toevoeging aan reserves						
Onttrekking aan reserves						
Saldo na bestemming	-9.381	-9.994	-10.758	-11.114	-11.480	-11.844

Financiële toelichting

De lasten van dit onderdeel vallen hoger uit als gevolg van:

- De indexatie op dit product bedraagt € 460.000,-.
- Door verschuivingen in de urenverdeling binnen de producten van het Sociaal domein wijzigen de personele lasten met € 467.000,-. (zie ook toelichting paragraaf Bedrijfsvoering).
- Ter voorbereiding op de nieuwe taak Beschermd Wonen is in 2022 vanuit de gemeente Haarlem incidenteel € 150.000,- beschikbaar gesteld.

2.5 Gespecialiseerde jeugdhulp en passend onderwijs

Wat willen we bereiken?

- Alle jonge inwoners groeien gezond en veilig op, kunnen hun talenten ontwikkelen en doen naar vermogen mee in de samenleving.
- Alle inwoners tot en met 23 jaar verlaten het onderwijs met een startkwalificatie.

Wat gaan we er voor doen?

2.5.1 Onderwijshuisvesting

Ten aanzien van onderwijshuisvesting worden onderstaande activiteiten uitgevoerd:

- Uitvoeren van het Integraal Huisvestingsplan primair onderwijs 2019-2033.
- Actualiseren van het Uitvoeringsplan Integraal Huisvestingsplan Onderwijs.
- Bekostigen nieuwbouw, vervangende nieuwbouw en uitbreiding van de onderwijsgebouwen.
- Bekostigen constructiefouten.
- Eenmalig de eerste inrichting en leermiddelen bekostigen.
- Indexeren van de normbedragen uit de Verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs.
- Actualiseren van de leerlingenprognoses.
- Opstellen onderwijshuisvestingsbeleid.

2.5.2 Onderwijs beleid excl. Brede School

Ten aanzien van het onderwijs uitvoeren van reguliere taken, zoals leerlingenvervoer, leerplicht, inzetten op voorkomen van vroegtijdig schoolverlaters, realiseren en uitvoeren van onderwijszorg-arrangementen en voeren van Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO).

- We continueren de uitvoering van de uitvoeringsagenda onderwijs-jeugd Midden-Kennemerland, die in 2023 wordt geëvalueerd.
- Optreden als een betrokken en (waar mogelijk) faciliterende samenwerkingspartner voor het onderwijs bij de invulling van de mogelijk nieuwe schoolweek.
- Extra inzetten op het inlopen van ontstane leervertraging als gevolg van corona vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO).
- Onderzoeken van de mogelijkheden naar een gemeentelijke onderwijsvisie in samenspraak met partners.
- Vaststellen van een nieuw beleidsplan Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) 2023-2026. Dit in samenwerking met onze partners.

2.5.3 Gespecialiseerde Jeugdhulp

Blijven zorgen voor de best passende jeugdhulp aan jeugdigen die dat nodig hebben, zodat jongeren zoveel mogelijk thuis en veilig kunnen opgroeien. Daarnaast blijven we inzetten op preventieve ondersteuning.

- Starten met de nieuwe contracten voor jeugdhulp, waarbij we gaan samenwerken met strategische partners in de vorm van consortia van jeugdhulpaanbieders. Met deze strategische partners geven we verder invulling aan de transformatie door de invulling van de doelstellingen in de regiovisie en de invulling van de ontwikkelagenda 2023 en verder. Hieronder vallen, onder andere, het verbeteren van de toegang tot jeugdhulp middels een aanmeldtafel, het vormgeven van een integrale crisisdienst onder en toewerken naar volumebekostiging van gespecialiseerde jeugdhulp in het speciaal onderwijs.
- Na de start van de nieuwe contracten voor jeugdhulp actualiseren van de Verordening Jeugd.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Werkelijk	Verwacht				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
PI 24. Absoluut verzuim (aantal per 1.000 leerplichtige leerlingen) <i>Bron: Dienst Uitvoering Onderwijs/Ingrado</i>	0,9	2,0	2,2	2,0	2,0	2,0
PI 25. Relatief verzuim (aantal per 1.000 leerplichtige leerlingen) <i>Bron: Dienst Uitvoering Onderwijs/Ingrado</i>	22,0	27,0	30,0	30,0	30,0	30,0
PI 26. Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie, Vsv'ers (percentage deelnemers aan het VO en MBO-onderwijs) <i>Bron: Dienst Uitvoering Onderwijs/Ingrado</i>	2,1	1,8	1,8	1,8	1,7	nb
PI 27. Jongeren met jeugdhulp (percentage van alle jongeren tot 18 jaar) <i>Bron: CBS</i>	13,5	11,6	8,5	8,0	8,0	8,0
PI 28. Jongeren met jeugdbescherming (percentage van alle jongeren tot 18 jaar) <i>Bron: CBS</i>	1,4	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
PI 29. Jongeren met jeugdreclassering (percentage van alle jongeren van 12 tot 23 jaar) <i>Bron: CBS</i>	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Jongeren met een delict voor de rechter <i>Bron: CBS - Jeugd</i>	nb	7,5	nb	1,0	1,0	1,0

Wat gaat het kosten?

2.5 Gespecialiseerde jeugdhulp en passend onderwijs

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Lasten	-16.530	-15.988	-17.143	-18.059	-18.153	-18.508
Baten	1.472	1.552	1.168	1.205	1.244	1.282
Saldo voor bestemming	-15.058	-14.435	-15.975	-16.854	-16.909	-17.225
Toevoeging aan reserves						
Onttrekking aan reserves	43	488	328	178		
Saldo na bestemming	-15.015	-13.947	-15.647	-16.676	-16.909	-17.225

Financiële toelichting

De lasten van dit onderdeel vallen hoger uit als gevolg van:

- De indexatie op dit product bedraagt € 490.000,-.
- Door verschuivingen in de urenverdeling binnen de producten van het Sociaal domein wijzigen de personele lasten met € 246.000,- (zie ook toelichting paragraaf Bedrijfsvoering).
- In de Perspectiefnota 2023 is het budget voor jeugdhulp met structureel € 1.400.000,- verhoogd.
- Meerjarig geraamde verlaging budgetten onderwijsachterstandenbeleid (OAB) € 236.000,-.
- Vervallen budget Coalitieakkoord 2018-2022 Programma kwetsbare jongeren € 300.000,-.
- Besparing jeugdzorg Perspectiefnota 2023 € 50.000,-.

De baten van dit onderdeel vallen hoger uit als gevolg van:

- Meerjarig geraamde verlaging rijksbijdrage Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) € 236.000,-.
- In de Perspectiefnota 2023 is het budget voor Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) met € 194.000,- verhoogd.

2.6 Werk en inkomen

Wat willen we bereiken?

Inwoners, die om persoonlijke redenen onvoldoende financieel of economisch zelfredzaam zijn, ontvangen passende ondersteuning om de zelfredzaamheid en participatie in de samenleving te vergroten. Uitgangspunt is dat werk boven inkomen gaat.

Wat gaan we er voor doen?

2.6.1 Uitkeringen BUIG (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen gemeenten)

Ten aanzien van de uitkeringen Buig verstrekken van uitkeringen aan inwoners die dat nodig hebben, voortzetten van de maatwerk aanpak bij aanvragen, periodiek uitwerken van rechtmatigheidsonderzoeken en werken we intensief samen met IJmond Werkt!

- Implementeren van de wetwijziging in de kostendelersnorm, waarbij de leeftijd van de huisgenoten die meetellen in de kostendelersnorm wordt verhoogd van 21 naar 27 jaar.
- In de rechtmatigheidsonderzoeken meer wegen op eenvoud en meer de menselijke maat toepassen.
- Implementeren van de overige wijzigingen in de Participatiewet.

2.6.2 BBZ (Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen)

Conform de huidige regels van de BBZ uitvoeren van de regeling voor zelfstandigen.

2.6.3 Re-integratie

Continueren van de reguliere taken, zoals het uitvoeren van re-integratietrajecten, sociale activering en beschutte werkplekken. Dit in samenwerking met onze partners. Voorzetten van de werkwijze van de intakepool van de IJmondgemeenten en IJmond Werkt!.

- Door de regionale samenwerking harmoniseren we de werkgeversinstrumenten, met als doel om vraag en aanbod beter op elkaar te laten aansluiten.
- De wijzigingen vanuit het breed offensief implementeren in de uitvoering, om meer mensen met een arbeidsbeperking aan een baan te helpen.
- Voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt verruimen van het aanbod aan trajecten.

2.6.4 Schuldhulpverlening

Op het gebied van schuldhulpverlening blijven inzetten op preventie en vroegsignalering. Inwoners met geldzorgen blijven ondersteunen en blijven voldoen aan het kwaliteitskader van de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK). Dit in samenwerking met onze partners.

- Aanvullend creëren van meer trajecten op maat voor mensen met geldzorgen.
- Uitbreiden van de bestaande convenanten met schuldeisers, binnen de wettelijke mogelijkheden.
- Creëren van meer bekendheid van de regeling schuldhulpverlening, waaronder ook de nieuwe doelgroep ondernemers.

2.6.5 Armoedebeleid

Reguliere taken en werkwijzen zijn onder andere: bieden van een vangnet voor mensen met een laag inkomen, bieden van ondersteuning en voorlichting over het gemeentelijk armoedebeleid, stimuleren van uitbetaling van bijstand in natura en monitoren van de bereikbaarheid en toegankelijkheid van onze minimavoorzieningen.

- Aanvullend actualiseren van het beleid minimaregelingen en bijzondere bijstand.
- Aansluiten bij het Jeugdfonds Sport en Cultuur.
- Waar mogelijk, implementeren van de aanbevelingen uit het onderzoek van MEE & de Wering naar kinderarmoede op de basisscholen en uit de evaluatie van het armoedebeleid en schuldhulpverlening.
- Uitbreiden van de maatregelen ten aanzien van de bestrijding van energiearmoede.

2.6.6 Wet inburgeringsvoorzieningen

Het begeleiden van inburgeraars zetten we met onze (regionale) partners voort. Daaronder vallen ook inburgeraars die hun voor de inburgering bestemde lening vrijwel hebben uitgeput, maar nog inburgeringsplichtig zijn en de inburgeraars die nog vanuit het oude stelsel moeten inburgeren, maar worden begeleid in de geest van de nieuwe Wet inburgering.

- Aanvullend opstellen van beleid voor een onderwijsrouten voor inburgeraars.

- Evalueren van de nieuwe Wet Inburgering Lerend stelsel.
- Implementeren van wetswijzigingen in de nieuwe Wet Inburgering.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Werkelijk	Verwacht				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
PI 31. Banen (aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-75 jaar) <i>Bron: meerdere bronnen</i>	334,0	325,0	325,0	325,0	325,0	325,0
PI 32. Kinderen in uitkeringsgezinnen (percentage kinderen tot 18 jaar) <i>Bron: Verwey Jonker Instituut - Kinder in Tel</i>	nb	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0
PI 33. Netto arbeidsparticipatie (percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de potentiële beroepsbevolking) <i>Bron: CBS - Arbeidsdeelname</i>	nb	70,5	68,0	68,0	68,0	68,0
PI 34. Personen met een bijstandsuitkering (aantal per 1.000 inwoners) <i>Bron: CBS - Participatiewet</i>	36,9	32,0	38,0	38,0	38,0	38,0
PI 35. Lopende re-integratievoorzieningen (aantal per 1.000 inwoners, 15 - 65 jaar) <i>Bron: CBS - Participatiewet</i>	11,3	18,5	27,5	27,5	27,5	27,5
PI 36. Werkloze jongeren (percentage 16 t/m 22-jarigen) <i>Bron: CBS - Jeugd</i>	nb	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0

Wat gaat het kosten?

2.6 Werk en inkomen

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Lasten	-23.815	-23.851	-23.130	-23.764	-24.329	-24.911
Baten	15.348	12.755	13.275	13.586	13.901	14.157
Saldo voor bestemming	-8.466	-11.096	-9.855	-10.179	-10.428	-10.754
Toevoeging aan reserves	-379					
Onttrekking aan reserves						
Saldo na bestemming	-8.845	-11.096	-9.855	-10.179	-10.428	-10.754

Financiële toelichting

De lasten van dit onderdeel vallen hoger uit als gevolg van:

- Indexatie BUIG-budgetten bedraagt € 299.000,-.
- Meerjarig geraamde verhoging BUIG-budgetten € 162.000,-.
- Verhoging van de gemeentelijke bijdrage aan IJmond Werkt met € 128.000,-.
- Door de raad is in 2022 incidenteel € 1.500.000,- beschikbaar gesteld voor de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne.
- In de Perspectiefnota 2023 is het budget voor armoedebeleid met € 171.000,- verhoogd.

De baten van dit onderdeel vallen hoger uit als gevolg van:

- Indexatie rijksbijdrage BUIG met € 299.000,-.
- Meerjarig geraamde verhoging rijksbijdrage BUIG € 216.000,-.

Programma 3

Fysiek domein

Algemeen

Woningbouw

We zien een grote behoefte aan passende en betaalbare woningen. Er zijn veel woningzoekenden en het is voor bepaalde doelgroepen zoals starters en ouderen bijna onmogelijk om een passende woning te kopen. We voelen de urgentie. De komende periode gaan we sterker inzetten op oplossingen om meer betaalbare woningen voor onze inwoners te kunnen realiseren.

De woningbouw in Heemskerk concentreert zich op dit moment op binnenstedelijke projecten. Daarin zijn we aan de slag, zowel op inbreidingslocaties als met herstructurering. De focus van ons woningbouwbeleid ligt daarmee op het binnenstedelijke gebied maar we sluiten onze ogen niet voor de mogelijkheden die liggen aan de randen van onze gemeente.

De komende jaren gaan we woningen realiseren op de locaties Eikenhof en De Velst. We gaan door met de voorbereiding van woningbouw op de Stationslocatie in samenwerking met Woonopmaat, de particuliere vastgoedeigenaren in het gebied en de gemeente Beverwijk. Daarnaast zetten we de locatie tankstation BP (Heemspoort) in de markt. Tevens werken we het door de raad gekozen scenario voor Assumburg-Oud Haerlem/Tolhek verder uit naar een plan dat past bij de entree van Heemskerk. Op alle locaties werken we zorgvuldig samen met de omgeving zoals is afgesproken in de participatienota. Door de inzet van onder meer klankbordgroepen geven omwonenden en

woningzoekenden advies over de inrichting van hun woonomgeving.

We kijken voor onze woningbouw naar nieuwe woonvormen en nieuwe financieringsvormen. Hoewel de woningnood hoog is, is maximalisatie niet het uitgangspunt: belangrijker is dat het prettig wonen blijft in een groene en kwalitatief goede leefomgeving die klimaatbestendig is en met een goed voorzieningenniveau. Daarbij gaat het ook om de kwaliteit van de woningen. Hier gaat het om natuurinclusief, circulair en klimaatadaptief bouwen.

We maken een uitvoeringsagenda woningbouw waarin we gebieden aanwijzen voor woningen voor specifieke doelgroepen: jongeren, starters, ouderen en mensen met een zorgbehoefte. We gaan daarnaast actief aan de slag om nieuwe woonvormen te faciliteren voor zowel jong als oud en maken daarvoor ruimte in onze woningbouwprojecten. We denken hierbij aan het bouwen van een meergeneratiehof, een woonzorgcomplex en woonvormen voor jongeren.

De doorstroming in de huidige woningvoorraad vereist extra inspanningen. We faciliteren bijvoorbeeld ouderen die in een te grote gezinswoning wonen en graag een stap willen zetten naar passende woningen die betaalbaar zijn. Maar het gaat ook om mensen die op dit moment huren en willen kopen. We zetten daarom in op realisatie van sociale koopwoningen. Ons doel is om een deel van de nieuwbouw geschikt te maken voor mensen met een middeninkomen. De gemeente

gebruikt hierbij expliciet haar grondposities als middel en zoeken partners met wie we dit samen kunnen realiseren.

Voor mensen die niet willen kopen, maar wel een middeninkomen hebben, moet 'middenhuur' tot de mogelijkheid behoren. We kijken naar de mogelijkheden om middenhuur voor langere tijd middenhuur te laten blijven.

Woningen voor aandachtsgroepen

De laatste tijd is er veel aandacht voor de huisvesting van aandachtsgroepen en vluchtelingen (onder andere uit Oekraïne). Ook in Heemskerk staan we voor de opgave om deze kwetsbare groepen adequaat te huisvesten. Daarvoor zijn we niet alleen in gesprek met Woonopmaat, maar gaan we ook verkennen waar we flexibele woningbouw kunnen toevoegen aan onze woningvoorraad.

Onze partner in sociale huisvesting, Woonopmaat, is een intensief meerjarig herstructureringsprogramma aan het voorbereiden. Dit gaat op allerlei terreinen ook een stevige inspanning van de gemeente Heemskerk vragen. Enerzijds vanwege de complexiteit van dergelijke projecten en de invloed op de openbare ruimte. Anderzijds omdat er ook een grote verduurzamingsopgave voor het vastgoed van Woonopmaat ten grondslag ligt aan dit programma.

Omgevingsvisie, -programma's en Omgevingsplan

Heemskerk ontplooit zich in een vitale regio op een duurzame en vernieuwende manier als een groene, aantrekkelijke en dorpse gemeente. Een proactieve

gemeente neemt de regie en biedt ruimte aan markt en samenleving. Om hier invulling aan te geven richt Heemskerk zich op 5 thema's die daar het fundament voor vormen:

- Een aantrekkelijk Heemskerk om in te wonen en te werken.
- Een gezond Heemskerk voor mens, plant, dier en de aarde.
- Een mobiel Heemskerk met schone manieren van vervoer en veilige verbindingen.
- Een levendig Heemskerk dat plezierig is om te bezoeken en in te verblijven.
- Een karakteristiek Heemskerk dat trots is op haar identiteit, haar landschap en haar historische elementen.

We hebben grote ambities, maar de ruimte is schaars. We moeten daarom keuzes maken waarin we komen tot een goede balans tussen woningen, natuur en ruimte voor sport en recreatie. Waar en voor wie worden in de komende jaren woningen gebouwd in Heemskerk? Kan daarbij meteen ingespeeld worden op klimaatveranderingen en het overgaan op duurzame energie?

Op welke wijze verplaatsen onze inwoners zich in de meer digitale samenleving, waarin er misschien meer vrije tijd is en mensen massaal thuiswerken? Voor deze vraagstukken en nog vele andere opgaven wordt richting gegeven met onze Omgevingsvisie. De stip op de horizon voor allerlei nieuwe plannen ter verbetering van onze sociale en fysieke leefomgeving. De vertaling

van de Omgevingsvisie naar de uitvoering vindt plaats in programma's.

Naast de visie en programma's is het Omgevingsplan één van de belangrijkste nieuwe instrumenten waarin regels over de fysieke leefomgeving worden opgenomen. De voorbereiding voor het ontwikkelen van het Omgevingsplan Heemskerk is gestart. We gaan dit plan maken in samenwerking met inwoners, bedrijven en andere stakeholders. Vanaf 1 januari 2023 gaan we eerst werken met een tijdelijk Omgevingsplan waar bestaande kaders in zijn opgenomen.

Onderwijshuisvesting

Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) geeft, met een doorkijk van vijftien jaar, een toekomstperspectief voor alle schoolgebouwen van Heemskerk. Naar aanleiding van het IHP is een uitvoeringsplan onderwijshuisvesting opgesteld. We verduurzamen de schoolgebouwen. Deze verduurzamingsambitie is al meegenomen in het Integraal Huisvestingsplan. We stellen een routekaart op voor de verduurzaming van de scholen die niet de komende vijftien jaar in aanmerking komen voor vervangende nieuwbouw. In die routekaart is aandacht voor het binnenklimaat, energie en van het gas af gaan.

Duurzaamheid

Klimaatakkoord en energietransitie

In juni 2019 is het Klimaatakkoord ondertekend. In het akkoord staan maatregelen en afspraken om de klimaatdoelen te realiseren. Veel van deze maatregelen moeten decentrale overheden (gemeenten, provincies

en waterschappen) uitvoeren en organiseren. Het regeerakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' heeft de klimaatambities verhoogd. De klimaatdoelen uit de Klimaatwet zijn in het Coalitieakkoord Rutte IV aangescherpt tot een streefwaarde van 60% en een harde doelstelling van 55% CO₂-reductie in 2030. In navolging van het Klimaatakkoord hebben het Rijk en de decentrale overheden volgens afspraak een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd waar de extra uitvoeringskosten van gemeenten, provincies en waterschappen in beeld zijn gebracht. Dit zogenaamd 'artikel 2 onderzoek' is door de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) uitgevoerd. Hieruit komt duidelijk naar voren dat gemeenten extra middelen nodig hebben om het Klimaatakkoord uit te voeren. De komende periode moet duidelijk worden in hoeverre het adviesrapport van de ROB wordt overgenomen.

De energietransitie is een langjarige opgave en heeft grote impact. Een drastische reductie van het gebruik van fossiele energie en een transitie naar duurzame energiebronnen is noodzakelijk. Om onze doelen te bereiken is samenwerken van groot belang. Met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere overheden. De gemeente wil hierin een verbindende en richtinggevende rol spelen. Waar initiatieven in de samenleving ontstaan gaan we faciliteren. Waar dat niet vanzelf gebeurt, neemt de gemeente het voortouw. In Heemskerk zetten we in op plannen die haalbaar en realistisch zijn. De energietransitie raakt alle facetten van de werkgebieden

waarin de gemeente een rol heeft. Heemskerk werkt hard aan het in kaart brengen van de opgave en het voorbereiden van de benodigde plannen met de Regionale Energiestrategie (RES) en de Transitievisie Warmte (TVW). Daarnaast lopen andere trajecten, zoals het regionale energiebesparingsprogramma waarmee we het verduurzamen van woningen stimuleren. Hierbij merken we dat steeds meer inwoners zelf ook aan de slag willen.

Programma energietransitie

Heemskerk kiest voor een duurzame ontwikkeling van de gemeente en streeft ernaar klimaatneutraal te worden. We zijn gestart met de voorbereiding van het ontwikkelen van een gemeentelijk programma energietransitie. Centraal daarin staat een adaptieve aanpak, gericht op het verbinden van opgaven zoals die bijvoorbeeld voortkomen uit het Klimaatakkoord en het regeerakkoord.

Heemskerk werkt samen met de andere gemeenten in de regio IJmond en Zuid-Kennemerland aan de Regionale Energiestrategie (RES) om een significante bijdrage te leveren aan de landelijk benodigde 35 TWh door het stimuleren van grootschalige opwek met zon en wind. In dit verband worden ook de mogelijkheden verkend voor het inzetten van duurzame warmtebronnen en -technieken. De RES is een continu proces en wordt iedere 2 jaar geactualiseerd.

In het Klimaatakkoord is ook opgenomen dat gemeenten, met betrokkenheid van stakeholders, een tijdpad bepalen voor een stapsgewijze aanpak

richting een aardgasvrije gebouwde omgeving. Dit is vastgelegd in de gemeentelijke Transitievisie Warmte (TVW). Het vervolg op de TVW krijgt vorm in de Wijkuitvoeringsplannen (WUP's). Hiermee wordt de komende jaren de ontwikkeling van een aardgasvrij Heemskerk vormgegeven. De uitvoering van deze grote opgaven vraagt om een structurele inzet en programmatische aanpak. Het gaat niet alleen om bronnen en infrastructuur, maar ook om energiebesparing en verduurzaming (bij particuliere eigenaren, huurders, maar bijvoorbeeld ook maatschappelijk en commercieel vastgoed), draagvlak en betrokkenheid. Communicatie, participatie en de inzet van financiële hulpmiddelen voor de transitie zijn hierbij van essentieel belang. De gemeente zet hier een traject voor op wat leidt tot duidelijkheid over de energietransitie en helpt inwoners, bedrijven en organisaties bij de stappen die ze kunnen zetten. Onze lokale energietoepassing vervult hierin een belangrijke rol. Wij kijken naar hoe we dit verder kunnen ondersteunen.

Circulaire economie

We zijn op weg naar 100 kilogram restafval per persoon per jaar en 75% afvalscheiding. Om deze doelstelling te halen is ons afvalinzamelsysteem voor de laagbouw woningen gewijzigd naar inzameling van grondstoffen aan de deur en restafval op afstand. Ook voor hoogbouw zetten we de komende jaren in op een verbetering van het afvalinzamelsysteem. We hopen zo onze bewoners te motiveren minder afval als restafval weg te gooien. De landelijke doelstelling uit het

VANG-programma 2020 van 100 kilogram restafval per persoon per jaar, is inmiddels aangescherpt. Komende jaren gaan we aan de slag met maatregelen die de doelstelling van 30 kilogram restafval per persoon per jaar in 2025 helpen realiseren.

Mobiliteit

Onze mobiliteitsopgave is ondersteunend aan de ontwikkeling van Heemskerk. Speerpunten zijn vooral bereikbaarheid en een goede ontsluiting in afstemming met de Metropoolregio Amsterdam. Op het gebied van mobiliteit blijven we inzetten op de regionale bereikbaarheid door realisatie van doorfietsroutes, versterking van het openbaar vervoer en agenderen van lightrail. Lokaal zetten we in op een veilige inrichting van wegen. De drie IJmondgemeenten en de Omgevingsdienst IJmond werken op het gebied van mobiliteit intensief met elkaar samen. Dit doen zij onder andere in de Werkgroep en de bestuurlijke Stuurgroep IJmond Bereikbaar. Daarnaast is er het Platform IJmond Bereikbaar waar ook de Provincie Noord-Holland en het bedrijfsleven deelnemers van zijn. Naast de verschillende mobiliteitsopgaven in de regio wordt ook stilgestaan bij andere voor de regio IJmond belangrijke overleggen en programma's zoals het PvvB (Provinciaal verkeer en vervoer Beraad). Om elektrisch vervoer te stimuleren hebben we een laadinfrastructuur programma opgesteld om het aantal laadpunten de komende jaren uit te breiden. De ontwikkeling van de verbindingsweg A8-A9 staat onder druk nu minister Harbers van Infrastructuur en Waterstaat heeft aangegeven niets te zien in

een financiële bijdrage door het Rijk. Mocht de provincie afzien van het project, dan valt de ingestelde bestemmingsreserve van 2,1 miljoen euro voor leefbaarheidsmaatregelen vrij voor andere doeleinden.

Groen Heemskerk

Heemskerk is een groene gemeente, maar we zien dat de druk op het binnenstedelijk groen en water toeneemt. Onze ambities zijn groot maar de ruimte is beperkt. We zorgen ervoor dat het groen en water, dat Heemskerk zo'n prettige gemeente maakt, zowel in kwaliteit als kwantiteit aanwezig blijft.

We betrekken en stimuleren inwoners bij het vergroenen van de openbare ruimte en tuinen. Bij nieuwbouw gaan we verticaal vergroenen: de hoogte in. We zetten in op groene gevels en groene daken danwel daken die bedekt zijn met zonnepanelen. Met nieuwe bomen en struiken versterken we de biodiversiteit in de woonomgeving. Biodiversiteit is van belang voor een goed functionerend milieu en heeft een positieve invloed op de leefbaarheid in de gemeente. We gaan hierbij ook voor groene pleinen in het dorp.

Accommodaties en vastgoed

In het rapport Doeltreffendheid meerjarig onderhoud en gemeentelijke kapitaalgoederen van september 2021, opgesteld naar aanleiding van een onderzoek in het kader van artikel 213a Gemeentewet (en op verzoek van de organisatie) is onderzocht of voor elk kapitaalgoed een meerjarig onderhoudsplan beschikbaar is en of de ingestelde voorzieningen toereikend zijn. Het

onderzoek richtte zich hoofdzakelijk op het voldoen aan de wettelijke voorwaarden van planmatig beheer voor groot onderhoud van gemeentelijke kapitaalgoederen. De periode voor een meerjarig onderhoudsplan dient volgens het BBV (minimaal) 3 jaar te zijn. In het rapport is voor groot onderhoudsactiviteiten gekozen voor een ruimer uitgangspunt, namelijk 10 jaar. Een langere periode versterkt het egaliserende karakter van het financiële plan. Om de bevindingen vanuit de rapportage in uitvoering te brengen stellen we een plan van aanpak op. Het invoeren van een vastgoedregistratiesysteem maakt deel uit van dit plan van aanpak.

Vastgoedregistratiesysteem

Om beter 'in control' te zijn met betrekking tot de verhuur van het gemeentelijk vastgoed is de aanschaf (inclusief de implementatie) van een vastgoedbeheersysteem noodzakelijk. Momenteel zijn wij bezig met het inwinnen van informatie voor de aanschaf van een vastgoedbeheersysteem. De bijkomende kosten van zowel de aanschaf als implementatie zijn nog niet inzichtelijk.

Onderhoud gebouwen

Voor het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen is inmiddels een actueler meerjarig onderhoudsplan opgesteld. Dit plan heeft een looptijd van 2022 tot met 2042 en bestaat uit klein en groot onderhoud. Op basis van het rapport Doeltreffendheid meerjarig onderhoud en gemeentelijk kapitaalgoederen is gesteld dat de jaarlijkse kosten en klein onderhoud niet ten

laste van de voorziening mogen worden gebracht. Dit onderscheid is in het verleden niet goed gehanteerd. Nu dit onderscheid is gemaakt, blijkt dat de stortingen in de voorzieningen vooralsnog toereikend zijn, echter de exploitatiebudgetten ter dekking van klein onderhoud en jaarlijkse kosten zijn niet toereikend. Om deze kosten te dekken dient structureel budget beschikbaar te worden gesteld. In de Begroting 2023-2026 wordt dit meegenomen.

Huurprijsbeleid

Het nieuwe huurprijsbeleid houdt kort gezegd in, dat we overgaan van historisch gegroeide huur naar marktconforme huur en waar dat niet kan naar kostprijshuur of tenslotte maatwerk. Eventuele hogere huurinkomsten worden (bij bepaalde maatschappelijke huurders) in een specifieke, nieuwe subsidieregeling ondergebracht waaruit deze huurders worden gecompenseerd. Het nieuwe huurprijsbeleid is dus een systeemwijziging die in de basis budgettair neutraal is. Er is sprake van een verschuiving van middelen van vastgoed naar beleid/subsidie. Het doel van deze systeemwijziging is om te komen tot transparantie, gelijke aanpak van huursituaties en een sturingsmiddel voor de raad via de subsidie. De raad wil dit sturingsmiddel om keuzes te kunnen maken. Volgens de aanpak in het implementatieplan zal binnen 5 jaar (2022-2026) een groot gedeelte van de huidige contracten zijn geharmoniseerd.

Meerjareninvesteringsprogramma (MIP)

Om de verschillende beleidsdoelstellingen in Heemskerk te bereiken, stemmen we de verschillende interne en externe vervangings- en ambitieprogramma's op elkaar af om uiterlijk in 2050 een toekomstbestendige en duurzame gemeente te hebben gerealiseerd. Met dit als uitgangspunt maken we een integrale programmering met afwegingskader (inclusief investeringsoverzicht) voor de komende jaren. Het grote voordeel van de integrale aanpak is dat de werkzaamheden (kosten) efficiënt worden uitgevoerd zodat kan worden geanticipeerd op de kansen die zich voordoen en een multidisciplinaire aanpak mogelijkheden biedt om aanspraak te maken op extra subsidies.

Voor de komende jaren ligt de prioriteit bij het vervangingsprogramma van riolering en wegen. Wegen en wijken waar de riolering aan vervanging toe is en wegen die aan groot onderhoud toe zijn. Wijken en wegen worden duurzaam veilig ingericht. De verharding blijft op minimaal niveau B volgens de CROW. Regenwater verwerken we binnen het gebied, wat een positief effect heeft bij langdurige droogte en hitte. Met het meer vergroenen van de wijken versterken we de biodiversiteit. Meer groen kan ook bijdragen aan extra waterberging, ter voorkoming van wateroverlast en hittestress

Financiën Programma Fysiek domein

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
3.1 Ruimte						
Lasten	-5.695	-3.362	-2.317	-1.807	-1.826	-1.878
Baten	6.487	1.307	847	320	326	334
Saldo	791	-2.054	-1.470	-1.487	-1.500	-1.544
3.2 Bereikbaarheid						
Lasten	-4.838	-5.043	-5.475	-5.272	-5.694	-5.852
Baten	873	169	178	184	191	198
Saldo	-3.965	-4.873	-5.297	-5.088	-5.503	-5.654
3.3 Milieu en duurzaamheid						
Lasten	-11.810	-12.391	-12.824	-13.157	-13.574	-13.879
Baten	10.414	9.671	10.983	11.714	12.469	12.765
Saldo	-1.396	-2.720	-1.841	-1.443	-1.105	-1.114
Totaal lasten	-22.343	-20.796	-20.616	-20.236	-21.094	-21.608
Totaal baten	17.773	11.148	12.008	12.218	12.986	13.296
Saldo voor bestemming	-4.570	-9.648	-8.608	-8.018	-8.108	-8.312
Toevoeging aan reserves	-3.432	1.362	-1.441	-1.493	-1.343	-1.369
Onttrekking aan reserves	3.629	1.648	2.342	1.358	1.360	1.360
Saldo na bestemming	-4.374	-6.638	-7.707	-8.154	-8.091	-8.321

Programmaonderdelen

3.1 Ruimte

Wat willen we bereiken?

- Een veilige woon- en leefomgeving, die toekomstbestendig is en waar mogelijkheden voor ontwikkelingen zijn.
- Een gevarieerd en betaalbaar woningaanbod dat aansluit bij de woonbehoeften van inwoners en dat kwantitatief en kwalitatief toekomstbestendig is zoals verwoord in onze Woonvisie.
- In 2050 is Heemskerk een klimaatbestendige en water-robuste gemeente, waarin natuur en recreatie op een duurzame manier zijn gecombineerd en waarin het openbaar groen een belangrijke component is om de gevolgen van klimaatverandering op te vangen.
- Bij alle nieuwe ontwikkelingen in Heemskerk wordt in termen van duurzaam, innovatief en doelmatig gedacht en gehandeld

Wat gaan we er voor doen?

3.1.1 Omgevingsinstrumenten

Omgevingsvisie

De Omgevingsvisie is een strategische visie die als leidraad voor verdere ontwikkeling van beleid op de lange termijn voor de gehele fysieke leefomgeving dient. Wij werken de ambities uit de Omgevingsvisie

uit door gebruik te maken van de verschillende omgevingsinstrumenten die er verder zijn, het Omgevingsplan, de programma's en omgevingsvergunningen

Omgevingsplan

Op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet hebben alle gemeenten automatisch een Omgevingsplan, het zogenaamde tijdelijke deel. Hieraan kunnen we bouwplannen toetsen. We gaan na inwerkingtreding van de wet verder met de voorbereiding van het definitieve Omgevingsplan.

Programma's

Het 'programma' is een nieuw instrument van de Omgevingswet. In een programma legt het college vast hoe zij uitvoering gaat geven aan de verschillende ambities uit de Omgevingsvisie. We gaan de ambities per beleidsthema en per deelgebied nader uitwerken in programma's.

Omgevingsvergunningen

Bij het toetsen van nieuwe plannen die een effect hebben op de fysieke leefomgeving houdt het college deze tegen het licht van de ambities uit de Omgevingsvisie en hanteren een 'ja, mits...' principe. Hierbij wordt telkens een relatie gelegd met het deelgebied en een integrale afweging gemaakt tussen de verschillende beleidsthema's.

3.1.2 Woonbeleid

Woonvisie 2025 Beverwijk-Heemskerk

- Uitvoeren van onze Woonvisie 2025 Beverwijk-Heemskerk, op de thema's woningbouw, betaalbaar wonen, kwaliteit van bestaande woningen en wijken (inclusief herstructurering) en wonen met zorg.
- Afronden van de tussentijdse evaluatie van de Woonvisie (eerste kwartaal 2023). Daarbij wordt de inzet van de huidige instrumenten op het gebied van betaalbaarheid (Doelgroepenverordening en zelfbewoningsplicht) betrokken. Op basis van de evaluatie worden, zo nodig, aanvullende instrumenten ingezet.
- De Woonvisie is leidend bij nieuwe woningbouwplannen. We sturen op differentiatie, betaalbaarheid en beschikbaarheid voor verschillende doelgroepen. Aan de raad wordt periodiek over de voortgang van de woningbouw gerapporteerd.
- Stimuleren de doorstroming binnen de mogelijkheden; zoals passend wonen voor senioren, de stap van (sociale) huur naar (sociale) koop et cetera. Hierbij wordt rekening gehouden met de ruimte die de (nieuwe) wetgeving biedt.
- We blijven investeren in de samenwerking met onze partners, onder meer in de stuurgroep woningbouw, de bouwtafel en de intake- en omgevingstafel. We verkennen of een regionale overlegtafel met marktpartijen en corporaties gewenst is in het kader van sturing op en monitoring van onze opgaven en plannen.
- Uitvoeren van het woonwagendplaatsenbeleid dat in het eerste kwartaal van 2023 ter besluitvorming voorligt.

Prestatieafspraken Wonen 2022-2025

- Samen met de gemeente Beverwijk, de woningcorporaties Woonopmaat en Pré Wonen en de huurdersorganisaties wordt uitvoering gegeven aan de prestatieafspraken 2022-2025 en de afspraken uit de Uitvoeringsagenda 2022-2023.
- Begin 2023 komt er een addendum met aanvullende prestatieafspraken. Dit betreft de extra investeringen van de woningcorporaties als gevolg van de afschaffing van de verhuurdersheffing per 1 januari 2023. De nationale prestatieafspraken vormen hiervoor het richtinggevend kader.
- Opstellen van een Bouwagenda voor de komende 10 jaar met betrekking tot nieuwbouw, verduurzaming en renovatie van de sociale huurvoorraad en op elkaar afstemmen van de plannen van corporaties en investeringen van de gemeente.
- Starten van een samenwerkingstafel Wonen en Zorg, waarin vanuit verschillende domeinen samen met partners wordt gewerkt aan een gedeelde visie en analyse, resulterend in een uitvoeringsagenda Wonen en Zorg met aandacht voor diverse woonvormen.
- Monitoren van de effecten voor woningzoekenden bij de overstap van Woonopmaat naar een nieuw verdeelsysteem van woonruimten.

Woonakkoord Zuid-Kennemerland/IJmond 2021-2025 en regionale samenwerking

- De gemeenten in de regio Zuid-Kennemerland en de Provincie Noord-Holland continueren de samenwerking bij de uitvoering van de afspraken uit het Woonakkoord Zuid-Kennemerland/IJmond

2021-2025. We leveren ons aandeel aan de regionale woningbouwafspraken en dragen bij aan de verschillende acties uit het Woonakkoord.

- Als regio dragen we bij aan de Nationale Bouw- en Woonagenda die in de periode 2022-2030 moet voorzien in 900.000 woningen. De gemaakte afspraken tussen gemeenten-regio's-provincies-Rijk krijgen hun beslag in regionale Woondeals, in ons geval de Woondeal MRA.
- We gaan door met het verzamelen, uitwisselen en verdiepen van kennis, daarbij ondersteund door de uitvoeringsregeling subsidie Woonakkoorden van de Provincie Noord-Holland. Organiseren van kennisbijeenkomsten met stakeholders over onder meer ouderenhuisvesting en over knelpunten in de woningbouw.
- We actualiseren de plannen in de monitor plancapaciteit (www.plan Capaciteit), voeren de gezamenlijke monitor Wonen en Zorg op de kaart (www.wonenenzorgopdekaart.nl) uit en ontwikkelen instrumenten om beter te monitoren op realisatie van segmenten en sociale voorraad.
- We benutten de kansen voor ondersteuning (kennis, menskracht en financieel) die de Provincie Noord-Holland, MRA en het Rijk bieden om onze woningbouwopgave te realiseren en te versnellen.

Huisvestingsverordening

- Anticiperen op wijzigingen in de Huisvestingswet en bezien of dit aanleiding is voor een evaluatie en herziening van de Huisvestingsverordening. Een wetsvoorstel met een aanpassing van toewij-

zingsregels en bindingseisen is in voorbereiding.

- Uitvoeren van de huisvestingsmonitor uit om inzicht te krijgen in de verdeling en toewijzing van sociale huurwoningen.
- We passen de beleidsregels Woonurgentie, die eind 2022 zijn vastgesteld, toe en zetten stappen om het proces van urgentiedienstverlening te versterken.

3.1.3 Stedelijke vernieuwing

Meerjareninvesteringsprogramma (Openbare Ruimte - MIP)

In dit investeringsplan zijn de verschillende vervangings- en ambitieprogramma's op elkaar afgestemd om een toekomstbestendige en duurzame gemeente te realiseren. Deze plannen hebben een eigen dynamiek en hoewel de doelstelling niet verandert, kunnen de actualiteit en bijbehorende onderhoudsinspecties ervoor zorgen dat de volgtijdelijkheid van de projecten over de jaren verandert. Voor de komende jaren ligt de prioriteit en aandacht bij het vervangingsprogramma voor riolering en wegen. Wegen en wijken waar de riolering aan vervanging toe is en wegen die aan groot onderhoud toe zijn. In 2022 is een afwegingskader opgesteld. Op basis van dit afwegingskader en actualiteit wordt het MIP jaarlijks aan het college voorgelegd en meegenomen in de P&C-cyclus.

3.1.4 Grondprijzenbeleid

Actualiseren van de Beleidsregel grondprijzenbrief.

3.1.5 Grond- en gebouwenbeheer

- Voor diverse gemeentelijke locaties zijn gronden en gebouwen uitgegeven. Deze locaties worden

via privaatrechtelijke overeenkomsten voor verkoop, verhuur, pacht, erfpacht, recht van opstal, gebruiksovereenkomst, vis- en jachtrecht et cetera uitgegeven. De overeenkomsten worden door middel van contractbeheer bewaakt en worden, waar nodig, geactualiseerd.

- Gronden in tijdelijk beheer worden, indien mogelijk, verpacht of onderhouden.
- Inwoners vragen regelmatig naar de mogelijkheden van ingebruikname van percelen openbare grond. De mogelijkheden worden met de inwoners besproken. Met betrekking tot dit zogenaamde snippergroen wordt beleid opgesteld en uitgevoerd.
- We bereiden ons voor op de Aanvullingswet grondeigendom. Dit aanvullende wetsvoorstel zorgt dat een aantal instrumenten van het grondbeleid een plaats krijgt binnen het stelsel van de Omgevingswet. Het gaat hierbij om voorkeursrecht, onteigening, landinrichting en kavelruil. Deze modernisering en gedeeltelijke vernieuwing zorgt ervoor dat grondeigenaren en andere rechthebbenden een gelijkwaardige en op onderdelen betere bescherming krijgen.
- De regeling voor grondexploitatie in de Omgevingswet vormen we om tot een regeling voor kostenverhaal die ook toepasbaar is bij organische gebiedsontwikkeling.

3.1.6 Project Assumburg Oud-Haerlem en Tolhek

Project AOHT omvat de gebieden Assumburg Oud-Haerlem en Tolhek. In dit plangebied wil de gemeente 200 tot 300 woningen realiseren.

Eind 2021 is door de raad besloten dat er meerdere schetsen moeten komen voor de inrichting van het plangebied. Hierop heeft het college 24 gesprekken gevoerd met belanghebbenden van het plangebied. De uitkomsten van deze gesprekken worden bestudeerd. Er wordt een participatieproces ingericht voor het uitwerken van de schetsen. In september start het participatieproces. Dit is eind oktober/begin november afgerond. Begin 2023 leggen we de varianten ter besluitvorming voor.

3.1.7 Project Bedrijventerrein de Trompet

Op de noordpunt na (oostelijk plandeel) is De Trompet geheel uitgegeven. Nu bekend is dat de noordpunt niet nodig is voor een verbinding A8-A9, is de kavel weer in verkoop genomen en is een optie-overeenkomst voor de verkoop gesloten. Gedurende de optieperiode heeft de optienemer de gelegenheid om een bouwplan te ontwikkelen en de financiering voor aankoop van de kavel en realisatie van het bouwplan te organiseren. Zodra de kavel is verkocht, kan het resterende deel van het openbaar gebied, waaronder de natuurontwikkelzone, definitief worden ingericht.

3.1.8 Project Waterkokers Lunetten

Voor het Project Waterkokers Lunetten is in de Jaarrekening 2021 een voorziening ingesteld. De laatste uitgaven en inkomsten worden via deze voorziening verrekend.

Omdat voor dit project een voorziening is ingesteld, zal dit project geen onderdeel meer uitmaken van de jaarlijkse herziening van de grondexploitaties, maar

zullen bij tussenrapportages eventuele bijstellingen plaatsvinden.

Bij de herziening 2021 is geprognosticeerd dat dit project per 1-1-2025 kan worden afgesloten.

3.1.10 Project de Velst

Het stedenbouwkundig plan verdichting de Velst vormt de basis voor het bestemmingsplan dat we in 2023 ter besluitvorming voorleggen. Parallel aan het proces besluitvorming gaan we in 2023 specifieke locaties op de Velst aan de markt aanbieden om bouwplannen per locatie te ontwikkelen en in procedure te brengen.

3.1.11 Herstructurering

Gemeente Heemskerk en Woonopmaat brengen jaarlijks in kaart welke projecten in het kader van herstructurering en renovatie worden opgepakt. Het gaat om het vernieuwen van de bestaande woningvoorraad inclusief de herinrichting van de openbare ruimte.

Debora Bakelaan

Uitwerken van het ontwerp voor de herinrichting van de aangrenzende woonstraten (laatste deelproject van de Slotvrouwe).

Cornelis Geelvinckstraat e.o.

Verder uitvoeren van de samenwerkingsovereenkomst voor de herstructurering van De Geelvinck. Een nieuw bestemmingsplan is in voorbereiding. Naar verwachting wordt eind 2023 gestart met de sloop van de bestaande opstallen en infrastructuur.

Schrijversbuurt

De studiefase, ofwel scenariostudie, voor de Schrijversbuurt wordt voortgezet. Uitgangspunt is prettig wonen in een groene en kwalitatief goede leefomgeving (klimaatadaptief, circulair en natuurinclusief). Woonopmaat zoekt daarbij weer de samenwerking met de gemeente Heemskerk en de bewoners/omwonenden. Onder andere door de inzet van een klankbordgroep. Op basis van het in 2022 genomen sloopbesluit gaat Woonopmaat verder met het herhuisvesten van de bewoners van de 2 flatgebouwen aan de Van Lennepstraat, onderdeel van de Schrijversbuurt.

Eikenhof 2

In dit plangebied, dat grenst aan begraafplaats Eikenhof, wil de gemeente woningen realiseren. Besloten is dat een deel van het gebied beschikbaar wordt gesteld voor de realisatie van een 'meergeneratiehof'. Het participatieproces voor project Eikenhof 2 is inmiddels afgerond. Er wordt gewerkt aan een Nota van Uitgangspunten en Randvoorwaarden (NUR). Deze NUR wordt uitgewerkt op basis van het advies uit het participatieproces, het raadsbesluit en de uitkomsten van de gesprekken met burgerinitiatief Knarrenhof. Begin september 2022 is een bijeenkomst met de klankbordgroep gepland om te praten over de NUR en er is tevens begin september een inloopavond voor omwonenden en geïnteresseerden gepland. De verwachting is dat de NUR eind 2022 de besluitvorming in gaat.

Stationsomgeving

De Stationsomgeving is een locatie rondom het station van Heemskerk. Het streven is om in dit gebied circa 300 woningen te realiseren. Na een intensief participatietraject is in januari 2022 de concept Nota van Uitgangspunten en Randvoorwaarden (NUR) door BVR. Omwonenden hebben de gelegenheid gehad om te reageren op de NUR. Het plangebied ligt deels in Beverwijk en daarom zijn wij in goed contact met gemeente Beverwijk. Helaas is de planning vertraagd vanwege electorale verschuivingen in de raad van Beverwijk. Daarnaast zijn wij in gesprek met meerdere partijen die een aandeel hebben in het gebied, zoals: NS, ProRail, het Waterschap en verschillende nutsbedrijven. Ook zijn wij in gesprek met het tankstation Euratom en supermarkt Lidl. Op de percelen van de 2 laatstgenoemde partijen is het gemeentelijk voorkeursrecht gevestigd (Wvg).

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Werkelijk	Verwacht				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
PI 37. Gemiddelde WOZ-waarde (per € 1.000,-) <i>Bron: websites Waarderingskamer en COELO</i>	307,0	nb	nb	nb	nb	nb
PI 38. Nieuw gebouwde woningen (aantal per 1.000 woningen) <i>Bron: ABF Systeem Woningvoorraad</i>	0,0	14,0	3,5	7,0	7,0	7,0
PI 39. Demografische druk (20 - 65 jaar) <i>Bron: CBS - Bevolkingsstatistiek</i>	75,3	75,3	75,0	75,1	75,1	75,1
PI 40. Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden (in €) <i>Bron: Waarstaatjegemeente</i>	738,0	775,0	729,0	759,0	809,0	nb
PI 41. Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden (in €) <i>Bron: Waarstaatjegemeente / gemeentelijke begroting</i>	811,0	846,0	795,0	828,0	883,0	nb

Eind 2022 gaat de NUR de besluitvorming in bij de raden van zowel Heemskerk als Beverwijk.

3.1.12 Nieuwe projecten

Kop van de Baandert

Naar aanleiding van een burgerinitiatief van december 2020 is een raadsvoorstel aangenomen in maart 2021. Het college is gevraagd om te onderzoeken of de ontwikkeling van deze locatie haalbaar is, met in achtneming van de ecologische, cultuurhistorische en ruimte technische aspecten. In de perspectiefnota 2023 is een voorstel gedaan voor een incidenteel budget van 30.000,-. Tijdens de commissiebehandeling van de begrotingsscenario's op 22 september 2022 is aan de commissie gevraagd om input te geven op de scenario's. Uit deze ophaalronde is naar voren gekomen dat er op dit moment nog geen beslissing wordt genomen over dit onderzoek, dit wordt in de Perspectiefnota 2024 heroverwogen.

Wat gaat het kosten?

3.1 Ruimte

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Lasten	-5.695	-3.362	-2.317	-1.807	-1.826	-1.878
Baten	6.487	1.307	847	320	326	334
Saldo voor bestemming	791	-2.054	-1.470	-1.487	-1.500	-1.544
Toevoeging aan reserves	-2.113	1.568				
Ottrekking aan reserves	3.403	1.449	994	18	2	2
Saldo na bestemming	2.082	963	-475	-1.469	-1.498	-1.543

Financiële toelichting

Vernieuwing opgeheven. Het resterende saldo van € 1.568.00,- valt daarmee vrij.

Omgevingsinstrumenten

- Als gevolg van het uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn voor 2022 voor in totaal € 345.000,- aan incidentele budgetten beschikbaar gesteld.
- Daarnaast was in 2022 een incidenteel budget van € 250.000,- beschikbaar voor het opstellen en werken met een Omgevingsplan.

De lasten voor dit onderdeel vallen lager uit als gevolg van:

- Lagere uitgaven grondexploitaties € 470.000,- (budgettair neutraal).
- In 2022 is éénmalig budget van € 214.000,- beschikbaar voor de herstructureringsprojecten.

De baten voor dit onderdeel vallen lager uit als gevolg van:

- Lagere inkomsten grondexploitaties € 470.000,- (budgettair neutraal).

Mutaties reserves

De toevoegingen aan reserves vallen lager uit als gevolg van:

- In 2022 wordt de bestemmingsreserve Kapitaallasten Stedelijke

De onttrekkingen aan de reserves vallen lager uit als gevolg van:

- In 2022 is er € 378.000,- onttrokken aan de bestemmingsreserve Volkshuisvesting. Bij de Nota Reserves en voorzieningen in 2020 is besloten geen structurele onttrekking meer aan deze reserve te doen wat erin geresulteerd heeft dat in 2023 geen onttrekking meer aan deze reserve plaatsvindt.
- In 2023 wordt € 10.000,- minder onttrokken aan de reserve Woonvisie Beverwijk-Heemskerk.
- In 2023 worden geen middelen meer onttrokken aan de bestemmingsreserve Grondbeleid en -beheer. In 2022 bedroeg de onttrekking nog € 70.000,- voor groot onderhoud woningen voormalig verzamelcomplex.
- In 2023 wordt voor het Meerjareninvesteringsprogramma openbare ruimte (MJIP)
- € 290.000,- meer onttrokken aan de bestemmingsreserve Stedelijke Vernieuwing.
- In 2022 wordt de bestemmingsreserve GREX Stationsomgeving opgeheven. Dit levert voor 2022 een inkomst op van € 289.000,-.

3.2 Bereikbaarheid

Wat willen we bereiken?

- Optimaliseren van de infrastructuur voor de weggebruiker en verbetering van de verkeersveiligheid overeenkomstig het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV2030).
- Verbeteren van de verkeersmobiliteit voor inwoners en bedrijven door samen te werken aan een aantrekkelijke en duurzame leefomgeving.
- Behoud van de huidige ontsluitingsstructuur en een goede bereikbaarheid van de omliggende stations.
- Actief deel uitmaken van het stedelijk verkeersnetwerk in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) voor alle vervoersmodaliteiten.
- Klimaatbestendige en duurzame inrichting van de openbare ruimte.
- Schonere en veiligere vormen van vervoer.
- Toename van het gebruik van openbaar vervoer, de fiets en het gebruik van schone (deel)auto's.
- Verlichting van de openbare ruimte met energiezuinige verlichting.
- Verminderen van het aantal verkeersborden.

Wat gaan we er voor doen?

3.2.1 Verkeer en vervoer Verkeersveiligheid

In 2020 is de rapportage “Verkeersveiligheid gemeente Heemskerk - Risicoanalyse van het verkeerssysteem” opgesteld. Samen met de Provincie Noord-Holland en de regio IJmond-Zuid Kennemerland hebben we in 2022 het Regionaal Uitvoeringsprogramma 2030 opgesteld.

In 2023 stellen we op basis van beide documenten het Heemskerks Uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid op.

In het huidige Meerjareninvesteringsplan zijn voor de komende 4 jaar projecten benoemd die aan de verkeersveiligheid bijdragen.

Bereikbaarheid en leefbaarheid

Naast verkeersveiligheid zijn ook bereikbaarheid en leefbaarheid belangrijke aspecten in het verkeer. In 2022 hebben we de Regionale Verkeers- en Milieukaart van de IJmond (RVMK) geactualiseerd. Op basis van de RVMK en de rapportage “Verkeersveiligheid gemeente Heemskerk Meldingen en beleving” analyseren we in 2023 welke verkeersknelpunten op basis van bereikbaarheid en leefbaarheid we moeten oppakken. Deze worden opgenomen in het meerjareninvesteringsprogramma (MIP).

Bij de (her)inrichting van de openbare ruimte houden we rekening met een optimale verkeersmobiliteit, duurzaamheid van het ontwerp en de te gebruiken materialen (hergebruik). Uit het oogpunt van efficiency en financiering stemmen we de uitvoeringsprogramma's op elkaar af. Hierbij is aandacht voor de mobiliteitsladder en maken we gebruik van de gedifferentieerde parkeergetallen zoals vastgelegd in Parkeerbeleidsplan Heemskerk.

Regionale bereikbaarheid

We zetten in op het verbeteren van het openbaar vervoer in, van en naar de IJmond. In de overleggen met

de Provincie Noord-Holland en het Rijk wordt hier de aandacht op gevestigd. In 2023 maken we gebruik van de provinciale subsidieregeling Haltevoorzieningen voor de nieuwe haltes Mozartstraat en De Baandert (Jean Monnetstraat).

De IJmondgemeenten hebben de IJmondiale Mobiliteitsvisie vastgesteld waarin de IJmond haar visie op het bereikbaar houden van de IJmond voor de komende 16 jaar heeft vastgelegd met als planhorizon het jaar 2032. Er zal worden onderzocht op welke wijze verder uitvoering kan worden gegeven aan deze samenwerking met Beverwijk en Velsen. Onderdeel van het Uitvoeringsprogramma is een IJmondiale doorfietsroute. De westelijke tak wordt uiterlijk 2024 binnen Heemskerk gerealiseerd.

Verbinding A8/A9

Het Golfbaanalternatief met bijbehorend landschapsplan is door Provinciale Staten vastgesteld.

De Provincie gaat in gesprek met het Rijk en de partners om te komen tot een strategie voor de financiering van het project. Uitgangspunt is dat er zicht moet zijn op de financiering voordat gestart wordt met de planuitwerkingsfase. Heemskerk blijft zich in haar advisering aan Gedeputeerde Staten hard maken voor de leefbaarheid in de wijk Broekpolder, zodat deze wijk geen nadelige gevolgen ondervindt van de aanleg van de verbinding.

Programma Laadinfrastructuur Heemskerk

Eind 2022 wordt het Programma Laadinfrastructuur Heemskerk vastgesteld. Met dit programma wordt het

elektrisch rijden gestimuleerd en de procedure voor het plaatsen van oplaadpalen verkort.

3.2.2 Wegen, straten en pleinen

Uitvoering Meerjareninvesteringsprogramma (MIP)

Om de beleidsdoelstellingen in Heemskerk te bereiken, stellen we een integrale programmering op om bestaande wijken en de openbare ruimte waterrobuust en klimaatbestendig in te richten.

Na 2023 maken alle uit te voeren verkeersprojecten onderdeel uit van het MIP. Verkeersprojecten die momenteel hierin nog niet zijn opgenomen, maar wel in 2023 in uitvoering worden gebracht zijn:

- Inrichten nieuwe bushaltes De Baandert en Mozartstraat inclusief aanbrenge middengeleiders (100% provinciale subsidie).
- Aanbrengen middengeleiders op 50km/uur-wegen (55% provinciale subsidie).
- Herinrichten Beneluxlaan (55% provinciale subsidie).
- Aanleg vrijliggende fietsverbinding op de Maerelaan tussen De Baandert en De Zevenhoeve als onderdeel van de IJmondiale doorfietsroute (90% provinciale subsidie).
- Herinrichting fietspad Waddenlaan (75% provinciale subsidie).

Kunstwerken

Op basis van de in 2022 uitgevoerde technische inspectie, wordt in 2023 een voorziening ingesteld ten behoeve van vervanging van en groot onderhoud aan kunstwerken.

3.2.3 Verkeersmaatregelen

Bebording en bebakening

Met als uitgangspunt het verminderen van het aantal verkeersborden worden, waar nodig, de bestaande verplichte en informerende borden vervangen.

Bewegwijzering

In 2023 gaan we toeristisch-recreatieve en utilitaire bewegwijzering binnen de gemeente uniformeren en verbeteren.

Verkeerslichten

De verkeerslichten van kruising Duitslandlaan - Plesmanweg worden vervangen. De verkeerslichten worden voorbereid op intelligente verkeerslichten. Communicatie tussen verkeerslichten onderling (groene golf) en met bestuurders is hiermee in de toekomst mogelijk.

Verkeersveiligheid

In samenwerking met een verkeersschool worden op basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs diverse verkeersprojecten uitgevoerd. In samenwerking met Veilig Verkeer Nederland afdeling Beverwijk / Heemskerk worden de fietsexamens uitgevoerd voor basisschoolleerlingen van groep 7. Er is een groeiende behoefte aan verkeerseducatie voor ouderen. Veilig Verkeer Nederland afdeling Beverwijk / Heemskerk organiseert jaarlijks opfriscursussen over verkeersregels.

3.2.4 Openbare verlichting

Om de kwaliteit van de verlichting op peil te houden worden circa 200 verouderde armaturen door

energiezuinige LED-verlichting vervangen. Hiernaast wordt ook de jaarlijkse vervanging van circa 1.500 lampen uitgevoerd. Vanuit het beheerssysteem worden analyses gemaakt om te achterhalen waar en hoe vaak storingen in de openbare verlichting optreden.

Aan de hand van deze analyses worden gericht acties ondernomen.

De uit te voeren activiteiten op het gebied van milieu en duurzaamheid zijn opgenomen in de Paragraaf Duurzaamheid.

Wat gaat het kosten?

3.2 Bereikbaarheid

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Lasten	-4.838	-5.043	-5.475	-5.272	-5.694	-5.852
Baten	873	169	178	184	191	198
Saldo voor bestemming	-3.965	-4.873	-5.297	-5.088	-5.503	-5.654
Toevoeging aan reserves	-492	-6	-1.185	-1.236	-1.284	-1.308
Onttrekking aan reserves	72		1.120	1.081	1.308	1.308
Saldo na bestemming	-4.385	-4.879	-5.362	-5.243	-5.479	-5.655

Financiële toelichting

De lasten voor dit onderdeel vallen hoger uit als gevolg van:

- In 2023 zijn de kosten voor electriciteit met € 544.000,- gestegen.
- In 2022 was er éénmalig budget van € 285.000,- beschikbaar voor conservering van de Laan van Broekpolder.
- De kapitaallasten zijn door de investeringen 2022 € 78.000,- hoger in 2023.

Mutaties reserves

De toevoegingen aan de reserves vallen hoger uit als gevolg van:

- In 2023 wordt € 1.091.000,- gestort in de bestemmingsreserve Groot onderhoud wegen. In 2022 is nog uitgegaan van onderhoudsvoorzieningen.
- In 2023 wordt € 44.000,- gestort in de bestemmingsreserve Groot onderhoud openbare verlichting. In 2022 is nog uitgegaan van onderhoudsvoorzieningen.

De onttrekkingen aan de reserves vallen hoger uit als gevolg van:

- In 2023 wordt voor de kosten voor groot onderhoud € 1.083.000,- onttrokken aan de bestemmingsreserve Groot onderhoud wegbeheer.
- In 2023 wordt voor de kosten voor groot onderhoud € 37.000,- onttrokken aan de bestemmingsreserve Groot onderhoud openbare verlichting.
- Bij de primitieve Begroting 2022 werden de groot onderhoudskosten rechtstreeks op de voorzieningen verantwoord.

3.3 Milieu en duurzaamheid

Wat willen we bereiken?

- Realiseren van een leefomgeving waar mens, dier en plant op een duurzame wijze kunnen samenleven.
- In stand houden en versterken van het huidige groen en van de hoofdgroenstructuur en inzetten op 'natuurlijk beheer' om een hogere biodiversiteit te verkrijgen.
- Een duurzaam oppervlaktewatersysteem en verbeteren van de waterketen waarbij de aandacht ligt op natuur, recreatie en veiligheid.
- Samen met de inwoners en belanghebbenden in Heemskerk werken aan een klimaat-robuste inrichting van de openbare ruimte.
- Het beschermen van de volksgezondheid en het milieu. Voor luchtkwaliteit wordt toegewerkt naar de advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie in 2030.
- Voldoen aan de landelijke doelstelling van 75% afvalscheiding en 100 kilo restafval per inwoner per jaar, met een verdere afname naar maximaal 30 kilo in 2025.
- Toewerken naar 49% CO₂-reductie en een schone emissievrije gemeentelijke organisatie in 2030. In 2050 is de bebouwde omgeving in Heemskerk energieneutraal en aardgasvrij.
- Intensiveren en versnellen van de verduurzaming van de bedrijventerreinen De Trompet en De Houtwegen met als resultaat energiepositieve bedrijventerreinen.
- Bijdragen aan een nationale circulaire economie in 2050 waarin afvalstoffen grondstoffen zijn geworden

en alleen hernieuwbare energie wordt toegepast. In 2022 is 10% en in 2025 25% van de gemeentelijke inkoop circulair.

Wat gaan we er voor doen?

3.3.1 Milieubeleid

De uit te voeren activiteiten en werkzaamheden met betrekking tot milieu, klimaatadaptatie, duurzaamheid en energietransitie zijn opgenomen in paragraaf H Duurzaamheid.

3.3.2 Water- en groenbeleid

Groenbeleid (biodiversiteit)

In 2023 werken we aan projecten en beleidsuitvoering voor:

- Natuur-inclusief bouwen. Dit gebeurt in samenwerking met regiogemeenten.
- Het Soortmanagement plan (SMP). Het SMP is gericht op flora- & faunawetgeving en maatregelen met betrekking tot (particuliere) woning- en vastgoedbezitters. Heemskerk is onderdeel van een provinciale pilot in samenwerking met de gemeenten Haarlem en Hilversum.
- De uit te voeren activiteiten en werkzaamheden met betrekking tot duurzaamheid en circulariteit zijn opgenomen in paragraaf H Duurzaamheid.
- Uitvoering van het Groenbeleidsplan 2019. Hieronder staan enkele doelstellingen en speerpunten geformuleerd. Activiteiten en werkzaamheden die daaruit voortvloeien hebben zodoende betrekking op:

Landschappelijke identiteit

Natuurvriendelijk beheer, herstel van cultuurhistorische beplantingen en versterken van de diversiteit binnen beplantingen in de openbare ruimte. Sortimentkeuze passend bij de omgeving (streek eigen beplanting).

Gezondheid in het openbaar groen

(Groene) bewonersinitiatieven, vergroenen van basisschoolpleinen en stimuleren van bewegen in het groen. Daarnaast voldoen aan richtgetal in de Nota Ruimte van 75 m² openbaar groen per woning ((nieuw)bouwlocaties).

Verhogen biodiversiteit

Biodiversiteit verhogen met de nadruk op de hoofdgroenstructuur en natuurvriendelijke oevers. Meer bomen en struiken planten en gazons omvormen tot bloemrijke bermen en velden. Beplanting toepassen dat een bijdrage levert aan inheemse fauna (waard- én voedselplanten). Natuur-inclusief bouwen als standaard uitgangspunt bij nieuw- en (her)bouw en hiervoor een beleidsnota opstellen. Vergroten van de bewustwording ten aanzien van de biodiversiteitscrisis bij inwoners en ondernemers.

Klimaatbestendig zijn

Uitbreiden van hoeveelheid openbaar groen (bomen, struiken en bloemrijke grassen) en met groen bijdragen aan waterberging. Bewustwording vergroting over de klimaatcrisis bij inwoners en ondernemers. Onder andere door het stimuleren van groene daken en gevels. Bomen planten die zorgen voor voldoende schaduwwerking om hittestress tegen te gaan.

Beheer openbaar groen

- Het op een zo efficiënt mogelijke wijze beheren en onderhouden van openbaar groen (onder andere bomen, beplantingen en grassen) en sportvelden om functionaliteit en veiligheid te waarborgen.
- Voldoen aan de algemeen geldende normen en wettelijke kaders waaronder het de wet Natuurbescherming, Groenbeleidsplan 2019, beleidsnota Groene Kaart en lopende onderhoudsbestekken (contracten) welke fungeren als zijnde beheerplannen.
- Het (technische) kwaliteitsniveau is vastgelegd op CROW beeldkwaliteit niveau B met uitzondering van bomen.
- Bomen worden onderhouden op basis van technische inspecties waarbij getoetst wordt op gezondheid, vitaliteit en veiligheid (VTA keuring).
- Voor 'ruwe grassen' wordt in toenemende mate ecologisch beheer, waaronder begrazing toegepast.
- Duurzaamheid verhogen door duurzaam en circulair materiaalgebruik als uitgangspunt te nemen, waarbij:
  - alle beplantingen (inclusief bomen, planten en bollen) volledig pesticiden-vrij wordt ingekocht. Bij voorkeur biologische (SKAL-gecertificeerd) ofwel op andere wijze aantoonbaar pesticiden-vrij geteeld.
  - alle hulpmiddelen (zoals boompalen en boomband) onbehandeld en biologisch afbreekbaar zijn.

3.3.3 Riolering

Samen met de gemeente Beverwijk, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) en het Waterleidingbedrijf Noord-Holland (PWN) wordt gewerkt aan verbetering van de waterketen. Dit is vastgelegd in de Samenwerking Waterketen Noord-Kennemerland Zuid (2020).

Het nieuwe Water- en rioleringsprogramma wordt in 2022 opgesteld. Het programma wordt zoveel mogelijk opgesteld in het kader van de systematiek van de Omgevingswet. Met betrekking tot participatie worden 2 groepsgesprekken en een internet-enquête uitgevoerd. Bij het opstellen van het nieuwe Water- en rioleringsprogramma wordt het voorstel uit de taskforce om de BTW in de tarieven door te rekenen, betrokken. De werkzaamheden aan het riool sluiten zoveel mogelijk aan bij het meerjareninvesteringsplan.

3.3.4 Openbaar groen

Het op een zo efficiënt mogelijke wijze in stand houden van het openbaar groen, bomen en sportvelden en het waarborgen van de veiligheid en de kwaliteit.

- In het Groenbeleidsplan en de Algemeen plaatselijke verordening (APV) zijn de onderhoudsniveaus voor beplanting en gras bepaald.
- Het onderhoudsniveau is gesteld op niveau B volgens de landelijk geldende normering.
- De bomen worden onderhouden op basis van technische inspecties waarbij op gezondheid en veiligheid wordt getoetst.
- Bestekmatig onderhoud aan bomen, gazons en beplanting.

Speeltoestellen

Uitgangspunt van de speelruimte is dat de speelplekken schoon, heel en veilig zijn. Daarnaast dient de inrichting van de speelplekken uitdagend en veelzijdig te zijn. Uitdaging op de speelplek voorkomt verveling en verkeerd gedrag van kinderen. Hierdoor kunnen ongelukken en/of ongewenst gedrag worden voorkomen.

- Op een zo efficiënt mogelijke wijze beheren en onderhouden van (natuurlijke) speelplekken, speeltoestellen en speelaanleidingen om functionaliteit en veiligheid te waarborgen.
- Voldoen aan de algemeen geldende normen en wettelijke kaders waaronder de WAS (Warenwet attractie- en speeltoestellen) en Nota speelruimte.
- De richtlijn vanuit het Convenant Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) wordt aangehouden met betrekking tot de spreiding van speelplekken. Hierin is opgenomen dat ieder kind een aantrekkelijke, veilige speelplek binnen 400 meter van de woning verdient.
- Diversiteit in speelplekken in elke wijk creëren. Dit betekent dat er binnen elke wijk een mix is van één of meerdere traditionele speelplekken (toestellen met val ondergrond), natuurlijke speelplekken (toestellen op gras), sportplekken (balspel en/of fitness) en informele speelruimten (geen toestellen, mogelijk wel speelaanleidingen).
- (Nieuwe) speelplekken uitdagend en veelzijdig inrichten. Hierdoor worden verveling, ongewenst gedrag en ongelukken voorkomen.
- Verhogen van de gezondheid op speelplekken door deze in te richten met meer groen (biodiversiteit),

- waaronder struiken en bomen met ruime schaduwwerking op de speelplek.
- Verhogen van de duurzaamheid door circulair materiaalgebruik als uitgangspunt aan te houden bij inkoop van toestellen en ondergronden.
- Inspecteren, reinigen en onderhouden van de speeltoestellen.
- Enkele speelplekken worden verwijderd en omgevormd tot informele speelruimte.
- Andere speelplekken of speeltoestellen worden vervangen, waarbij rekening wordt gehouden met een diversiteit in speelruimten.
- Regulier onderhoud aan het Cruiff-court en ondergronden met val-dempend kunstgras.

3.3.5 Begraafplaatsen

- Ontwikkelen van een toekomstvisie voor de gemeentelijke begraafplaats Eikenhof. Dit betreft een verzoek van de raad. Deze visie moet inzicht bieden in de huidige situatie, trends en ontwikkelingen en de exploitatie. Het doel is om toekomstbestendig te kunnen begraven.
- De voorbereidingen voor woningbouw op Eikenhof 2 vorderen. De indicatieve planning geeft aan dat raad in het najaar van 2023 een besluit neemt over het contracteren van een marktpartij.

3.3.6 Afvalverwijdering

- De uit te voeren activiteiten op het gebied van milieu en duurzaamheid zijn opgenomen in paragraaf H Duurzaamheid.
- Onderzoek doen naar manieren om afvalscheiding te

bevorderen en daarmee de kosten te beperken.

- Daarnaast zal worden gezorgd voor een afvalscheidingssysteem voor laag- en hoogbouw.
- Er wordt ingezet op de aanpak van zwerfafval.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Werkelijk	Verwacht				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
PI 42. Omvang huishoudelijk afval (kg per inwoner) <i>Bron: CBS - Statistiek Huishoudelijk afval</i>	105	105	105	105	105	105
PI 43. Hernieuwbare elektriciteit (percentage) <i>Bron: www.energieinbeeld.nl en website eigenaar windmolen De Trompet</i>	nb	28,0	28,0	29,0	29,0	28,0
PI 44. Ontvlechten rioolstelsel (in strekkende meters) <i>Bron: gemeente Heemskerk</i>	210	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500

Wat gaat het kosten?

3.3 Milieu en duurzaamheid

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Lasten	-11.810	-12.391	-12.824	-13.157	-13.574	-13.879
Baten	10.414	9.671	10.983	11.714	12.469	12.765
Saldo voor bestemming	-1.396	-2.720	-1.841	-1.443	-1.105	-1.114
Toevoeging aan reserves	-828	-200	-256	-257	-59	-60
Onttrekking aan reserves	154	199	227	259	50	50
Saldo na bestemming	-2.070	-2.722	-1.870	-1.441	-1.114	-1.124

Financiële toelichting

De lasten voor dit onderdeel vallen hoger uit als gevolg van:

- In 2023 zijn de kosten voor aardgas en electriciteit € 137.000,- hoger.
- In 2023 wordt € 163.000,- meer in de voorziening Riolering gestort voor 100% kostendekkendheid.
- De loonkosten voor programmaonderdeel 3.3 zijn € 216.000,- hoger uitgevallen. Dit is het gevolg van verschuiving van uren tussen de producten. Voor verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de bedrijfsvoering.
- Voor de Afvalstoffenheffing zijn de lasten exclusief loonkosten € 378.000,- hoger geworden, met name door hogere kosten voor de HVC en hogere kwijtscheldingskosten.

De baten voor dit onderdeel vallen hoger uit als gevolg van:

- Voor 2023 bedragen de meer-inkomsten voor de Rioolheffing € 319.000,- als gevolg van de indexatie en 50% toerekenen van de BTW.
- Voor 2023 bedragen de meer-inkomsten voor de Afvalstoffenheffing € 923.000,-, als gevolg van hogere lasten en het toerekenen van de BTW.
- Voor 2023 bedragen de meer-inkomsten uit het Afvalfonds naar verwachting € 100.000,-.

Milieubeleid

- Heemskerk neemt deel aan de zogenaamde Duurzaamheidslening. Deze leningen worden verstrekt door het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn). Met behulp van deze lening is het voor particuliere woningbezitters mogelijk maatregelen ter verduurzaming van hun woning te treffen. De totale deelname van de gemeente Heemskerk bedraagt 1 miljoen euro. Het eerste deel hiervan is in 2021 aan het SVn betaald. Het tweede deel ad € 500.000,- heeft betrekking op de jaren 2022 en 2023 en is in 2022 geheel aan het SVn overgemaakt.

Mutaties reserves

De toevoegingen aan de reserves vallen hoger uit als gevolg van:

- In 2023 wordt € 56.000,- gestort in de bestemmingsreserve Groot onderhoud baggerwerkzaamheden. In 2022 was nog sprake van een onderhoudsvoorziening voor de baggerwerkzaamheden.

De onttrekkingen aan de reserves vallen hoger uit als gevolg van:

- In 2023 zijn de groot onderhoudskosten voor baggeren uit de reserve Groot onderhoud baggerwerkzaamheden opgevoerd voor € 50.000,-.
- Bij de primitieve Begroting 2022 werden de groot onderhoudskosten rechtstreeks op de voorzieningen verantwoord.
- De onttrekking aan de bestemmingsreserve Energietransitie is in 2023 € 21.000,- lager.

4.4 Algemene dekkingsmiddelen

In het overzicht van algemene dekkingsmiddelen worden de algemene inkomstenbronnen van de gemeente opgenomen. Dit betreffen met name de lokale heffingen en de Algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Daarnaast zijn er nog inkomsten uit de financieringsfunctie van de gemeente. De informatie over de heffingen wordt uitgebreid toegelicht in paragraaf A Lokale heffingen en het saldo van de financieringsfunctie is opgenomen in paragraaf D Financieringen. Inzake de Algemene uitkering uit het Gemeentefonds is hierna een toelichting opgenomen. De algemene dekkingsmiddelen onderscheiden zich van de andere dekkingsmiddelen, doordat deze vrij aanwendbaar zijn. De besteding van deze middelen is niet aan een bepaald programma (doel) gebonden.

De algemene dekkingsmiddelen dragen voor ruim twee derde bij aan de totale inkomsten van de gemeente. De belangrijkste algemene dekkingsmiddelen zijn:

- Algemene uitkering uit het Gemeentefonds.
- Inkomsten uit Onroerendezaakbelastingen.
- Treasury.
- Inkomsten uit de Precarioheffing, Toeristen- en Hondenbelasting.
- Overige algemene dekkingsmiddelen.

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Lasten	-1.689	-1.738	-1.817	-2.009	-2.187	-2.241
Baten	73.517	77.013	83.141	86.228	89.595	85.471
Saldo voor bestemming	71.828	75.275	81.323	84.219	87.408	83.230
Toevoeging aan reserves	-5.068	-4.223	-977			
Onttrekking aan reserves	1.336	5.206	60			
Saldo na bestemming	68.097	76.257	80.406	84.219	87.408	83.230

De onderdelen Overhead, Vennootschapsbelasting en Onvoorzien worden separaat toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Financiële toelichting

De baten vallen in 2023 voor circa 6 miljoen euro hoger uit. Dit wordt op hoofdlijnen verklaard door:

- Hogere bijdrage algemene uitkering gemeentefonds van circa € 5.700.000,- vanuit het Rijk, zie hiervoor de toelichting in het volgende hoofdstuk.
- Verhoging inkomsten OZB door indexering van 5,05% van circa € 330.000,-.
- Diverse kleine toenames in de belastingen van circa € 49.000,-.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

	Rekening 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot w 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Onroerendezaakbelastingen						
Lasten	-675	-607	-632	-651	-675	-693
Baten	6.061	6.166	6.544	6.789	7.037	7.279
Saldo	5.386	5.558	5.911	6.138	6.362	6.586
Hondenbelasting						
Lasten	-19	-19	-20	-20	-21	-22
Baten	227	233	244	254	258	267
Saldo	208	214	225	233	237	246
Precariobelasting						
Lasten	-5	-6	-6	-6	-6	-6
Baten	40	41	43	44	46	48
Saldo	35	35	37	38	40	41
Treasury						
Lasten	-939	-933	-1.160	-1.332	-1.485	-1.520
Baten	1.315	1.453	1.529	1.566	1.660	1.705
Saldo	376	521	369	234	175	185
Algemene uitkering						
Lasten		-305				
Baten	65.650	69.120	74.781	77.575	80.593	76.173
Saldo	65.650	68.815	74.781	77.575	80.593	76.173
Overige algemene dekkingsmiddelen						
Lasten	-51	131				
Baten	224					
Saldo	174	131	0	0	0	0
Totaal lasten	-1.689	-1.738	-1.817	-2.009	-2.187	-2.241
Totaal baten	73.517	77.013	83.141	86.228	89.595	85.471
Saldo voor bestemming	71.828	75.275	81.323	84.219	87.408	83.230
Toevoeging aan de reserves	-5.068	-4.223	-977			
Onttrekking aan de reserves	1.336	5.206	60			
Saldo na bestemming	68.097	76.257	80.406	84.219	87.408	83.230

A. Algemene uitkering Gemeentefonds

De Algemene uitkering uit het Gemeentefonds is verreweg de grootste inkomstenbron van gemeenten. De gemeente kan deze, met inachtneming van wet- en regelgeving, naar eigen inzicht uitgeven om taken te financieren die het Rijk heeft opgedragen (medebewindstaken) of beleid dat de gemeente op zichzelf (autonoom) uitvoert. Verantwoording over besteding van de ontvangen middelen is niet nodig. Hierover legt het college verantwoording af aan de raad.

Doel van de aan de Algemene uitkering ten grondslag liggende verdeelsleutel is om gemeenten in staat te stellen bij gelijke lastendruk een gelijkwaardig voorzieningenniveau te realiseren. Dit betekent niet dat geen verschillen tussen gemeenten (mogen) bestaan. Het streven is niet gericht op een gelijk belastingniveau en een gelijk of minimaal voorzieningenniveau. De raad bepaalt de belastingtarieven en het voorzieningenaanbod. De verdeling van de Algemene uitkering is slechts gericht op het creëren van een gelijkwaardige uitgangspositie. De verdeling van de Algemene uitkering is vastgelegd in de Financiële verhoudingswet.

Het verdeelstelsel van de Algemene uitkering is gebaseerd op 2 uitgangspunten.

- Er wordt rekening gehouden met onderlinge verschillen in kosten van gemeenten gelet op de taken die gemeenten moeten uitvoeren.
- De draagkracht van gemeenten wordt in acht genomen.

De Algemene uitkering wordt op basis van een groot aantal verdeelmaatstaven (onder andere het inwoneraantal, oppervlakte van de gemeente en het aantal uitkeringsgerechtigden) over de gemeenten verdeeld.

De omvang van de Algemene uitkering hangt mede af van de zogenaamde OZB-capaciteit van de gemeente. Het idee hierachter is eenvoudig: des te meer inkomsten de gemeente aan Onroerende-zaakbelastingen kan genereren, des te minder middelen uit de Algemene uitkering nodig zijn. Hiermee wordt het zogenaamde draagkrachtprincipe geïntroduceerd.

De belastingcapaciteit is afhankelijk van de waarde van de onroerende zaken (WOZ-waarden) binnen de gemeente. Hoe hoger deze waarde, hoe hoger de belastingcapaciteit, hoe hoger de OZB-aftrekpost bij verdeling van de Algemene uitkering.

De tarieven die de gemeente werkelijk in rekening brengt bij de eigenaren en gebruikers van onroerende zaken spelen hierin geen rol. Dit betekent dat wanneer de gemeente de OZB-tarieven verhoogt of verlaagt dit geen gevolgen heeft voor de omvang van de Algemene uitkering. Pas als de waarde verandert, als gevolg van hertaxatie, nieuwbouw of sloop, heeft dit gevolgen voor de omvang van de Algemene uitkering.

Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

Een decentralisatie-uitkering is een tijdelijke uitkering, met een looptijd van maximaal 5 jaar en wordt gebruikt om specifieke uitkeringen over te hevelen naar het Gemeentefonds en om de vorming van nieuwe specifieke uitkeringen tegen te gaan. Jaarlijks wordt

bezien of overgang van een decentralisatie-uitkering naar de algemene uitkering wenselijk en mogelijk is of dat de looptijd van het beleid is beëindigd en de decentralisatie-uitkering daarmee komt te vervallen.

Het feit dat gemeenten middelen ontvangen via decentralisatie- of integratie-uitkeringen betekent niet dat over de besteding ervan verantwoording moet worden afgelegd aan het Rijk. Dit in tegenstelling tot specifieke uitkeringen. De verantwoording over besteding van decentralisatie- en integratie-uitkeringen wordt afgelegd aan de raad.

Specifieke uitkeringen

Specifieke uitkeringen betreffen geormerkt geld, waarbij de omvang van het bedrag en het bestedingsdoel vooraf door het Rijk worden bepaald. De ontvangen middelen moeten aan de desbetreffende (medebewinds)taak worden uitgegeven. Om de betrokken ministeries op de hoogte te stellen van de besteding zijn gemeenten verplicht daarover aan het Rijk verantwoording af te leggen. Dit gebeurt via de SiSa-bijlage (Single information-Single audit) in de jaarrekening.

Voor 2023 wordt op basis van de Meicirculaire 2022 de totale Algemene uitkering voor Heemskerk begroot op 74,8 miljoen euro. Het financieel effect van de Septemercirculaire 2022 is niet in de voorliggende begroting verwerkt. Met betrekking tot de uitwerking en de analyse van de effecten ontvangt de raad een separaat raadsmemo.

B. Inkomsten uit Onroerendezaakbelastingen

Hiervoor wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen.

C. Treasury

Hieronder valt het saldo van de financieringsfunctie. Dit betreft het verschil tussen enerzijds de rentebaten die op basis van de boekwaarde van de activa worden doorberekend aan de producten en anderzijds de rentelasten van geldleningen en bankkosten.

D. Inkomsten uit de Precarioheffing, Toeristen- en Hondenbelasting

Hiervoor wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen.

E. Overige algemene dekkingsmiddelen

Dividend

Heemskerk is aandeelhouder in de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Uit hoofde hiervan deelt de gemeente in het jaarresultaat en ontvangt jaarlijks een winstuitkering in de vorm van dividend.

Daarnaast wordt in verband met de afgegeven garantstelling voor geldleningen van de NV Huisvuilcentrale (NV HVC) jaarlijks een zogenaamde garantstellingsprovisie ontvangen.

Bespaarde rente

Voor de financiering van kapitaaluitgaven wendt de gemeente middelen uit het eigen vermogen aan (bijvoorbeeld reserves). Hierdoor is het niet noodzakelijk

om vreemd vermogen aan te trekken en wordt rente bespaard. Deze rente is bekend als bespaarde rente.

Saldo van de financieringsfunctie

Dit saldo wordt gevormd door enerzijds de rentebaten die op basis van de boekwaarde van de activa aan de producten worden doorberekend en anderzijds de te betalen rente van aangetrokken geldleningen en de bespaarde rente(lasten).

Heffing van de Vennootschapsbelasting

In de begroting dient als onderdeel van het programmaplan een schatting van het bedrag van de heffing voor de Vennootschapsbelasting te worden opgenomen. Met uitzondering van de grondexploitaties speelt deze heffing nauwelijks een rol van betekenis.

Voor grondexploitaties zijn nog geen winstnemingen in de begroting opgenomen. Om deze reden is geen bedrag begroot voor de komende jaren.

Een nadere toelichting over deze resultaten is in paragraaf G Grondbeleid opgenomen.

Onvoorzien

Het BBV verplicht gemeenten tot het ramen van een structureel budget voor onvoorziene uitgaven. Het is aan de gemeente zelf om de omvang van het budget te bepalen. Voor aanwending van dit budget moet de uitgave voldoen aan de volgende drie criteria. De uitgave moet onvoorzien, onvermijdbaar en onuitstelbaar (de 3 O's) zijn.

In de Begroting 2023-2026 is hiervoor een structureel budget van € 50.000,- opgenomen.

Vennootschapsbelasting

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Lasten						
Baten	29					
Saldo	29					

Onvoorzien

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Lasten		-50	-50	-50	-50	-50
Baten						
Saldo		-50	-50	-50	-50	-50

5. Paragrafen

5.A Lokale heffingen

Algemeen

Zoals bij de algemene dekkingsmiddelen aangegeven, vormen de lokale heffingen een belangrijk deel van de gemeentelijke inkomsten. Deze paragraaf geeft inzicht in de te verwachten opbrengsten en in het beleid en ontwikkeling van de heffingen.

Indexering

In de Perspectiefnota 2023 zijn de kaders en uitgangspunten ten aanzien van de indexering van de lokale heffingen door de raad vastgesteld. Naast de volumeontwikkelingen en ontwikkelingen in de waarde als gevolg van de jaarlijkse herwaardering (in geval van Onroerendezaakbelasting) is uitgegaan van een indexering van de tarieven voor 2023 met 5,05% voor loon- en prijsontwikkelingen. Dit is in overeenstemming met het samengesteld percentage van toepassing bestaande uit 90% prijsindex lonen en 10% prijsindex prijzen afgeleid van de indexen Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers (%) en Prijs materiële overheidsconsumptie. Zoals opgenomen in de Perspectiefnota 2023. De bestemmingsheffingen en de retributies mogen niet meer dan kostendekkend zijn.

We kennen een gesloten belastingstelsel. Dit betekent dat de gemeente een belasting alleen kan heffen als de wet daar de bevoegdheid toe geeft. Het beleid betreffende de gemeentelijke belastingen is opgenomen in de volgende beleidsdocumenten:

- Landelijke wet- en regelgeving (alle belastingen).
- Gemeentelijke belastingverordeningen.
- Grondstoffenplan 2017-2020.
- Water- en rioleringsplan Heemskerk 2017-2021.

Hieronder wordt een algemene toelichting over de soorten heffingen gegeven.

Toelichting algemene belastingen

De opbrengsten van de algemene belastingen komen ten goede aan de algemene middelen van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten van deze belastingen niet gelabeld zijn maar voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen kunnen worden ingezet. De onroerendezaakbelasting, hondenbelasting, precariobelasting, bedrijveninvesteringszone en de toeristenbelasting behoren tot deze categorie. Hierbij moet opgemerkt worden dat de opbrengsten toeristenbelasting 1 op 1 worden gebruikt voor de promotie en toerisme en recreatie in Heemskerk. De belastingen uit bedrijveninvesteringszone worden eveneens ingezet voor de ondernemers.

Toelichting retributies

Retributies worden geheven als de gemeente een dienst verleent aan een individu of een van haar bezittingen ter beschikking stelt. Voorbeelden van retributies zijn leges, marktgeld, standplaatsgeld.

Toelichting bestemmingsheffingen

Bestemmingsheffingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten zijn bestemd voor specifieke voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. Onder deze categorie vallen de afvalstoffenheffing, reinigingsrechten en de rioolheffing.

Algemene belastingen

De ontwikkelingen van de belangrijkste belastingen worden hier toegelicht.

Onroerendezaakbelastingen

Onder de naam onroerendezaakbelastingen (verder OZB) worden een gebruikers- en een eigenarenbelasting geheven. Voor woningen wordt alleen een eigenarenbelasting in rekening gebracht. Op basis van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) wordt ieder jaar van elk object de waarde vastgesteld. De waarde vormt de grondslag voor de berekening van de OZB aanslagen. Ontwikkelingen in de waarde als gevolg van de jaarlijkse herwaardering worden gecompenseerd via het tarief. Eigenaren van woningen en niet-woningen in de gemeente Heemskerk gaan in 2023 gemiddeld ongeveer 5,05% meer OZB betalen.

(bedragen x € 1.000,-)

Belastingsoort	Tarief 2022	Tarief 2023	Percentage
OZB woningen			
- Tarief eigenaar per WOZ-waarde	0,0805%	0,0688%	-14,53% *
OZB niet-woningen			
- Tarief eigenaar per WOZ-waarde	0,1735%	0,1814%	4,55% *
- Tarief gebruiker per WOZ-waarde	0,1395%	0,1458%	4,52% *

* Bij de tarieven OZB is voor 2023 voorlopig rekening gehouden met een ingeschatte waardeinstijging van 23% voor woningen en 0,5% voor niet-woningen. Dit betekent dat het woningtarief met 14,53% kan dalen om de opbrengstenstijging van 5,05% te realiseren. Het tarief niet-woningen moet met 4,55% stijgen om de geraamde opbrengst te realiseren. Voor de burger betekent dit een gemiddeld hogere belastingaanslag OZB van 5,05%.

De definitieve tarieven OZB worden bepaald op basis van de daadwerkelijk waardeontwikkeling in Heemskerk. De definitieve tarieven OZB voor 2023 worden vastgesteld bij de behandeling van de belastingverordening voor 2023 in de raadsvergadering van december 2022.

Hondenbelasting

Uitgangspunt voor de tarieven van de hondenbelasting is om deze mee te laten stijgen met de trendmatige prijsverhoging van 5,05%. Omdat de verschuldigde belasting per maand moet kunnen worden berekend dient er te worden afgerond in verband met de noodzaak van deelbaarheid door twaalf. Het tarief voor één hond naar € 97,08 (in 2022 € 92,40) en het kenneltarief naar € 194,16 (in 2022 € 184,80).

Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven voor het in gebruik nemen van gemeentegrond, zoals het inrichten van een terras of het innemen van een standplaats. De tarieven worden verhoogd met een trendmatige verhoging van 5,05%.

Toeristenbelasting

Op 2 november 2021 bij de behandeling van de Begroting 2021 is door de raad ingestemd om het tarief met ingang van 2022 te verhogen tot € 1,30. Daarnaast is afgesproken dat het tarief voor de over de jaren 2022-2027 niet wordt verhoogd. De inkomsten komen enkel en alleen ten goede aan de bevordering van toerisme in Heemskerk. De belastinginkomsten worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve Promotie en ondersteuning toerisme en recreatie.

Belasting Bedrijveninvesteringszone Centrum Heemskerk

Op grond van de Wet op bedrijveninvesteringszones kan een gebiedsgerichte heffing (BIZ) worden ingesteld door de gemeente op verzoek van een meerderheid van de ondernemers uit dat gebied. Met ingang van 2017 is er op initiatief van de centrum ondernemers een BIZ-heffing ingesteld. De opbrengst van de BIZ-bijdragen

neemt een bijzondere plaats in binnen de gemeentelijke heffingen. Enerzijds omdat de belastingsoort op verzoek van de belastingplichtigen zelf wordt geïntroduceerd en anderzijds omdat de opbrengst niet in de algemene middelen valt of dient ter dekking van de door de gemeente gemaakte kosten. De totale opbrengst zal aan de BIZ vereniging Heemskerk Centrum als subsidie worden uitgekeerd. Er worden geen perceptiekosten in mindering gebracht op de opbrengst, de blijven gelet op de beperkte omvang voor rekening van de gemeente.

Bestemmingsheffingen

Ten aanzien van de lokale heffingen worden onderstaande beleidsmatige uitgangspunten gehanteerd.

- Openbare voorzieningen worden zoveel mogelijk betaald door diegenen die hier daadwerkelijk profijt van hebben. Dit uitgangspunt is gebaseerd op het zogenaamde 'profijtbeginself'.
- Gestreefd wordt naar het beperken van de lokale lastendruk voor de inwoner.
- De interne kosten die de gemeente in het kader van lokale heffingen maakt, worden naar rato in de betreffende heffing doorberekend.
- Er wordt gestreefd naar kostendekkendheid van de tarieven.
- De tarieven worden maximaal trendmatig verhoogd.

Afvalstoffenheffing

De Afvalstoffenheffing dient ter dekking van de kosten die de gemeente maakt voor de inzameling van huishoudelijk afval. De Afvalstoffenheffing is een gesloten systeem; eventuele overschotten of tekorten

aan het eind van het jaar worden verrekend met de bestemmingsreserve Afvalstoffenheffing. Aangezien voor de afvalstoffenheffing 100% kostendekkendheid geldt, zullen eventuele ontwikkelingen in het tarief worden verrekend.

Kostenstijging -algemeen-

De kosten voor de Afvalstoffenheffing bestaan voornamelijk uit de inzamelingskosten van de Huisvuilcentrale (HVC). Op grond van eerdere besluitvorming wordt ook 30% van de kosten van straatreiniging aan de Afvalstoffenheffing toegerekend. Aangekondigd in de aandeelhouders-vergadering van 2 juni jl. is meegedeeld dat HVC in plaats van de indexatie met het Consumenten prijsindexcijfer (CPI) van 9,7% voor 2023 een kostenstijging van 5% voor de inzamelkosten en de BOR-kosten zal doorvoeren. Omdat de inzamelkosten voor de nieuwe wijze van inzamelen duurder is en de transportkosten met 10% zijn gestegen, is toch sprake van een hogere stijging van de kosten voor de totale dienstverlening van de HVC.

Verhoogde opbrengsten grondstoffen

In de eerste kwartaalrapportage over 2022 meldt de HVC dat er gunstige ontwikkelingen zijn zoals de hoeveelheid ingezamelde tonnages afvalstromen over het eerste kwartaal en de kosten en opbrengsten van de diverse afvalstromen. Vooral de opbrengsten van oud papier is behoorlijk gestegen ten opzichte van het jaar ervoor. Er worden opbrengsten verwacht van € 300.000,-. Deze opbrengsten worden verrekend met de tarieven.

Gestaffelde toerekening BTW; 50%

Met ingang van 2023 worden kosten van BTW toegerekend naar de Afvalstoffenheffing. Dit wordt gestaffeld uitgevoerd. Gelet op het feit dat het aangenomen amendement bij de Begroting 2022 over het niet toerekenen van de BTW naar deze tarieven alleen betrekking had op begrotingsjaar 2022, is in de cijfers van de Begroting 2023 rekening gehouden met doorrekenen van 50% BTW in de tarieven. De BTW bedraagt 1,2 miljoen euro. Hiervan is 50% doorgerekend naar de Afvalstoffenheffing.

Begrotingsvoorstellen

Bij de begroting zijn ook aanvullende voorstellen gedaan inzake stimuleren scheiden GFT van restafval, afvalbeleidsplan en preventie zwerfafval. Deze voorstellen zijn niet in de 100% kostendekkendheid meegenomen voor 2023. Deze kunnen bij honorering ten laste van de bestemmingsreserve Afvalstoffenheffing worden gebracht. Voor de jaren na 2023 zullen deze kosten wel meegenomen worden in kostendekkende tarieven.

Tarief

Ten opzichte van 2022 bedraagt de tariefsverhoging 13%. Dit wordt voor een deel verklaard door enerzijds de loon- en prijsstijging van 5,05% en de BTW die vanaf 2023 wordt toegerekend.

Tarieven 2023

Eénpersoonshuishoudens € 331,92 (2022: € 294,00)
Meerpersoonshuishoudens € 417,36 (2022: € 369,90)

Kostendekkendheid Afvalstoffenheffing

(bedragen x € 1.000,-)

Kosten taakveld	Bedrag
Kosten taakveld(en), inclusief omslagrente	6.204
Inkomsten taakveld(en), exclusief heffingen	-300
Netto-kosten taakveld	5.904
Toe te rekenen kosten:	
Overhead, inclusief omslagrente	211
BTW	590
Storting in BR Afvalstoffenheffing	0
Totale kosten	6.705
Netto-opbrengst heffingen	6.705
Dekkingspercentage	100%

Rioolheffing

De Rioolheffing dient ter dekking van de uitgaven van de riolering. Identiek aan de Afvalstoffenheffing is bij de Rioolheffing sprake van een gesloten systeem. Het uitgangspunt is volledige kostendekkendheid. Op grond van eerdere besluitvorming wordt 20% van de kosten van straatreiniging aan de Rioolheffing toegerekend. Voor 2023 bedraagt het toe te rekenen bedrag € 273.968,-. Daarnaast rekenen we naar rato van personele inzet een deel van de overhead toe. Voor 2023 bedraagt de toegerekende overhead € 834.868,-.

Beleidsplan

Het Water- en rioleringsplan Beverwijk en Heemskerk 2017-2021 is het laatst opgestelde rioleringsplan. Momenteel wordt gewerkt aan actualisatie van dit beleidsplan.

Gestaffelde toerekening BTW; 50%

Met ingang van 2023 worden kosten van BTW toegerekend naar de Rioolheffing. Dit wordt gestaffeld uitgevoerd. Gelet op het feit dat het aangenomen amendement bij de Begroting 2022 over het niet toerekenen van de BTW naar deze tarieven alleen betrekking had op het begrotingsjaar 2022, is in de bedragen van de Begroting 2023 nog steeds rekening gehouden met doorrekening van 50% BTW in de tarieven. De BTW bedraagt € 239.348,-. Hiervan is 50% doorgerekend in de Rioolheffing.

Tarief 2023

De tariefsverhoging bedraagt 10%, ten opzichte van het tarief 2022. Dit wordt grotendeels verklaard door de loon- en prijsstijging van 5,05% en toerekening van BTW.

Tarieven 2023

Basistarief tot 300 m³ waterverbruik:

€ 200,40 (2022: € 182,40)

Toeslag vanaf 300 m³ waterverbruik:

€ 93,60 (2022: € 85,20)

Kostendekkendheid rioolheffing

(bedragen x € 1.000,-)

Kosten taakveld	Bedrag
Kosten taakveld(en), inclusief omslagrente	2.775
Inkomsten taakveld(en), exclusief heffingen	0
Netto-kosten taakveld	2.775
Toe te rekenen kosten:	
Overhead, inclusief omslagrente	835
BTW	120
Totale kosten	3.730
Netto-opbrengst heffingen	3.730
Dekkingspercentage	100%

Marktgeden

Het tarief voor marktgeden stijgt met de trendmatige verhoging van totaal 5,05%. De tarieven van de marktgeden worden met het door de raad vaststellen van de nieuwe verordening definitief vastgesteld. Dit gebeurt aan het einde van het jaar voorafgaand aan het nieuwe begrotingsjaar. De BTW-component wordt niet in de tarieven meegenomen.

Kostendekkendheid Marktgeden

(bedragen x € 1.000,-)

Kosten taakveld	Bedrag
Kosten taakveld(en), inclusief omslagrente	125
Inkomsten taakveld(en), exclusief heffingen	0
Netto-kosten taakveld	125
Toe te rekenen kosten:	
Overhead, inclusief omslagrente	22
BTW	0
Totale kosten	147
Netto-opbrengst heffingen	82
Dekkingspercentage	55,84%

Begraafrechten

De inkomsten uit begraafrechten zijn vergelijkbaar met die van de ons omliggende gemeenten. Het dekkingspercentage voor 2022 bedroeg 70,78%. De tarieven stijgen met de reguliere loon- en prijsontwikkeling.

Kostendekkendheid Begraafrechten

(bedragen x € 1.000,-)

Kosten taakveld	Bedrag
Kosten taakveld(en), inclusief omslagrente	321
Inkomsten taakveld(en), exclusief heffingen	
Netto-kosten taakveld	321
Toe te rekenen kosten:	
Overhead, inclusief omslagrente	109
BTW	0
Totale kosten	430
Netto-opbrengst heffingen	241
Dekkingspercentage	56,01%

Retributies

Retributies zijn heffingen die de gemeente kan opleggen voor het verlenen van diensten en is maximaal 100% kostendekkend. Er mag geen winst worden gemaakt. Kruissubsidiëring in de legesverordening is wel toegestaan. Onder kruissubsidiëring wordt verstaan: het hoger vaststellen van tarieven van retributies voor sommige diensten om daarmee de tarieven voor andere diensten laag te kunnen houden.

Hieronder vindt u per titel een berekening van de kostendekkendheid van de retributies.

(bedragen x € 1.000,-)

Titel 1 Algemene dienstverlening	Kosten	Opbrengsten	Kostendekkendheid
paragraaf Burgerlijke stand	90,5	61,6	68,04%
paragraaf Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart (NIK)	287,9	238,9	82,98%
paragraaf Rijbewijzen	209,6	145,3	69,36%
paragraaf Verstrekkingen uit de basisregistratie personen	88,9	48,2	54,25%
paragraaf Overige publiekszaken	29,0	24,0	82,70%
paragraaf Kabels en Leidingen	31,9	22,9	71,95%
paragraaf Verkeer en vervoer	43,8	18,0	41,21%
Kostendekkendheid Titel 1	781,6	559,1	71,53%

(bedragen x € 1.000,-)

Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning	Kosten	Opbrengsten	Kostendekkendheid
paragraaf Vooroverleg/beoordeling conceptaanvraag	5,3	5,0	94,11%
paragraaf Omgevingsvergunning	750,1	413,1	55,07%
paragraaf Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	1,4	1,5	104,94%
Kostendekkendheid Titel 2	756,8	419,6	55,44%

Omgevingsvergunningen

De opbrengst van de leges is afhankelijk van het aantal ingediende verzoeken/aanvragen om Omgevingsvergunning. Uitgangspunt is en blijft dat de te heffen leges maximaal kostendekkend zijn. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2023, conform de meest recente verwachting, verandert

het stelsel ingrijpend. Dat heeft met name invloed op de wijze van toerekening op taakniveau. Zo heeft de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) invloed op het wel of niet mogen doorbelasten van werkzaamheden in het toezicht. Hoewel het vooralsnog niet in de verwachting ligt dat het aantal aanvragen zal afnemen wordt wel verwacht dat de kosten per aanvraag toenemen.

(bedragen x € 1.000,-)

	Kosten	Opbrengsten	Kostendekkendheid
paragraaf Horeca	14,7	14,1	95,91%
paragraaf Organiseren evenementen of markten	2,6	1,1	43,06%
paragraaf Standplaatsen	2,8	1,6	57,76%
paragraaf Kinderopvang	1,4	1,6	117,77%
Kostendekkendheid Titel 3	21,4	18,4	85,98%

(bedragen x € 1.000,-)

	Kosten	Opbrengsten	Kostendekkendheid
Kostendekking titel 1	781,6	559,1	71,53%
Kostendekking titel 2	756,9	419,6	55,44%
Kostendekking titel 3	21,4	18,4	85,98%
Kostendekkendheid Titel 3	1.559,9	997,1	63,92%

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat er inderdaad geen winst op de leges wordt gemaakt.

Ontwikkeling lokale lastendruk

Onderstaand overzicht geeft de berekende belastingdruk voor Heemskerk in 2023. Het gaat hierbij om de Onroerendezaakbelasting, Afvalstoffenheffing en Rioolheffing, de zogenaamde gemeentelijke woonlasten. De volgende uitgangspunten gelden bij de vergelijking van de belastingdruk van 2023 met die van 2022:

- De waarde van een woning van € 377.610,- (2022: € 307.000,- + 23%);
- De één- en meerpersoonshuishoudens.

De belastingdruk voor een bewoner die ook eigenaar van een woning is, ziet er in 2022 en 2023 als volgt uit.

Jaar	Soort huishouden	OZB	Afval	Riool	Totaal	Landelijk gemiddelde
2023	Eenpersoons	259,80	331,92	200,40	792,12	nog niet beschikbaar
2023	Meerpersoons	259,80	417,36	200,40	877,56	nog niet beschikbaar
2022	Eenpersoons	247,14	294,00	182,40	723,54	733,00*
2022	Meerpersoons	247,14	369,60	182,40	799,14	904,00

De raad stelt in vergaderingen van november en december van ieder jaar, met vaststelling van de belastingverordeningen, de definitieve tarieven voor het opvolgende jaar vast. Dit is tevens van toepassing op de berekening van de tarieven van de overige belastingen en heffingen.

Kwijtscheldingsbeleid

Voor inwoners met een laag inkomen (bijvoorbeeld in de situatie van een bijstandsuitkering of een AOW met een laag pensioen) bestaat de mogelijkheid om, met uitzondering van de Hondenbelasting, kwijtschelding voor de gemeentelijke belastingen aan te vragen. Het beleid is gebaseerd op grond van de Invorderingswet 1990, Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 en de Leidraad Invordering 2008. Aanvragers kunnen, afhankelijk van de betalingscapaciteit, in aanmerking komen voor zowel volledige als gedeeltelijke kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen. De kosten voor kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing en rioolheffing worden gedekt door een opslag op de tarieven.

Om het aanvraagproces voor de klant en de gemeente te vereenvoudigen, ondersteunt het Inlichtingenbureau de gemeente Heemskerk bij beoordeling van de aanvraag. Dit houdt in dat er met toestemming van de klant een gegevensvergelijking plaatsvindt tussen de Belastingdienst, de Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW) en de Uitkeringsinstantie Werkgeversverzekeringen (UWV). Bij een positieve beoordeling volgt automatisch kwijtschelding.

Wanneer kwijtschelding is verleend, wordt in het daaropvolgende jaar door het Inlichtingenbureau, met toestemming van de klant, een geautomatiseerde toets uitgevoerd. Bij een positieve beoordeling volgt automatisch kwijtschelding.

Voor kwijtschelding zijn in de begroting de volgende bedragen opgenomen.

Kwijtschelding

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Kwijtschelding Afvalstoffenheffing	-339	-301	-390	-403	-411	-426
Kwijtschelding Rioolheffing	-187	-201	-211	-218	-226	-241
Totaal kwijtschelding	-526	-502	-601	-622	-638	-666

Overzicht opbrengsten

Het beleid ten aanzien van de gemeentelijke belastingen leidt tot een raming van de onderstaande belastingopbrengsten 2023. We hebben deze ramingen vergeleken met die van 2022. Hierin valt met name de opbrengsten 'Titel 2: Omgevingsvergunningen' op. De begrote inkomsten in 2023 dalen ten opzichte van 2022. Dit verschil wordt verklaard, doordat in de Begroting 2022 een incidentele meeropbrengst van € 100.000,- was geraamd. Dit budget was opgenomen in de Begroting 2022-2025. De incidentele meeropbrengst in 2022 zou worden gerealiseerd als gevolg van een aantal grote bouwprojecten (Duitslandlaan, Maerten van Heemskerckstraat en de Starweg).

(bedragen x € 1.000,-)

Belastingsoort	Begroting	Begroting
	2022	2023
OZB		
- Eigenaar woningen	4.779	5.033
- Eigenaar niet-woningen	809	852
- Gebruiker niet-woningen	578	609
Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten	6.058	6.711
Rioolheffing	3.463	3.730
Hondenbelasting	233	244
Precariobelasting	41	43
BIZ-belastingen	138	166
Toeristenbelasting	114	119
Marktgeden	78	82
Begraafrechten	229	241
Leges		
- Titel 1: Algemene dienstverlening	536	559
- Titel 2: Omgevingsvergunningen	525	420
- Titel 3: Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn	18	18

5.B Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de (financiële) risico's die de gemeente bij de uitvoering van haar taken ziet in relatie tot de beschikbare middelen die ze heeft om deze risico's op te vangen. Deze relatie is een graadmeter voor de robuustheid van de financiële positie van de gemeente. Aandacht voor het weerstandsvermogen voorkomt dat substantiële risico's dwingen tot extra bezuinigingen en/of leiden tot onvoorziene bijstelling van de begroting. Periodiek worden de risico's dan ook geactualiseerd om een actueel beeld te krijgen van eventuele fluctuaties in het weerstandsvermogen.

Naast een uiteenzetting van het weerstandsvermogen zijn in deze paragraaf ook de verplichte financiële kengetallen uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) opgenomen. Deze kengetallen geven eveneens inzicht in de financiële positie van de gemeente.

Beleid

Het beleid voor de reserves en voorzieningen en het weerstandsvermogen is door uw raad vastgesteld via de Nota Reserves & voorzieningen en weerstandsvermogen Gemeente Heemskerk 2020. De gemeente wil de risico's die van invloed zijn op de gemeentelijke doelstellingen waar mogelijk beheersbaar maken. Met behulp van het risicomanagementsysteem worden risico's gekwantificeerd en geanalyseerd op een systematische

wijze. Inzicht in de risico's stelt de gemeente in staat op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's in verhouding (blijven) staan tot de financiële positie. De risico's die zijn geïnventariseerd actualiseren wij standaard tweemaal per jaar. De uitkomsten worden in de begroting en jaarrekening opgenomen.

Weerstandsvermogen

In de Nota Reserves & voorzieningen en weerstandsvermogen is bepaald dat het beschikbare weerstandsvermogen wordt gevormd door de Algemene reserve, structureel geraamd budget voor onvoorziene uitgaven en de onbenutte belastingcapaciteit.

Corona

Op dit moment is het coronavirus in Nederland vrij goed onder controle, dankzij de maatregelen en goede medewerking en inzet van velen. Het is echter onzeker hoe dit zich de komende periode ontwikkelt en of we niet te maken krijgen met een nieuwe golf. Mocht dit zich voordoen, dan biedt de Algemene reserve de mogelijkheid de financiële effecten hiervan te dempen. Bij de risico-actualisatie worden ook de coronagerelateerde risico's gezien. Deze corona-risico's worden behandeld in de paragraaf.

Weerstandsvermogen

Op basis van de geïnventariseerde risico's is in NARIS (software ten behoeve van risicomanagement) een risicosimulatie uitgevoerd. We passen de risicosimulatie toe omdat het reserveren van het maximale bedrag aan risico's ongewenst is. De risico's zullen immers niet

allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Als beleidskader is het zekerheidspercentage bepaald op 90%. Uit deze simulatie volgt dat het voor 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden opgevangen met een bedrag van € 4.955.211,-. Dat is de omvang van de benodigde weerstandscapaciteit.

De beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit vormt het ratio van het weerstandsvermogen. Deze ratio wordt aan de hand van de onderstaande tabel beoordeeld. De gemeente streeft naar ratio tussen de 1,0 en 1,4 (voldoende).

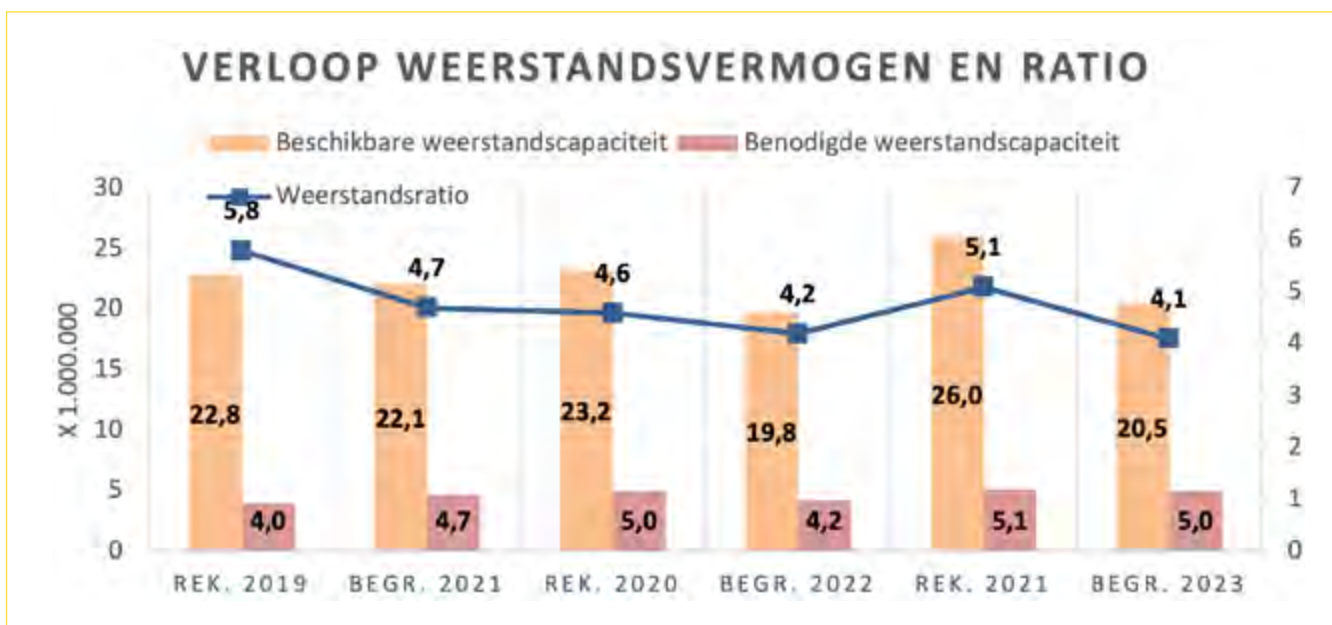
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4 - 2.0	ruim voldoende
C	1.0 - 1.4	voldoende
D	0.8 - 1.0	matig
E	0.6 - 0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

De ratio weerstandsvermogen, de verhouding tussen de benodigde en de beschikbare weerstandscapaciteit wordt als volgt berekend.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{20.445.471,-}{4.955.211,-} = 4,13$$

De ratio weerstandsvermogen bedraagt 4,13.

In onderstaande grafiek is het verloop van het weerstandsvermogen over de afgelopen 3 jaar zichtbaar. De ontwikkeling van het weerstandsvermogen blijft uiteraard altijd een momentopname. Beleidsontwikkelingen, nieuwe projecten of besluiten kunnen het risicoprofiel van de gemeente beïnvloeden, waardoor het weerstandsvermogen aan fluctuaties onderhevig is. Ook kunnen zich ondanks het risicomangement altijd risico's blijven voordoen, de coronacrisis heeft dit aangetoond. Het beschikbare weerstandsvermogen stelt de gemeente echter in staat de financiële effecten van de huidige bekende risico's op te vangen en de financiële positie op peil te houden.

1. Weerstandscapaciteit

(bedragen x € 1.000,-)	2023	2023	2024	2024	2025	2025	2026	2026
	S	I	S	I	S	I	S	I
Vermogen:								
Algemene reserve		14.475		15.452		15.452		15.452
Exploitatie:								
Onvoorzien	50		50		50		50	
Onbenutte belastingcapaciteit	5.920		5.920		5.920		5.920	
Totaal	5.970	14.475	5.970	15.452	5.970	15.452	5.970	15.452

Algemene reserve

De Algemene reserve is het deel van het eigen vermogen waaraan geen specifieke bestemming is gegeven. Deze reserve heeft een algemeen karakter en is dan ook bestemd voor het opvangen van substantiële tegenvallers (bufferfunctie).

Onvoorziene uitgaven

Het budget voor onvoorziene uitgaven is een op grond van het BBV verplicht te begroten structureel budget dat is bedoeld voor het opvangen van onvoorziene, niet-uitstelbare en onvermijdelijke uitgaven die ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet bekend waren.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is het bedrag dat nog aan extra inkomsten kan worden gegenereerd voor het geval zich tegenvallers voordoen. Het gaat dan alleen om de onroerendezaakbelastingen.

2. Risico's

We verstaan onder risico's een kans op het optreden van een ongewenste en ongeplande gebeurtenis met een (negatief) gevolg wat invloed kan hebben op het behalen van doelstellingen. Het gaat dan om alle voorzienbare risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd of die niet tot afwaardering van de activa hebben geleid. Die kunnen dan van materiële betekenis zijn in relatie tot het balanstotaal of de financiële positie.

In de begroting zijn in totaal 92 risico's in kaart gebracht met een totaal geraamd risicobedrag van 33 miljoen

euro. Van de 92 risico's zijn er 73 gekwantificeerd met mogelijke geldgevolgen. De onderstaande risicokaart geeft inzicht in de spreiding van de risico's naar kans en gevolg.

Geld	Netto					
$x > \text{€}1.000.000$	1	3				
$\text{€} 500.000 < x < \text{€} 1.000.000$		3	1			
$\text{€} 200.000 < x < \text{€} 500.000$		1	1	1	3	
$\text{€} 50.000 < x < \text{€} 200.000$		3	8	6	9	
$x < \text{€} 50.000$		12	15	5	1	
Geen geldgevolgen		13	2	2		2
	5%	10%	30%	50%	70%	90%

Top 10 risico's

Bij het bepalen van het risicoprofiel van de gemeente is de focus in belangrijke mate gelegd op de financiële risico's. In onderstaand overzicht worden de top 10 van risico's gepresenteerd met het verschil tussen de Begroting 2022 en 2023.

Nr.	Risico	Kans ¹	Maximaal gevolg	Invloed ²	Vershil begroting 2021 ³
1.	Open-einde karakter van de regeling jeugdhulp.	70%	500.000,-	9,84	+3
2.	Garantstelling geldlening N.V. HVC.	5%	13.334.004,-	9,45	-1
3.	Open-einde karakter van de Wmo.	70%	500.000,-	6,87	0
4.	Datalek of een hack bij de gemeente komen gegevens van burgers of bedrijven "op straat te liggen" of wordt hiermee bedreigd.	10%	3.500.000,-	4,99	N
5.	Meer klanten die aanspraak kunnen maken op een uitkering Participatiewet ten opzichte van het beschikbare budget.	70%	500.000,-	4,94	+1
6.	Hogere tarieven na aanbestedingen voor maatwerkvoorzieningen, hulp bij het huishouden en sociaal medische advisering.	70%	200.000,-	3,93	+2
7.	Toenemende druk op algemene voorzieningen als gevolg van wachtlijsten bij aanbieders gespecialiseerde zorg/maatwerk.	70%	200.000,-	3,92	0
8.	Gevolgen klimaatverandering gaan sneller dan verwacht. Bij elk ontwerp voor de (her)inrichting van de openbare ruimte wordt hiermee rekening gehouden.	50%	500.000,-	3,49	+1
9.	De gemeente krijgt een boete omdat het zich niet houdt aan de wetgeving in verband met informatieveiligheid/privacy.	50%	2.000.000,-	2,81	+1
10.	Snelle veranderingen en ontwikkelingen omgeving kan leiden tot vertraging op het uitvoeren van de Organisatievisie.	30%	600.000,-	2,52	N
Totaal grote risico's (top 10)			21.834.004,-		
Overige risico's			11.172.000,-		
Totaal alle risico's			33.006.004,-		

¹ In de kolom Kans wordt weergegeven hoe groot de kans is dat het risico zich voordoet. Daarbij wordt de volgende indeling gehanteerd:
 < 1 keer per 20 jaar: 5%.
 < 1 keer per 10 jaar: 10%.
 1 keer per 5-10 jaar: 30%.
 1 keer per 2-5 jaar: 50%.
 1 keer per 1-2 jaar: 70%.
 > 1 keer per jaar 90%.

² De kolom Invloed geeft, rekening houdend met het kans percentage, het relatieve aandeel weer van het betreffende risico ten opzichte van het totaal van de risico's bij de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

³ De kolom Vershil geeft het verschil met de Begroting 2022. N = nieuw of gewijzigd; 0 = ongewijzigd, + = gestegen en - = gedaald.

Grootste risico's

1. Open-einde karakter van de regeling jeugdhulp (0,5 miljoen euro, was 1 miljoen euro)

Gemeenten zijn volgens diverse wet- en regelgeving verplicht om kwetsbare en hulpbehoevende groepen hulp of assistentie te verlenen. Dit worden ook wel de open einde regelingen genoemd. Bij open-einde bestaat het risico bestaat dat het budget wordt overschreden. Dit komt doordat inwoners recht op de zorg hebben, ook als het budget op.

2. Garantstelling geldlening N.V. HVC (13,3 miljoen euro, was 13,9 miljoen euro)

Gemeente Heemskerk staat met 44 gemeenten en 6 waterschappen garant voor de leningen en verliezen van HVC. De garantstelling komt voort door het aandeelhouderschap van 2,27% in N.V. HVC. Aandeelhouders staan op basis van een gezamenlijke aandeelhouders (ballotage) overeenkomst garant voor eventuele verliezen, de betaling van rente en aflossing voor de geldleningen die N.V. HVC is aangegaan. Alle aandeelhouders zijn hoofdelijk aansprakelijk.

Het verdienmodel van N.V. HVC richt zich nu voornamelijk op het verbranden van afval. Dit zal (mogelijk) afnemen door scheiding en recycling. Verder richt N.V. HVC zich op overige activiteiten, zoals warmtenet, wat ook risico's met zich meebrengt.

3. Open-einde karakter van de WMO (0,5 miljoen euro, was 0,5 miljoen euro)

Bij open einde bestaat het risico bestaat dat het budget wordt overschreden. Dit komt omdat inwoners recht op de zorg hebben, ook als het budget op is.

Corona risico's

In totaal zijn 7 risico's gerelateerd aan corona. In het overzicht worden 3 coronarisico's zichtbaar met een hoog kans percentage van 70%. Het gaat dan om IJmond Werkt!, Jeugdhulp en hogere bijdrage VRK.

Domein	Aantal	Bedrag	Waarvan gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijk domein	2	90.000,-	50.000,- (VRK)
Sociaal domein	4	500.000,-	200.000,- (IJW)
Fysiek domein	1	-	-
Totaal	7	590.000,-	250.000,-

	Rekening 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Netto-schuldquote	19,1%	13,0%	16,0%	43,7%	43,0%	44,4%
Netto-schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen	16,1%	13,0%	12,5%	41,9%	41,3%	42,6%
Solvabiliteitsratio	57,8%	50,0%	42,2%	40,0%	39,0%	38,4%
Structurele exploitatieruimte	1,0%	-1,2%	0,4%	2,0%	3,1%	-2,0%
Grondexploitatie	1,3%	-5,0%	-1,8%	-1,6%	-1,5%	-1,6%
Belastingcapaciteit	104,8%	102,0%	97,0%	97,0%	97,0%	97,0%

Financiële kengetallen

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. Om dit te bereiken is voorgeschreven dat de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing de volgende kengetallen bevat: netto-schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit. Deze kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid.

Netto-schuldquote

De netto-schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossing op de exploitatie. Voor de berekening van dit kengetal wordt de netto schuld gedeeld door het totaal aan inkomsten binnen de exploitatie. Indien de uitkomst lager is dan 100% dan kan dit als voldoende worden beschouwd, tussen de 100% en 130% is matig, en hoger dan 130% is onvoldoende.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Ofwel; het aandeel van het eigen vermogen in het totale vermogen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, hoe gezonder de gemeente. Indien de uitkomst 50% en hoger bedraagt dan wordt dit als voldoende beschouwd, tussen de 30% en 50% als matig en kleiner dan 30% als onvoldoende.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de ruimte is tussen de structurele baten en structurele lasten in de begroting. Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen of er voldoende structurele ruimte is om de eigen lasten te dragen, of dat een structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten noodzakelijk is. Dit kengetal dient daarbij in samenhang te worden gezien met de andere kengetallen. Wanneer bijvoorbeeld de grondexploitatie er niet toe bijdraagt om de schuldpositie te verminderen en de structurele

exploitatie ruimte negatief is, geeft het kengetal belastingcapaciteit inzicht in de mogelijkheid tot hogere baten.

Het cijfer wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten.

De structurele baten betreffen met name de Algemene uitkering uit het Gemeentefonds en opbrengsten van de belastingen en heffingen.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde) is ten opzichte van de jaarlijkse baten. Wanneer de gemeente grond tegen een veel lagere prijs heeft aangekocht loopt ze minder risico dan wanneer er dure grond is aangekocht. Een algemene norm bepalen voor het kengetal grondexploitatie is niet goed mogelijk. Hiervoor is maatwerk van toepassing, dat wil onder andere zeggen: hoe groot is de vraag, hoeveel woningen of m²-bedrijventerrein zijn gepland, het type, welke plek? Over het algemeen kan voor dit kengetal de uitspraak 'hoe lager, hoe beter' worden aangehouden. Als gevolg van een positieve stand van de grondexploitaties is er sprake van een negatief percentage. Feitelijk loopt de gemeente hier dus geen risico.

Belastingcapaciteit

Het cijfer van de belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Een percentage onder 100% betekent dat de (gemeentelijke) woonlasten per gezin lager zijn dan gemiddeld. Verhogen (of verlagen) van de belastingopbrengsten is een beleidskeuze.

5.C Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Doelstelling van de paragraaf C Onderhoud kapitaalgoederen is het verstrekken van inzicht in de onderhoudstoestand en de kosten van de kapitaalgoederen die eigendom zijn van de gemeente. Deze kapitaalgoederen moeten worden onderhouden en op termijn worden vervangen.

Doelstelling en beleidskader

Doelstelling van de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen is het verstrekken van inzicht in de onderhoudstoestand van de kapitaalgoederen in relatie tot het hiertoe beschikbaar gestelde budget. De acties die moeten worden genomen om de staat te handhaven dan wel te verbeteren en welke budgettaire middelen die hiertoe beschikbaar zijn.

In deze paragraaf worden voor de belangrijkste kapitaalgoederen te weten: wegen, straten, pleinen en kunstwerken, openbare verlichting en straatmeubilair, riolering, oppervlaktewater, groen, spelen, kunst- cultuur- en sportaccommodaties de volgende aspecten behandeld:

- De doelstelling en het beleidskader.
- De onderhoudstoestand.
- Wat gaan we ervoor doen?
- De hieraan gekoppelde financiële consequenties en de vertaling daarvan in de begroting.
- De risico's en beheersmaatregelen.

Beleid en beheer

We streven naar een openbare ruimte die in de basis schoon, heel en veilig is. Het beheer wordt zo efficiënt mogelijk uitgevoerd. Hiervoor gelden algemene richtlijnen en wettelijke kaders.

Onderhoud is van groot belang voor de instandhouding van de kapitaalgoederen. Dit levert een kwalitatieve en duurzame openbare ruimte op. Onder meer op gebied van leefbaarheid, veiligheid, klimaat, biodiversiteit en mobiliteit.

Achterstallig onderhoud leidt onvermijdelijk tot kapitaalvernietiging. Hiermee komt de continuïteit van functies en voorzieningen in de openbare ruimte in het geding.

1. **Wegen, straten, pleinen, kunstwerken, openbare verlichting en straatmeubilair**

Doelstelling en beleidskader

Openbare verlichting

- Het op zo efficiënt mogelijke wijze beheren en onderhouden van de openbare verlichting om de functionaliteit te waarborgen.
- Voldoen aan de algemeen geldende normen en wettelijke kaders waaronder het beleidsplan Openbare verlichting 2012-2020 met als speerpunten:
  - in stand houden van de verlichting en
  - waar mogelijk, reduceren van energieverbruik.
- De beleidsdoelstellingen openbare verlichting worden geactualiseerd opgenomen in de toekomstige omgevingsplannen.
- Duurzaamheid te verhogen door duurzaam en

circulair materiaalgebruik als uitgangspunt nemen bij inkoop van masten, armaturen en hulpmiddelen.

Wegen

- Op zo efficiënt mogelijke wijze beheren en onderhouden van wegen, straten en pleinen om de veiligheid, het comfort en de kwaliteit in stand te houden.
- Voldoen aan de algemeen geldende normen en wettelijke kaders waaronder het Wegenbeheerplan dat uitgaat van wegbeheer volgens de richtlijn CROW publicatie 147.
- Het (technische) kwaliteitsniveau is vastgelegd op CROW beeldkwaliteit niveau B.
- Onkruidbeheersing op verhardingen en het verwijderen van veeg-, zwerf-, bloesem- en bladafval op verhardingen. Dit is onderdeel van het wegbeheer. Vastgesteld op CROW beeldkwaliteitsniveau A in de centrumgebieden en beeldkwaliteitsniveau B in de overige gebieden.
- Duurzaamheid verhogen door duurzaam en circulair materiaalgebruik als uitgangspunt te nemen bij inkoop van verhardingen en verkeersmeubilair. Daarnaast door, zoveel als mogelijk, hergebruik toe te passen bij elementverhardingen.

Kunstwerken

- Op zo efficiënt mogelijke wijze beheren en onderhouden van kunstwerken (bruggen, vlonders) om de veiligheid en functionaliteit te waarborgen.
- Voldoen aan de algemeen geldende richtlijnen en wettelijke kaders.

- Het (technische) kwaliteitsniveau is vastgelegd op kwaliteitsniveau B, volgens CROW publicatie 147, in het wegenbeheerplan.
- In 2022 wordt een meerjarenonderhoudsplan kunstwerken opgesteld. Voorgesteld wordt om hier in de exploitatie een voorziening voor op te nemen.

De staat van onderhoud

Openbare verlichting

- De actuele onderhoudstoestand voldoet aan het vastgestelde kwaliteitsniveau.
- Het beheer en onderhoud vindt plaats door preventief te vervangen en een actieve storingsdienst.

Kunstwerken

- De actuele onderhoudstoestand voldoet grotendeels aan het vastgestelde kwaliteitsniveau.
- Van de grote bruggen en viaducten, zoals de fietstunnel Kleine Houtweg / Binnenduinrandweg, spoortunnel Laan van Broekpolder en het leidingenviaduct in de aansluiting A9, ligt het constructieve onderhoud bij de Provincie Noord-Holland, Rijkswaterstaat en Prorail. Klein onderhoud wordt uitgevoerd door de gemeente.
- Kleinere fiets- en voetgangersbruggen worden regelmatig geïnspecteerd. Groot onderhoud is in 2023 nog niet noodzakelijk. Waar nodig wordt wel klein onderhoud uitgevoerd. Veel van deze bruggen zijn rond dezelfde tijd aangelegd en zullen de komende jaren in aanmerking komen voor groot onderhoud of vervanging.

Wegen

- De actuele onderhoudstoestand voldoet grotendeels aan het vastgestelde kwaliteitsniveau.
- Het areaal wegen dat de gemeente beheert beslaat circa 1.842.000 m². Hiervan is 72% elementenverharding, 26% asfalt en 2% overige verharding.
- In onderstaande tabel staat de actuele onderhoudstoestand van de diverse verhardingen. Dit zijn de resultaten van de technische weginspectie 2020.
- Bij een cijfer van 5,5 of hoger voldoet de actuele onderhoudstoestand aan het vastgestelde kwaliteitsniveau.

Wat gaan we er voor doen?

Openbare verlichting

- Jaarlijks uitvoeren van het onderhoudsprogramma op basis van de kaders gesteld in het beleidsplan Openbare verlichting 2012-2020.
- Gemeentelijk toezicht houden dan wel inspecties (laten) uitvoeren op de openbare verlichting ten aanzien van de staat van het onderhoud.
- Afhandelen van (bewoners)meldingen aangaande de staat van onderhoud aan de openbare verlichting.

Kwaliteitsniveau wegbeheer

Wegtype	Asfalt m ²	Elementen m ²	Totaal m ²	Cijfer dicht asfalt	Cijfer elementen	Cijfer eindtotaal
Gemiddeld belaste weg	73.431	48.266	121.697	7,9	5,7	6,8
Licht belaste weg	188.680	22.590	211.270	4,8	7,5	5,0
Weg in woongebied	41.155	714.852	756.007	9,4	5,7	5,9
Weg in verblijfsgebied	49.981	593.327	643.308	5,7	5,0	5,1
Fietspaden	97.123	30.506	127.629	9,9	6,0	8,7
Eindtotaal/gewogen gemiddelde	450.370	1.409.541	1.859.911	6,3	5,3	5,6

Wegen

- Jaarlijks uitvoeren van het onderhoudsprogramma op basis van wegininspecties en de maatregelentoets.
- In 2022 is een nieuwe wegininspectie en maatregeltoets uitgevoerd. Met deze resultaten wordt het onderhoudsprogramma voor 2023 en 2024 opgesteld met een meerjarige doorkijk tot 2032.
- Bij het uitvoeren van de onderhoudswerkzaamheden wordt de integrale samenwerking gezocht met rioleringswerkzaamheden, groen- en herstructureringsprojecten via het meerjareninvesteringsplan.
- In 2022 is het Wegenbeheerplan 2023-2027 opgesteld. Dit Wegenbeheerplan gaat uit van een zelfde kwaliteitsniveau als het huidige beleid (CROW niveau B). Daarnaast draagt het bij aan het klimaatrobuust en duurzaam inrichten van de buitenruimte. Dit houdt onder andere in dat niet functionele verhardingen worden verwijderd of versmald. Deze krijgen bij sterke voorkeur een groene invulling. Denk bij niet-functionele verharding bijvoorbeeld aan: uitstapstroken, brede verharde middenbermen en te brede of overbodige trottoirs. Dit gaat uiteindelijk leiden tot een vermindering van het oppervlakte verharding en meer beplantingen.
- Afhandelen van (bewoners)meldingen aangaande de staat van onderhoud aan de openbare wegen.

Kunstwerken

In 2023 wordt een voorziening aangevraagd ten behoeve van vervanging en groot onderhoud aan kunstwerken.

- In 2022 is hiervoor een technische inspectie uitgevoerd volgens de NEN 2767-4 norm. Naar uitkomst van deze inspecties wordt een meerjarenonderhoudsprogramma opgesteld.
- Afhandelen van (bewoners)meldingen aangaande de staat van onderhoud aan de kunstwerken.

Financiële consequenties

Producten wegen, straten, pleinen, kunstwerken, openbare verlichting en straatmeubilair

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Reclame	-12	-11	-11	-11	-12	-12
Wegen, straten en pleinen	-3.565	-3.885	-3.791	-3.844	-4.213	-4.325
Verkeersmaatregelen	-271	-307	-327	-316	-325	-332
Openbare verlichting	-681	-741	-1.225	-997	-881	-909
Totaal lasten	-4.530	-4.945	-5.353	-5.169	-5.430	-5.579
Reclame	45	40	42	44	45	47
Wegen, straten en pleinen	390	22	23	24	25	26
Verkeersmaatregelen	14	3	3	3	3	3
Openbare verlichting	319	144	151	157	162	168
Totaal baten	768	209	220	228	236	244
Saldo	-3.762	-4.735	-5.133	-4.940	-5.194	-5.335

2. Riolering

Doelstelling en beleidskader

- Op een zo efficiënt mogelijke wijze beheren en onderhouden van de riolering om de functionaliteit te waarborgen. Inclusief alle kolken, rioolaansluitingen, pompinstallaties, randvoorzieningen en drainagesysteem.
- Voldoen aan de algemeen geldende normen en wettelijke kaders waaronder de Waterwet, de Wet Milieubeheer en het Gemeentelijk water- en rioleringsplan 2017-2021.
- Het Gemeentelijk water- en rioleringsplan betreft niet alleen de riolering, maar eveneens de zorgplicht voor regen- en grondwater.

De staat van onderhoud

- Kleinschalige gebreken zijn incidenteel, beperkt van omvang en worden binnen de periode van 1 jaar verholpen.
- Bij grootschalige vervangingen (investeringen) wordt zoveel mogelijk integraal gewerkt. Dit betekent dat grootschalige aanpassingen en vervangingen worden opgenomen in het meerjaren- investeringsplan en meegenomen bij herstructureringsprojecten. Dit bepaalt mede het vervangingstempo.
- De kwaliteit van de pompinstallaties is verbeterd door invoering van het regionale onderhoudsbestek.
- De drainage wordt periodiek onderhouden.
- Alle riolering is inmiddels minstens 1 keer geïnspecteerd. Daarom wordt samen met andere gemeenten gekeken naar een nieuwe manier van inspecteren. Huidige situatie is een statische cyclus

van eens per 10 jaar inspecteren. Een nieuwe werkwijze wordt onderzocht met als uitgangspunt: behoud van kennis en inzicht over de kwaliteit van de riolering.

Wat gaan we er voor doen?

- Jaarlijks uitvoeren van het onderhoudsprogramma door planmatig te reinigen en onderhouden.
- Indien nodig worden bewoners geïnformeerd over het juiste gebruik van de riolering via informatiebrieven, flyers, website en/of social media.
- Afhandelen van (bewoners)meldingen aangaande de staat van onderhoud aan de riolering.

Exploitatie

- Bij de begroting wordt uitgegaan van 100% kostendekkendheid.

Financiële consequenties

Producten riolering

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Riool	-2.125	-2.163	-2.502	-2.600	-2.701	-2.801
Totaal lasten	-2.125	-2.163	-2.502	-2.600	-2.701	-2.801
Rioolheffing	3.333	3.411	3.730	3.925	4.126	4.271
Totaal baten	3.333	3.411	3.730	3.925	4.126	4.271
Saldo	1.208	1.247	1.228	1.326	1.425	1.470

Voorzieningen

Voorziening Rioleringen GRP

- In de voorziening Rioleringen GRP wordt jaarlijks een aanvullende storting gedaan.
- De voorziening wordt jaarlijks ingezet om vervangingsinvesteringen met betrekking tot de riolering te bekostigen. Pas wanneer de voorziening niet toereikend blijkt te zijn, wordt het resterende bedrag van de vervangingsinvesteringen afgeschreven.

Voorziening Verplichtingen riolering

- De voorziening Verplichtingen riolering wordt bij de jaarrekening aangevuld met de resterende budgetten vanwege uitstel van (onderhouds-)werkzaamheden.
- Gedurende het nieuwe begrotingsjaar worden zoveel mogelijk uitgestelde werkzaamheden alsnog uitgevoerd, zodat deze voorziening aan het eind van het jaar volledig is aangewend.

3. Oppervlaktewater

Doelstelling en beleidskader

- Zo efficiënt mogelijk beheren en onderhouden van het watersysteem om functionaliteit en veiligheid te waarborgen.
- Zo efficiënt mogelijk beheren en onderhouden van gemeentelijke beschoeiingen langs de waterkanten (voor zover dat niet privaatrechtelijk met derden is geregeld).
- Voldoen aan de algemeen geldende normen en wettelijke kaders waaronder de Waterwet en Wet Milieubeheer en het Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan 2017-2021, 'Verbinden met water'.
- Het onderhoud van het stedelijk water is door het Hoogheemraadschap (HHNK) overgenomen. De gemeente blijft verantwoordelijk voor de doorstroming van het water bij duikers en roosters.
- Het (technische) kwaliteitsniveau voor oppervlakte water met betrekking tot drijfvuil is vastgelegd op CROW beeldkwaliteit niveau B.
- Het (technische) kwaliteitsniveau voor beschoeiingen is vastgelegd op minimaal niveau B.

De staat van onderhoud

- De actuele onderhoudstoestand van het watersysteem voldoet aan het vastgestelde kwaliteitsniveau.
- In 2018 is het meerjarenvervangingsprogramma voor de beschoeiingen vastgesteld. • De beschoeiingen die in slechte staat verkeren worden vervangen.

Wat gaan we er voor doen?

- Jaarlijks uitvoeren van het onderhoudsprogramma door verwijderen van drijfvuil.
- De roosters voor de duikers worden op wekelijks gereinigd.
- Toezicht houden dan wel inspecties (laten) uitvoeren op het watersysteem ten aanzien van de staat van het onderhoud.
- Voor 2023 staat het vervangen van ongeveer 1.650 m beschoeiing op de planning. Afhankelijk van technische haalbaarheid, worden er natuurlijke en/of natuurvriendelijke oevers gerealiseerd.
- Afhandelen van (bewoners)meldingen aangaande de staat van onderhoud in het watersysteem.

Financiële consequenties

Producten oppervlaktewater

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Watergangen en vijvers	-348	-324	-357	-349	-358	-360
Baggerprogramma	-71	-70	-69	-70	-71	-72
Beschoeiing en duikers	-113	-136	-149	-170	-189	-190
Totaal lasten	-532	-531	-575	-589	-618	-622
Watergangen en vijvers	30					
Baggerprogramma	298					
Beschoeiing en duikers						
Totaal baten	328					
Saldo	-204	-531	-575	-589	-618	-622

4. Groen, speeltoestellen en kunstobjecten

Doelstelling en beleidskaders

Openbaar groen

- Zo efficiënt mogelijk beheren en onderhouden van openbaar groen (onder andere bomen, beplantingen en grassen) en sportvelden om functionaliteit en veiligheid te waarborgen.
- Voldoen aan de algemeen geldende normen en wettelijke kaders waaronder het de wet Natuurbescherming, Groenbeleidsplan 2019, beleidsnota Groene Kaart en lopende onderhoudsbestekken (contracten) welke fungeren als zijnde beheerplannen.
- Het (technische) kwaliteitsniveau is vastgelegd op CROW beeldkwaliteit niveau B met uitzondering van bomen.
- Bomen worden onderhouden op basis van technische inspecties waarbij getoetst wordt op gezondheid, vitaliteit en veiligheid (VTA keuring).

- Voor ‘ruwe grassen’ wordt in toenemende mate ecologisch beheer, waaronder begrazing toegepast.
- Duurzaamheid te verhogen door duurzaam en circulair materiaalgebruik als uitgangspunt te nemen. Waarbij:
  - alle beplantingen (inclusief bomen, planten en bollen) volledig pesticiden vrij wordt ingekocht. Bij voorkeur biologische (SKAL-gecertificeerd) ofwel op andere wijze aantoonbaar pesticiden vrij geteeld;
  - alle hulpmiddelen (zoals boompalen en boomband) onbehandeld en biologisch afbreekbaar zijn.

Spelen

- Zo efficiënt mogelijk beheren en onderhouden van (natuurlijke) speelplekken, speeltoestellen en speelaanleidingen om functionaliteit en veiligheid te waarborgen.
- Voldoen aan de algemeen geldende normen en wettelijke kaders waaronder het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS) en de Reikwijdtennotitie behorende bij het WAS.
- Het (technische) kwaliteitsniveau dient te voldoen aan de veiligheidsinspectie eisen behorende bij het toestel en ondergrond.
- De richtlijn vanuit het convenant Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) wordt aangehouden met betrekking tot de spreiding van speelplekken. Hierin staat opgenomen dat ieder kind een aantrekkelijke, veilige speelplek verdient binnen 400 meter van de woning.
- Diversiteit in speelplekken in elke wijk creëren. Dit betekent dat er in elke wijk een mix is van één of meerdere traditionele speelplekken (toestellen met

val ondergrond), natuurlijke speelplekken (toestellen op gras), sportplekken (balspel en/of fitness) en informele speelruimten (geen toestellen, mogelijk wel speelaanleidingen).

- We richten (nieuwe) speelplekken uitdagend en veelzijdig in. Hierdoor wordt verveling, ongewenst gedrag en ongelukken voorkomen.
- We verhogen de gezondheid op speelplekken door deze in te richten met meer groen (biodiversiteit) waaronder struiken en bomen met schaduwwerking op de speelplek.
- We verhogen de duurzaamheid door circulair materiaalgebruik als uitgangspunt te nemen bij inkoop van toestellen en ondergronden.

Kunstobjecten

- Zo efficiënt mogelijk beheren en onderhouden van kunstobjecten om functionaliteit en veiligheid te waarborgen.
- Voldoen aan de algemeen geldende normen en wettelijke kaders waaronder de Cultuurnota die het beleid voor kunst in zijn algemeenheid beschrijft.
- Er is geen (technisch) kwaliteitsniveau vastgelegd voor kunstobjecten.

De staat van onderhoud

Openbaar groen

- De actuele onderhoudstoestand voldoet aan het vastgestelde kwaliteitsniveau (CROW beeldkwaliteit niveau B).
- In de nabije toekomst is extra zorg nodig voor het toenemend aantal volwassen bomen om

vitaliteit en veiligheid te waarborgen. Op gebied van klimaatmitigatie, biodiversiteit en een gezonde leefomgeving zijn volwassen bomen een onbetaalbaar goed. Echter, door klimaatverandering (verdroging en opwarming) en toename van boomziektes (onder andere iepziekte en essentaksterfte) komt de vitaliteit van deze volwassen bomen (mogelijk) onder druk te staan.

- Om biodiversiteit te verhogen is ervoor gekozen om het maaibeeld van grassen (gazons en ruwe grassen) op plekken te vernieuwen. De doelstellingen rondom het verhogen van biodiversiteit en hoger vermogen om water te bergen worden gehaald. Echter, levert dit ook voor de inwoners een ander beeld op. Momenteel is daarom extra inzet en aandacht voor (preventieve) communicatie en buurtmeldingen rondom het thema ‘bloeiende bermen en velden’.

Spelen

- Een flink aantal speeltoestellen en speelplekken is sterk verouderd.
- De richtlijn vanuit Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) is leidend voor de spreiding van speelplekken. Bij vervanging kan het daardoor zijn dat een speelplek vervalt of wordt heringericht als informele speelplek. Het risico op onveilige situaties wordt op deze manier beperkt.

Kunstobjecten

- De actuele onderhoudstoestand is goed, de kunstobjecten worden jaarlijks onderhouden door een gespecialiseerd onderhoudsbedrijf.

Wat gaan we er voor doen?

Openbaar groen

- Jaarlijks uitvoeren van het onderhoudsprogramma op basis van onderhoudsbestekken.
- Voor het behoud van een gezond (en groeiend) boombestand is met ingang van 2023 een andere werkwijze/opzet nodig ten aanzien van het boombeheer. Dit is in overeenstemming met het Coalitieakkoord en mede ingegeven door veranderingen in de organisatie (zoals pensionering van medewerkers en professionalisering van het boombeheer).
- Voor het verhogen van de biodiversiteit en vergroten van het waterbergend vermogen wordt een ecologisch beheerprogramma ingezet.
- Toezicht houden dan wel inspecties (laten) uitvoeren op bomen en beplantingen ten aanzien van de staat van het onderhoud.
- Afhandelen van (bewoners)meldingen aangaande de staat van onderhoud in het openbaar groen.

Spelen

- Jaarlijks uitvoeren van het onderhoudsprogramma op basis van inspectie waaronder reiniging en reparatie van speeltoestellen.
- Regulier onderhoud op de Cruiff-court en valdempende kunstgras ondergronden.
- Gemeentelijk toezicht houden dan wel inspecties (laten) uitvoeren op speeltoestellen en val ondergronden ten aanzien van de staat van het onderhoud.
- Enkele speelplekken verwijderen en omvormen tot informele speelplekken. Bij de herinrichting zetten we in op gezondheid door het verhogen van

biodiversiteit, verbeteren van schaduwplekken en voldoende speelwaarde te bieden voor jonge kinderen zonder gebruik van toestellen.

- Enkele speelplekken en/of speeltoestellen vervangen. Hierbij wordt rekening gehouden met een diversiteit aan speelplekken in de wijk.
- Afhandelen van (bewoners)meldingen aangaande de staat van onderhoud op speelplekken en aan speeltoestellen.

Kunstobjecten

- In 2022 is in overleg met de kunstenaars en lokale ondernemers ingezet op de adoptie/verkoop van kunstobjecten in de openbare ruimte conform het voorstel in de Perspectiefnota 2023.

Financiële consequenties

Openbaar groen

- De budgetten voor de onderhoudskosten zijn in programma Sociaal en Fysiek domein opgenomen.
- Zowel voor het boombeheer als het maaibeheer van de grassen wordt voor 2023 en daarop volgende jaren een toename van de onderhoudskosten verwacht bij aanbesteding op de markt, onder andere door actualiteiten met een doorwerking op brandstofprijzen en de beschikbaarheid van grondstoffen en personeel.

Producten groen, speeltoestellen en kunstobjecten

	Rekening 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Openbaar groen	-2.104	-2.212	-2.379	-2.451	-2.550	-2.616
Begraafplaatsen	-281	-294	-325	-364	-358	-358
Sportvelden	-1.072	-338	-372	-379	-390	-398
Recreatieve voorzieningen	-481	-424	-477	-495	-489	-527
Totaal lasten	-3.938	-3.268	-3.553	-3.690	-3.787	-3.899
Openbaar groen						
Begraafplaatsen	207	229	241	250	259	268
Sportvelden	54	55	57	60	62	64
Recreatieve voorzieningen	150	68	72	74	77	80
Totaal baten	411	352	370	384	398	411
Saldo	-3.527	-2.916	-3.183	-3.306	-3.390	-3.488

5. Accommodaties

Doelstelling en beleidskader

- Het op een zo efficiënt mogelijke wijze beheren en onderhouden van gemeentelijke accommodaties om functionaliteit en veiligheid te waarborgen.
- Voldoen aan de algemeen geldende normen en wettelijke kaders waaronder het Bouwbesluit en het Gebruiksbesluit.
- Het (technische) kwaliteitsniveau voor de accommodaties is gesteld op conditiescore 3: 'redelijk'.

De staat van onderhoud

De actuele onderhoudstoestand voldoet aan het vastgestelde kwaliteitsniveau (conditiescore 3: 'redelijk'). Deze conditiescore geeft de bouwkundige staat weer. De schaal loopt van conditiescore 1: 'uitstekend' tot conditiescore 6: 'zeer slecht'.

Wat gaan we er voor doen?

- In 2023 het herziene meerjarenonderhoudsplan voor de komende 4 jaar door de raad vast laten stellen en uitvoeren van een uitvoeringsprogramma voor planmatig onderhoud aan alle accommodaties op grond van het meerjarenonderhoudsplan.
- Toezicht houden en/of inspecties (laten) uitvoeren ten aanzien van de staat van het onderhoud. Bij de accommodaties wordt deze door middel van een conditiemeting gemonitord.
- Afhandelen van meldingen van bewoners als het gaat om de staat van onderhoud van de accommodaties.

Financiële consequenties

- Onderstaande bedragen voor de lasten met betrekking tot de accommodaties zijn exclusief de stortingen in de onderhoudsreserves.
- De jaarlijkse uitgaven uit de reserves zijn in de budgetten opgenomen.

- De lasten en baten zijn op hoofdlijnen in de begroting opgenomen. De onderhoudsuitgaven zijn gebaseerd op 75% van de laatste onderhoudsbegroting gebouwen.

Producten accommodaties

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
			na wijziging			
Onderwijshuisvesting	-3.214	-3.551	-3.156	-3.845	-3.727	-3.835
Gymnastiekaccommodaties	-174	-182	-389	-350	-389	-449
Welzijnsaccommodaties	-109	-127	-165	-207	-238	-136
Administratiekantoor Brandweerkazerne	-164	-201	-250	-246	-422	-217
Kunst- en cultuuraccommodaties	-149	-145	-481	-161	-295	-216
Sportgebouwen / Waterakkers	-419	-273	-444	-595	-550	-602
Sportgebouwen / De Velst		-166	-104	-105	-105	-105
Overige accommodaties	-228	-76	-44	-72	-56	-53
Totaal lasten	-4.457	-4.722	-5.034	-5.580	-5.781	-5.614
Onderwijshuisvesting	17	15	15	16	16	17
Gymnastiekaccommodaties	712	30	33	34	36	37
Welzijnsaccommodaties	259	93	98	102	105	109
Administratiekantoor Brandweerkazerne	373	0	0	0	0	0
Kunst- en cultuuraccommodaties	575	63	67	69	71	74
Sportgebouwen / Waterakkers	1.579	189	199	206	214	221
Sportgebouwen / De Velst		14	15	16	16	17
Overige accommodaties	450	54	4	4	4	4
Totaal baten	3.965	459	431	447	463	479
Saldo	-492	-4.263	-4.603	-5.134	-5.318	-5.135

5.D Financieringen

Algemeen

De paragraaf Financiering geeft aan op welke manier uitvoering wordt gegeven aan de financieringsfunctie en de werkzaamheden in het kader van treasury. Het uitgangspunt hierbij is het beheersen van risico's, met name het renterisico. Bij een hoog renterisico zijn de gevolgen van een stijgende rente groot voor de financiële resultaten in een bepaald jaar. Daarnaast zijn er risico's op kredieten, liquiditeiten en koersen.

Financieringsbeleid

De doelstelling van het Financieringsbeleid van de gemeente Heemskerk kan als volgt worden omschreven: de gemeente voert, gelet op haar publiekrechtelijke taak om maatschappelijk kapitaal te beheren, een risicomijdend financieringsbeleid. Binnen dit risicomijdende beleid stelt de gemeente zich ten doel zo laag mogelijke kosten over geldleningen en/of een zo hoog mogelijk rendement over het belegd vermogen te realiseren, voor zover nog mogelijk binnen de opgelegde regeling voor schatkistbankieren. Dit binnen de daarvoor geldende randvoorwaarden en met het in acht nemen van het beperken van risico's.

Renterisico's

Eén van de hoofddoelen bij de financieringsfunctie is het beperken van de gevolgen van een stijgende rente. Aan de andere kant dient optimaal geprofiteerd te worden van lage rentestanden. Met behulp van het bijhouden van de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt en

de grote diversiteit in leningsproducten wordt continu geprobeerd om een zo optimaal mogelijk resultaat te behalen tegen een verantwoord risico.

Door de Wet verplicht schatkistbankieren zijn deze mogelijkheden echter aanzienlijk ingeperkt. De Wet verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Het woord 'overtollig' verwijst naar alle middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. (Onderdelen van) decentrale overheden mogen ongeacht de vormgeving dus geen bewaarfunctie voor publieke middelen vervullen.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een looptijd korter dan 1 jaar. De kasgeldlimiet is gericht op het voorkomen van ongewenste renterisico's die ontstaan door het aangaan van overmatige korte termijn financieringen en stelt een grens aan de omvang van de korte schuld waarover de gemeente renterisico mag lopen. De toegestane kasgeldlimiet is 8,50% van de totale begroting. Voor 2023 ziet de kasgeldlimiet er als volgt uit.

Kasgeldlimiet

(bedragen x € 1.000,-)	2023
Begrotingstotaal 2023	112.865
Vastgesteld percentage (bij Ministeriële regeling)	8,50%
Nominaal bedrag kasgeldlimiet	9.594

Deze ruimte zal zoveel mogelijk worden benut omdat bij een normale rentestructuur kortlopende geldleningen goedkoper zijn dan langlopende geldleningen of de roodstand faciliteit bij onze huisbankier.

Renterisiconorm

De gemeente loopt renterisico op het moment dat nieuwe geldleningen moeten worden aangetrokken (herfinanciering) of als een renteherziening van toepassing is. Om het renterisico te beheersen is de zogenaamde renterisiconorm geformuleerd. Het doel van deze norm is het voorkomen van een overmatige afhankelijkheid van het renteniveau in één bepaald jaar, ter bescherming van de gemeentelijke financiële positie. Het renterisico is een optelsom van leningen met renteherziening en aflossingen.

Met de invoering van deze renterisiconorm wordt een kader gesteld tot een zodanige opbouw van de geldleningenportefeuille van de gemeente, dat het renterisico uit hoofde van renteaanpassing en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt. De renterisiconorm houdt in dat het totaal aan renteherzieningen en aflossingen in een jaar niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal van dat jaar. Dit betekent dat voor het jaar 2023 de renterisiconorm als volgt kan worden berekend.

Renterisiconorm

(bedragen x € 1.000,-)	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Renteherziening	15.000	10.000	5.000	
Aflossingen	1.533	1.533	1.533	833
Renterisico (1+2)	16.533	11.533	6.533	833
Renterisiconorm (3)	22.573	22.998	23.662	24.179
Ruimte risiconorm (3-(1+2))	6.040	11.465	17.129	23.346

Aangezien het bedrag aan aflossingen lager is dan de renterisiconorm kan gesteld worden dat er voldaan wordt aan de eisen in de Wet Fido. Wel is hier een dalende tendens zichtbaar als gevolg van de forse toename aan voorgenomen investeringen.

Kredietrisico's

Ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak kunnen gemeenten leningen verstrekken. Op deze verstrekte geldleningen loopt de gemeente kredietrisico.

Rentevisie

Jaarlijks wordt een zo nauwkeurig mogelijke inschatting gemaakt van de verwachte ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt, de zogenaamde rentevisie. Deze ontwikkelingen hebben effect op de rentetarieven. Dit is van belang, omdat de rentelasten van nieuw aan te trekken langlopende geldleningen op de gemeentelijke exploitatie drukken. Deze rentevisie is gebaseerd op de verwachtingen van enkele financiële instellingen zoals de Europese Centrale Bank (ECB) en de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

In deze paragraaf Financieringen wordt bij de berekening van de financieringspositie geprognosticeerd of en in hoeverre het aantrekken van geldleningen noodzakelijk is.

De Europese Centrale Bank (ECB) heeft in juli 2022 voor het eerst in 11 jaar de beleidsrente met 50 basispunten verhoogd. Op een later moment in 2022 is de volgende ECB-vergadering, waarbij beleggers uitgaan van een verhoging van 0,5%-punt of 0,75%-punt. Steeds meer beleidsmakers van de ECB hebben zich uitgesproken voor een grotere stap dan 0,5%-punt en wordt het belang van streng monetair beleid om inflatie te bestrijden onderstreept.

Door recente uitspraken steeg het 3-maands Euribortarief, dat sterk meebeweegt met de officiële beleidstarieven van de ECB, in augustus 2022 van 0,25% naar 0,7%.

Omdat de raad met het vaststellen van de Perspectiefnota 2023 fundamentele keuzes heeft gemaakt die van invloed zijn op de financiële positie van de gemeente, is in deze begroting de actuele financieringsbehoefte opgesteld.

Hieronder staan de rentepercentages waarmee in de Begroting 2023 rekening wordt gehouden.

- Verwachting korte rente financieringstekort 0,85%
- Verwachting lange rente financieringstekort 2,32%

Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte

De meerjarige prognose van de financieringsbehoefte ziet er als volgt uit.

(bedragen x € 1.000,- en per 1/1)	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Financieringsbehoefte				
Boekwaarde investeringen per	91.607	100.276	104.613	103.314
Vertragingseffect MIP (35% per jaarschijf)	-2.729	-4.581	-3.054	-1.043
Boekwaarde financiële vaste activa	2.084	2.084	2.084	2.084
Totaal	90.962	97.779	103.643	104.355
Financieringsmiddelen				
Langlopende geldleningen	17.933	16.400	14.867	13.334
Reserves en voorzieningen	51.957	51.781	51.320	50.738
Totaal	69.890	68.181	66.187	64.072
Financieringstekort (Gouden balansregel)	-21.072	-29.598	-37.456	-40.283
Te betalen rente financieringstekort:				
Rente kort geld	81	80	81	82
Rente lang geld	267	483	679	758
Te betalen rente financieringstekort	348	563	760	840

Financieringsbehoefte 2023

De gemeente mogelijk kan tegen voordelige condities vreemd geld aantrekken. Dit heeft te maken met de zekerheid die de gemeente, als overheidsorgaan, aan de financiers biedt. Het aantrekken van middelen is alleen toegestaan voor de financiering van gemeentelijke taken.

Om een beeld te krijgen hoeveel middelen de gemeente

Heemskerk de komende jaren nodig denkt te hebben, wordt een prognose van de financieringsbehoefte opgesteld. De bedragen in het overzicht zijn gebaseerd op prognoses van onder meer de voorgenomen investeringen en de verwachte begrotingsresultaten. Het berekende financieringstekort op 1 januari 2023 bedraagt afgerond 21 miljoen euro. Vanuit het oogpunt van financiering is in dit tekort voorzien met kort geld

(kasgeldleningen) en de reeds aangetrokken langlopende geldleningen. De prognose is dat dit tekort gedurende 2023 met 8,5 miljoen euro stijgt tot 29,6 miljoen euro. Hoe dit tekort zich werkelijk ontwikkelt hangt mede af van realisatie van de geplande investeringen. Wanneer deze investeringen niet worden uitgevoerd, valt het financieringstekort lager uit dan nu geprognosticeerd. In de begroting wordt rekening gehouden met deze hogere lasten voor rente en aflossing. Deze mutatie ten opzichte van de voorgaande begroting is beperkt omdat daar ook al met een stijgende behoefte aan vreemd vermogen rekening was gehouden.

In deze financieringsbehoefte wordt, tot het bedrag van de kasgeldlimiet, voorzien met kort geld. In lijn hiermee wordt in het resterende deel van de financieringsbehoefte voorzien met vreemd lang geld. De hiermee gepaard gaande stijging van de te betalen rente is bij de huidige rentestand binnen de begroting op te vangen.

Financiering en mandatering

Over een jaar bezien kunnen de werkelijke overschotten en tekorten pieken en dalen vertonen. In het geval van tekorten is het zaak snel en adequaat op de situatie te kunnen reageren en tijdelijk extra financiële middelen aan te trekken. Op basis van deze prognose stellen wij de raad voor om het college, via het vaststellen van deze begroting, te mandateren om gedurende 2023 financiële middelen aan te trekken tot een maximaal bedrag van 15 miljoen euro. Dit betreft kort (kas- en daggeldleningen) en lang geld tezamen.

Dit maximale bedrag is als volgt opgebouwd:

- 10 miljoen euro voor het oplopende financieringstekort. Hiervoor wordt in eerste instantie gedacht aan het aantrekken van lang geld.
- Daarnaast willen we de ruimte tot aan de kasgeldlimiet van afgerond 9 miljoen euro zo optimaal mogelijk kunnen benutten omdat hier (vooralsnog) geen rentekosten aan zijn verbonden zoals in de rentevisie is vermeld.

De werkelijke behoefte aan financiële middelen wordt gedurende het begrotingsjaar gemonitord en via de bestuursrapportages aan de raad gerapporteerd.

Rentekosten en -opbrengsten financieringsfunctie

Beleggingsportefeuille

Naar verwachting worden in 2023 geen financiële middelen belegd. Met uitzondering van het dividend op de aandelen BNG en de garantstellingsprovisie NV HVC worden in 2023 geen opbrengsten uit belegde gelden geraamd.

Portefeuille langlopende geldleningen

Ter financiering van de gemeentelijke activiteiten wordt uitgegaan van integrale financiering (totaalfinanciering). Essentie van deze wijze van financiering is dat wordt uitgegaan van de totale financieringsbehoefte. In 2023 wordt afgerond 1,5 miljoen euro op de bestaande langlopende geldleningen afgelost.

(bedragen x € 1.000,-)

Lening nr.	Geldverstrekker	Wijze van aflossing	Rente%	Balans 1-1	Rente	Aflossing	Balans 31-12	Einddatum
1141	BNG	Annuïtair	5,98%	-	-	-	-	2021
1144	NWB	Lineair	4,92%	15.833	779	833	15.000	2041
1145	BNG	Lineair	2,42%	-	-	-	-	2022
1146	Prov. Flevoland	Lineair	0,50%	2.100	11	700	1.400	2025
Totaal				17.933	790	1.533	16.400	

Renteparagraaf

In de renteparagraaf wordt aangegeven met welke rentelasten en -baten rekening wordt gehouden en op welke wijze wordt omgegaan met het toerekenen van rente in de begroting.

Met betrekking tot het toerekenen van rente zijn de volgende regels van toepassing:

- Een rentevergoeding over eigen vermogen en/of voorzieningen mag maximaal het gewogen gemiddelde rentepercentage over de aangetrokken geldleningen bedragen.
- Over de boekwaarden van integraal gefinancierde vaste activa per 1 januari wordt een eenduidige omslagrente berekend die aan de taakvelden wordt toegerekend. Dit percentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond.
- Het toerekenen van rente aan de taakvelden vindt plaats via het taakveld Treasury. Hiertoe worden

alle rentelasten en -baten in eerste instantie op het taakveld Treasury geboekt. Dit geldt ook voor de rentelasten en -baten van eventuele projectfinanciering.

In het renteschema hierna wordt inzicht gegeven in de rentelasten, de rentetoerekening aan de begroting en het renteresultaat. De rente over eigen vermogen berekenen we alleen over de Algemene reserve.

Renteschema

(bedragen x € 1.000,-)	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Rentelasten	1.160	1.332	1.485	1.520
Totaal rentelasten	1.160	1.332	1.485	1.520
Winstuitkering (o.a. dividend)	-131	-131	-131	-131
Verplicht door te berekenen rente aan grondexploitatie	-34	-34	-34	-34
Doorberekende rente activa	-1.364	-1.401	-1.495	-1.540
Totaal baten	-1.529	-1.566	-1.660	-1.705
Renteresultaat	-369	-234	-175	-185

Overige risico's

Heemskerk heeft de beschikking over een rekening-courantfaciliteit bij de BNG van 3 miljoen euro en daar bovenop een intra-daglimiet van 5 miljoen euro. Daarboven bestaat de mogelijkheid om dit bedrag aan te vullen met kas- en/of daggeldleningen voor zover de kasgeldlimiet dit toelaat. Mede hierdoor is het liquiditeitsrisico gering.

Door de invoering van het verplicht gestelde schatkistbankieren is het kredietrisico over eventuele overtollige middelen komen te vervallen. Het Rijk heeft dit risico overgenomen.

Daarnaast is er risico verbonden aan gemeentelijke borgstellingen. Deze borgstellingen komen op 2 manieren voor:

1. Directe borgstellingen.
2. Achtervang.

In geval van directe borgstellingen staat de gemeente garant voor betaling van rente en aflossing op langlopende geldleningen die door derden zijn aangetrokken ter financiering van activiteiten die in het verlengde liggen van de gemeentelijke publieke taak. Het bedrag aan borgstellingen bedroeg per ultimo 2021 29,6 miljoen euro.

De achtervang houdt in dat de gemeente samen met het Rijk, een rol speelt in de zekerheidsstructuur van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Door deze structuur is het voor de corporaties mogelijk om tegen een lager rentetarief te kunnen lenen. Mede door de strenge toelatingscriteria en periodieke toetsing door dit fonds, loopt de gemeente hierbij een veel lager risico dan bij directe borgstellingen. Per ultimo 2021 stond de gemeente als achtervang garant voor 158 miljoen euro.

Relatiebeheer

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de huisbankier van de gemeente. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van de financiële diensten van zowel de Rabobank als de ING.

5.E Bedrijfsvoering

Algemeen

Bedrijfsvoering omvat de primaire en ondersteunende processen die worden ingezet om de dienstverlening aan de inwoners en bedrijven te garanderen. Het betreft, onder andere, de volgende ondersteunende onderdelen binnen de ambtelijke organisatie:

- Personeel & Organisatie
- Overhead
- Planning en Control
- Huisvesting
- Digitale zaken
- Communicatie
- Inkoop

Personeel & Organisatie

Algemeen

De maatschappij en Heemskerk ontwikkelen zich in een snel tempo. De nieuwe organisatievisie 2022-2026 laat zien hoe de organisatie meebeweegt met de veranderende maatschappij. We werken aan een toekomstbestendige en wendbare gemeentelijke organisatie vanuit de volgende visie: *“Wij zijn als organisatie in beweging en zorgen dat we continu professionaliseren. Zo maken wij het verschil voor onze inwoners, ondernemers en bezoekers. Samen zijn we trots op wat we met elkaar bereiken.”*

De organisatievisie sluit aan bij het Coalitieakkoord 2022-2026, dat richting geeft aan de maatschappelijke en bestuurlijke opgaven van Heemskerk.

De ambities die we willen bereiken moeten door de organisatie uitgevoerd kunnen worden. De ruimte om het minimaal noodzakelijke niveau aan kwaliteit en kwantiteit te realiseren is steeds verder onder druk komen te staan als gevolg van het door de raad ingestelde loonkostenplafond. Om de wettelijke taken en de bestuurlijke opgaven uit te voeren voor Heemskerk en haar inwoners is een adequate bezetting van de ambtelijke organisatie nodig.

Bij de behandeling van de Begroting 2023 komt het college met een concrete aanvraag wat er gezien het Coalitieakkoord nodig is op zowel kwalitatief als kwantitatief vlak.

Om te bepalen of de organisatie voor de langere termijn voldoende is toegerust en welke investeringen nodig zijn, laten we in de tweede helft van 2022 een formatieonderzoek uitvoeren. Doel van het onderzoek is een kwantitatief onderzoek om inzicht te krijgen in hoe de gemeente zich qua formatie en kosten verhoudt ten opzichte van andere gemeenten. Hierbij wordt ook gekeken naar inhuur en uitbestedingen aan derden. Anderzijds zijn er allerlei ontwikkelingen die impact hebben op de formatieve inzet. Met een kwalitatief onderzoek willen we inzicht krijgen in welke formatie en kosten passend zijn gezien de ontwikkelingen die op ons afkomen en het ambitieniveau van de gemeente. Bij de behandeling van de Perspectiefnota 2024 komt het college met een concrete aanvraag wat er gezien het onderzoek nodig is op zowel kwalitatief als kwantitatief vlak.

Mobiliteit & ontwikkeling, HR-gesprekscyclus en Resultaat Gericht Samen Werken

Belangrijk uitgangspunt is dat we medewerkers stimuleren in hun (persoonlijke) ontwikkeling en we interne en/of externe mobiliteitswensen zo optimaal mogelijk begeleiden. We ondersteunen medewerkers bij een leven lang leren en bij blijvend breed inzetbaar zijn. Vanuit strategisch personeelsmanagement zetten we erop in om de ‘juiste medewerkers, op het juiste moment, met de juiste vaardigheden op de juiste plek binnen de organisatie’ duurzaam in te zetten. In 2022 is de nieuwe HR-gesprekscyclus geïntroduceerd, waarbij de leidinggevende en de medewerker minimaal 2 keer per jaar een gesprek voeren. We stimuleren daarbij de dialoog tussen leidinggevend en medewerkers over de resultaten, ontwikkeling en de duurzame inzetbaarheid van de medewerker. Bij de bespreking van de resultaten worden SMART afspraken gemaakt, in aansluiting op de aanpak ‘Resultaat Gericht Samen Werken’ die afgelopen jaren is uitgerold. Ook bespreken we wat de organisatievisie betekent voor elke medewerker en hoe de medewerker invulling geeft aan de kernwaarden *‘Ik ben ambitieus, ik ben nieuwsgierig en ik ga het doen!’*.

Kantoorinrichting en thuiswerken

De raad heeft in februari 2022 ingestemd met het voorstel voor de nieuwe inrichting van het kantoor en de verstrekking van het daarvoor benodigde krediet. Het kantoor wordt verbouwd en wordt meer dan nu een locatie voor samenwerken en ontmoeten. We gaan hybride werken, hetgeen een mix van op kantoor

werken en thuis werken inhoudt. Het hybride werken brengt met zich mee dat een ‘arboproof’ thuiswerkplek, vitaliteit en werk-privé balans onderwerpen zijn waar we extra aandacht aan zullen geven.

Voor het thuis werken ontvangen medewerkers, conform de CAO, een thuiswerkvergoeding per dag. Daarnaast voorziet de organisatie in faciliteiten die voldoen aan de arbo-eisen ten aanzien van thuiswerken. Het gaat om middelen zoals een bureaustoel, bureau, beeldscherm en eventuele aanvullende voorzieningen.

Arbeidsmarkt

We zien dat de arbeidsmarkt verandert. Goed gekwalificeerde medewerkers zijn schaars en kunnen vaak kiezen uit meerdere banen. We geven daarom vorm aan het werkgeversmerk, dat aansluit op de organisatievisie. Om een aantrekkelijke werkgever te blijven en talenten uit de markt aan te trekken en te behouden, zetten we in op aansprekende arbeidsmarktcommunicatie en een effectief werving- en selectieproces.

Toerekening formatie

Voor de Begroting 2023 heeft een herijking plaatsgevonden van de toerekening van de formatie naar de verschillende producten in de programma's. Dit heeft als mogelijk gevolg dat een aantal producten in de begroting meer of minder worden belast met loonsom. Omdat het gaat om verdeling en toerekening van loonsom, is dit budgettair neutraal.

In de formatie 2023 hebben zich een aantal wijzigingen voorgedaan ten opzichte van 2022. Deze zijn:

- Teamleiders van de specifieke domeinen zijn nu opgenomen in de domeinen waar zij werkzaam zijn en niet langer onder het management.
- Eerder beschikbaar gestelde budgetten voor de uitvoering van gemeentelijke taken zijn nu omgezet naar formatie, waardoor de formatieve begroting toeneemt. Dit wordt ook in het volgende onderdeel toegelicht.

(Perspectiefnota 2022 en 2023 en de Begroting 2022) zijn al (uitvoerings-)budgetten beschikbaar gesteld. Dit betrof budgetten voor onder andere uitvoering van de Wet Inburgering, nieuwe taken in het kader van de Schuldhulpverlening, Serviceplein en Ondernemingsraad. In eerdere begrotingen waren deze budgetten niet opgenomen in de budgetten van de loonsom. Vanaf de Begroting 2023 is dit wel het geval. Dit verklaart eveneens de toename van de formatie.

Formatieplaatsen per organisatieonderdeel

	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Griffie	3,5	3,7	3,7	3,7	3,7
Management + OR	13,9	6,1	6,1	6,1	6,1
Sociaal domein	81,7	93,4	93,4	93,4	93,4
Fysiek domein	85,7	90,0	90,0	90,0	90,0
Bedrijfsvoering	63,8	67,6	67,6	67,6	67,6
Concerncontrol	3,2	4,7	4,7	4,7	4,7
Totaal	251,8	265,5	265,5	265,5	265,5

Loonkosten

Ten opzichte van 2022 stijgt het budget aan loonkosten stijgt met circa 2 miljoen euro. Dit wordt met name verklaard door:

- Inhaalindexering 2022 van 2,55%.
- Indexering 2023 van 3,60%. Voor 2024 wordt rekening gehouden met een index van 3,90%, in 2025 met 3,80% en in 2026 met 3,60%.
- Terugdraaien bezuinigingen taskforce.
- In eerder vastgestelde P&C-documenten

Loonkosten per organisatieonderdeel

	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Griffie	317	338	351	364	378
Management + OR	1.741	723	751	779	807
Sociaal domein	5.655	7.283	7.567	7.855	8.138
Fysiek domein	5.847	6.905	7.174	7.447	7.715
Bedrijfsvoering	4.957	5.560	5.777	5.997	6.212
Concerncontrol	353	462	480	498	516
Totaal	18.870	21.271	22.100	22.940	23.766

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Werkelijk 2021	Verwacht				
		2022	2023	2024	2025	2026
PI 45. Formatie (fte per 1.000 inwoners)	5,8	5,9	6,6	6,5	6,5	6,5
<i>Bron: gemeente Heemskerk</i>						
PI 46. Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	6,0	5,9	5,6	5,5	5,4	5,4
<i>Bron: gemeente Heemskerk</i>						
PI 47. Apparaatskosten (€ per inwoner)	581,0	587,0	650,9	643,2	635,6	635,6
<i>Bron: gemeente Heemskerk</i>						

Overhead

De overhead bestaat uit alle ondersteunende functies in de ambtelijke organisatie met de daaraan gekoppelde budgetten. De definitie van overhead luidt als volgt: 'Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.'

Overhead

(bedragen x € 1.000,-)	Rekening 2021	Begroot 2022 na wijziging	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Lasten	-14.850	-17.832	-16.152	-16.287	-16.779	-17.116
Baten	1.270	607	587	607	925	955
Saldo voor bestemming	-13.580	-17.225	-15.566	-15.680	-15.854	-16.161
Toevoeging aan reserves		-600	-834	-644	-460	-394
Onttrekking aan reserves		837	594	609	667	789
Saldo na bestemming	-13.580	-16.989	-15.805	-15.714	-15.647	-15.766

Specificatie overhead naar onderdelen Bedrijfsvoering

(bedragen x € 1.000,-)	Begroot 2022 na wijziging	2023 saldo	2024 saldo	2025 saldo	2026 saldo
Informatievoorziening en ICT	5.798	5.237	5.297	5.279	5.013
HRM, juridische zaken en communicatie	1.721	1.942	2.011	2.085	2.153
Huisvesting	1.502	2.272	2.034	1.840	1.945
Management	1.680	1.797	1.867	1.938	2.008
Financiën en control	1.906	1.584	1.634	1.694	1.750
Facilitair	454	325	335	349	357
Overig	2.930	2.409	2.502	2.668	2.936
Eindtotaal	15.991	15.566	15.680	15.854	16.161

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Werkelijk						Verwacht
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	
PI 48. Overhead (percentage van de totale lasten)	10,7	12,5	13,9	13,9	13,9	13,9	
<i>Bron: gemeente Heemskerk</i>							
PI 49. Externe inhuur (kosten als percentage van de totale loonsom en totale kosten inhuur externen)	8,9	8,4	3,4	3,4	3,4	3,4	
<i>Bron: gemeente Heemskerk</i>							

Planning & Control

Veel handelingen die door de gemeente worden uitgevoerd hebben financiële consequenties. Met de Planning & Control (P&C) -cyclus worden deze financiële consequenties begroot (perspectiefnota en begroting), gemonitord (bestuursrapportage) en verantwoord (jaarverslag en -rekening). De Rekenkamer heeft recent een rapport opgeleverd met voorstellen om de P&C-cyclus door te ontwikkelen. Veel van deze aanbevelingen krijgen de komende jaren een plek in de

cyclus. Daarnaast heeft het college ook de ambitie om dunnere, actuelere en meer SMART P&C-documenten op te leveren.

In 2023 vindt de implementatie van een nieuw financieel systeem (Unit 4-erp) plaats. De voorbereidingen hiervoor zijn in volle gang en vragen veel van de organisatie. Processen, werkwijzen en taakverdeling zullen veranderen, wat consequenties heeft voor de hele organisatie. In voorbereiding op de implementatie

worden in 2022 de belangrijkste financiële processen herijkt. Doel is om te komen tot een eenduidige en uniforme werkwijze, welke deels al in 2023 wordt doorgevoerd. Daarnaast helpen de procesbeschrijvingen om een goede Interne Controle neer te zetten. Dit betekent dat door de proceseigenaren periodiek getoetst gaat worden of de eigen processen in de praktijk ook gevolgd worden. Dit moet leiden tot het sneller ontdekken van afwijkingen in het proces en bijdragen aan het sneller doorlopen van de accountantscontrole.

Om het financieel besef in de organisatie op een hoger niveau te brengen, wordt in 2022 en 2023 geïnvesteerd in de doorontwikkeling van Cognos. Met dit systeem wordt bedrijfsvoeringsinformatie uit de bronsystemen gehaald en als sturingsinformatie aan het management gepresenteerd. Daardoor beschikken de managers over actuele en digitale sturingsinformatie welke ook makkelijk voor hen is te benaderen. In 2023 zal ook de businesspartner een vaste waarde moeten worden in de organisatie. De businesspartner zal, meer dan de huidige adviseurs, de lijnorganisatie ondersteunen met analyses, sturingsinformatie en het herijken van risico's. In dat traject is het helpend wanneer Cognos steeds verder wordt uitgebouwd met sturingsinformatie.

In 2022 heeft het college via een memo aan de raad aangegeven hoe de basis verder op orde wordt gebracht, waar het de bedrijfsvoering betreft. De monitoring op de uitvoering van de acties uit het raadsmemo 'Basis op orde' (D/2022/478003) heeft in 2023 prioriteit.

Met ingang van boekjaar 2023 zal het college een rechtmatigheidsverantwoording (RMV) moeten gaan afleggen bij de jaarrekening over dat jaar. De invoering van de RMV zal stapsgewijs verlopen. Het is een groeimodel dat enkele jaren in beslag neemt. Een van de voorbereidingen voor de RMV betreft het invoeren van een Audit trail systeem, waar in 2022 mee is gestart. De implementatie hiervan wordt in 2023 afgerond. Het invoeren van het 3-lines model waarbij de interne controle (1^e lijn) door de betreffende teams wordt uitgevoerd en concerncontrol de verbijzonderde control (2^e lijn) uitvoert staat centraal in 2023.

Digitale Zaken

Cloudtransitie

De hoeveelheid informatie die we verwerken wordt de komende jaren alleen maar groter. Tegelijkertijd is onze afhankelijkheid van ICT groot en groeit de technische complexiteit steeds sterker.

Dat zijn belangrijke redenen om gebruik te gaan maken van de mogelijkheden die de cloud biedt. De technische bodemplaat (hardware en software) is daarmee toekomstbestendig uitbesteed, steeds up to date, veiliger en specialistisch beheerd waardoor de interne organisatie de focus kan verleggen naar regie, processen en informatiemanagement.

Om de overwegingen en impact van een cloudtransitie goed in beeld te brengen is er met externe ondersteuning van M&I Partners een cloudstrategie uitgewerkt, inclusief een business-case. (M&I Partners is

ook bekend om hun jaarlijkse landelijke ICT Benchmark waarin de digitale volwassenheid en de ICT-kosten van gemeenten worden gemeten).

Het jaar 2023 zal gebruikt worden als overgangsjaar, waarin het uitgangspunt is dat we vanaf 2024 volledig over zijn. In het voorstel bij de eerste begrotingswijziging over het jaar 2023 wordt het financieel effect beschouwd.

Informatiebeveiliging en privacy

Uitgangspunt voor het inrichten van onze informatiebeveiliging en privacy is het landelijke normenkader Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Digitale bedreigingen ontwikkelen zich snel en er wordt dan ook continue een beroep gedaan op onze digitale weerbaarheid. De noodzakelijke groei in de volwassenheid daarvan organiseren we projectmatig met als specifieke aandachtsgebieden:

- De organisatorische inbedding van informatiebeveiliging en privacy.
- Het vroegtijdig inspelen op, en betrokkenheid bij, projecten en ontwikkelingen ('informatiebeveiliging en privacy by design').
- Extra aandacht voor eisen en verbeteringen op basis van de diverse audits.
- Het afleggen van (horizontale) verantwoording.

De dreiging van een hackaanval met ransomware (het blokkeren van systemen en data, waarbij gedreigd wordt data te publiceren tenzij losgeld wordt betaald) is voor alle digitale organisaties reëel en een punt van

zorg. De impact van een dergelijke aanval kan zeer groot zijn leert landelijke ervaringen. Het onderwerp doet dan ook inmiddels zijn intrede in de top 10 van risico's in de risicoparagraaf van de begroting, naast het al eerder benoemde risico van een zeer hoge bestuurlijke boete bij het niet voldoen aan wetgeving op het gebied van informatiebeveiliging en privacy.

Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer

Naar verwachting treedt op 1 januari 2023 de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) in werking. Het wetsvoorstel regelt dat inwoners en ondernemers hun zaken die ze met de overheid moeten doen digitaal kunnen afhandelen. De mogelijkheid om per post te communiceren blijft, er is keuze tussen de papieren of digitale weg.

De VNG signaleert dat er ruim 400 processen binnen de gemeente zijn waarin bestuurlijk verkeer plaatsvindt. Het inrichten en aanwijzen van elektronische kanalen en het in acht nemen van de geldende eisen en waarborgen is daardoor tijdrovend. De minister is dan ook gevraagd om een overgangstermijn van 2 jaar voor volledige invoering van de wet. Ook is gevraagd om compensatie van de kosten door het Rijk; we gaan er vooralsnog van uit dat dit invulling gaat krijgen via de uitkering van het Gemeentefonds.

Communicatie

Een nieuw college met een nieuw Coalitieakkoord geeft richting aan de werkzaamheden van team Communicatie. De focus komt dan ook te liggen op de speerpunten uit het Coalitieakkoord 2022-2026. Daarnaast zijn de lessen van de coronacrisis nog altijd actueel en blijvend. Er is vaker dan voorheen digitaal contact met inwoners. Tegelijkertijd zorgt team Communicatie ervoor dat zoveel mogelijk inwoners worden bereikt, door ook de meer traditionele communicatiemiddelen in te blijven zetten. Los van leeftijd kunnen immers niet alle inwoners hun weg vinden in de digitale wereld. De juiste mix van digitale en de meer traditionele middelen is dan ook het streven. Daarmee sluiten we aan bij het Coalitieakkoord dat hierover zegt: 'Digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet'.

Inkoop

Eind 2020 is het nieuwe inkoopbeleid door de raad vastgesteld. Hierin zijn niet alleen de doelstellingen vastgelegd over wat de gemeente Heemskerk wil bereiken met inkoop, maar zijn ook afspraken gemaakt over de wijze hoe het inkoopproces dient te verlopen en hoe dat rechtmatig kan gebeuren.

De accountantscontrole over 2021 heeft laten zien dat de organisatie, wat rechtmatig inkopen betreft, een inhaalslag heeft te maken. Daarbij gaat het nu in eerste instantie over het niet Europees aanbesteed hebben van contracten, waar dat wel had moeten. In 2023 en 2024 zal op dit vlak een inhaalslag worden gemaakt. Deze

inhaalslag kent meerdere sporen. Ten eerste brengen we volledig in beeld welke contracten in het verleden ten onrechte niet Europees zijn aanbesteed. Deels is dat al gebeurd bij de accountantscontrole 2021, maar daar zijn niet alle relevante contracten in de toetsing meegenomen. Daarom wordt in 2022 nog (vooruitlopend op de accountantscontrole 2022) een volledige spend-analyse uitgevoerd, waardoor we ten eerste goed voorbereid zijn op de komende accountantscontrole, maar ook een volledig beeld krijgen van de hoeveelheid opnieuw, maar ditmaal Europees, aan te besteden contracten. Het aantal Europese aanbestedingen lijkt dusdanig omvangrijk, dat deze niet allemaal tegelijk kunnen worden opgepakt. We verwachten daar tot in 2024 mee bezig te zijn. Omdat we dat niet zonder extra inzet van de inkopers van stichting RIJK kunnen, hebben we hiervoor aanvullend budget van in totaal € 500.000,- aangevraagd. De voortgang van het opnieuw aanbesteden van deze contracten, wordt in een stuurgroep gevolgd. Een bijkomend effect van het opstellen van de spend-analyse, is dat we nog missende contracten/verlengingen juist en volledig kunnen opslaan in het betreffende systeem.

Naast het herstellen van wat in het verleden niet goed is gegaan, kijken we ook vooruit. Zo herijken we het inkoop-/inhuurproces. Doel is het inbouwen van zekerheden, die maken dat het risico op het ten onrechte niet Europees aanbesteden, gering is. Aanvullend op deze herijking, wordt gekeken naar de organisatie van inkoop binnen Heemskerk. Naar verwachting wordt een deel van de inkooptaken, zoals het juist en volledig vastleggen van contracten,

gecentraliseerd. Daarnaast kan het zinvol blijken te zijn om meer inkoopcapaciteit binnen de eigen organisatie beschikbaar te hebben. Een voorstel omtrent mogelijke organisatorische aanpassingen, verschijnt in 2023. In de begroting is al vooruit gelopen op een mogelijke uitbreiding van de inkoopcapaciteit vanaf 2024.

Uiteraard kent het inkopen meer doelstellingen dan alleen rechtmatig handelen. Denk aan maatschappelijk verantwoord inkopen, circulair inkopen of het inkopen bij lokale ondernemers. Uiteraard blijven al deze doelstellingen onverkort van kracht binnen de organisatie. In 2023 en 2024 zullen de extra inspanningen echter voornamelijk worden gericht op het rechtmatig inkopen en op het hebben van een juiste/volledige contractadministratie.

5.F Verbonden Partijen

Algemeen

Het kader rondom het nemen van beslissingen over (regionale) samenwerking, de verbonden partij, is vastgelegd in de notitie Verbonden partijen gemeente Heemskerk 2015. In deze notitie is de strategische visie rondom verbonden partijen opgenomen. Verder zijn daarin regels opgenomen rond de verschillende fasen die een verbonden partij kent rond: het oprichten (afwegingskader), sturing en controle (Governance) en evalueren/beëindigen van deelname. Onderdeel hiervan is dan ook het verkrijgen van informatie over risicobeheersing.

De gemeente Heemskerk heeft samen met 35 andere overheidsinstanties uit de Metropoolregio Amsterdam de MRA intentieverklaring getekend. Dit houdt in dat de gemeente Heemskerk zich heeft uitgesproken voor circulair inkopen en opdrachtgeverschap. De doelstellingen uit deze intentieverklaring vormen het kader voor de uitwerking hiervan.

Gemeenten kunnen zelf bepalen hoe een specifieke gemeentelijke taak wordt uitgevoerd. Er kan worden besloten om deze zelf uit te voeren of de uitvoering gezamenlijk te regelen met een aantal regiogemeenten. In het laatste geval wordt de taak vaak weggezet in een verbonden partij.

In deze paragraaf wordt, conform artikel 15 van het BBV, inzicht verschaft in en informatie verstrekt over alle partijen waar de gemeente bestuurlijke en financiële banden mee onderhoudt en de ontwikkelingen die gaande zijn.

Wat is een verbonden partij?

Een verbonden partij is:

- Een privaot- of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Als de verbonden partij een publiekrechtelijke rechtsvorm heeft, wordt gesproken over een gemeenschappelijke regeling.
- De gemeente heeft een bestuurlijk belang als ze zeggenschap heeft, door middel van vertegenwoordiging in het bestuur of door middel van stemrecht.
- De gemeente heeft een financieel belang als aan de verbonden partij een bedrag ter beschikking wordt gesteld, wat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat of als de gemeente aansprakelijk is voor een bedrag indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.
- Instellingen waarmee slechts een subsidierelatie is aangegaan, zonder dat het hiervoor beschreven bestuurlijk en financieel belang aanwezig is, vallen buiten de definitie van verbonden partij

In welke verbonden partijen participeert de gemeente Heemskerk?

In 2023 participeert de gemeente in 10 verbonden partijen, onderverdeeld in:

- *Gemeenschappelijke regelingen:* Veiligheidsregio Kennemerland, Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer/de Buitenlanden, IJmond Werkt, Omgevingsdienst IJmond, ReinUnie (en de huur- en leningsovereenkomst met NV HVC).
- *Vennootschappen en coöperaties:* NV Bank Nederlandse Gemeenten, Grondexploitatie-maatschappij Herstructurering Heemskerk, Metropoolregio Amsterdam-ROM.
- *Stichting en verenigingen:* Stichting Rijk.
- *Overige verbonden partijen:* Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten regio Zuid- en Midden-Kennemerland.

Voor de volgende gemeenschappelijke regelingen geldt een wettelijk verplichte deelname:

- Veiligheidsregio Kennemerland: op grond van de Wet Veiligheidsregio's, de Wet Publieke Gezondheid en de Wet Ambulancezorg.
- Omgevingsdienst IJmond: op grond van de Wet Veiligheidsregio's, de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht.

Provinciaal beleid

Het toezicht van de Provincie Noord-Holland is opgenomen in de Kaderbrief financieel toezicht 2021. Verder is het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020 (GTK 2020) van de provincies van toepassing.

Goed bestuur (governance)

Het op afstand zetten van één of meerdere taken in verbonden partijen brengt het organiseren van toezicht voor de gemeente met zich mee. De ene verbonden partij brengt meer risico's met zich mee dan de ander. Het benodigde toezicht per partij verschilt daardoor.

Inleiding verbonden partijen

Organisaties met een bestuurlijk belang en een maatschappelijk of algemeen belang

Volgens een aanbeveling commissie BBV dienen de organisaties benoemd te worden die de gemeente structureel en in overwegende mate bekostigt via een of meer geldstromen (zoals subsidie en dergelijke) en waarin de gemeente een bestuurlijk belang heeft. Dit gezien het maatschappelijke of algemene belang en de mogelijke risico's. In Heemskerk is er geen sprake van een dergelijk belang.

Overige informatie samenwerking

De gemeente Heemskerk heeft, samen met 35 andere overheidsinstanties uit de metropoolregio Amsterdam de MRA intentieverklaring getekend. Dit houdt in dat de gemeente Heemskerk zich heeft uitgesproken voor circulair inkopen en opdrachtgeverschap. De

doelstellingen uit deze intentieverklaring vormen het kader voor de uitwerking hiervan.

Informatie per verbonden partij

Voor 2 gemeenschappelijke regelingen geldt een wettelijk verplichte deelname:

- Veiligheidsregio Kennemerland volgens de Wet veiligheidsregio's.
- Omgevingsdienst IJmond volgens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Per verbonden partij is hierna nadere informatie opgenomen.

De lijst van verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)	
Programma	1 Bestuurlijk domein
Vestigingsplaats	Haarlem
Verplichte deelname	Ja, op grond van de Wet Veiligheidsregio's, Wet Publieke gezondheid en Wet Ambulancezorg
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Deelnemende partijen	Gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen en Zandvoort. Provincie Noord-Holland
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Burgemeester (waarnemend) dhr. K.S. Heldoorn
Behartigd openbaar belang	Doel van de regeling is het gezamenlijk behartigen van belangen, die de schaal van individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied. De VRK behartigt de belangen van de gemeenten op het terrein van de brandweerczorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening, zoals neergelegd in de Wet veiligheidsregio's en draagt bij de behartiging van deze belangen zorg voor afstemming met de taken van de gemeenten in het kader van de bevolkingszorg en jeugdgezondheidszorg.
(Relevante ontwikkelingen)	Er wordt ingezet op het (weer) volledig oppakken van de reguliere taken. Er wordt concrete invulling gegeven aan belangrijke wetswijzigingen, zoals de Wet open Overheid, de Omgevingswet, de Wet Gemeenschappelijke regelingen en evaluatie van de Wet veiligheidsregio's. Dit zal een groot beslag leggen op een vooral uitvoerend toegeruste organisatie zoals de VRK. Het zijn noodzakelijke stappen om ervoor te zorgen dat de organisatie op juridisch gebied klaar is voor de toekomst.
Beleidsvoornemens 2023-2026	De activiteiten van de VRK liggen in het verlengde van de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van veiligheid en gezondheid. <ul style="list-style-type: none"> • Extra aandacht voor infectieziektebestrijding. • De trend van groei aan evenementen in de regio, de toename van het aantal adviesvragen op het gebied van milieu(incidenten), de stijgende eisen aan privacy en informatieveiligheid, en de noodzaak om de brandweer op Schiphol voor te bereiden op mogelijke terroristische aanslagen. • De VRK heeft door andere prioritering middelen gevonden om meer informatie-gestuurd te werken. Het is de bedoeling het gebruik van Business Intelligence (BI) te professionaliseren.

Beleidsvoornemens 2023-2026 (vervolg)

- De uitkomsten uit de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's worden verwacht. Daarin is onder andere aandacht voor het omgaan met 'nieuwe' risico's zoals klimaatverandering en extreem weer, kunstmatige intelligentie, digitale ontwrichting en voor de samenwerking over de grenzen van de regio's heen.
- De rechtspositie van de vrijwillige brandweer en de hieraan verbonden consequenties.

Strategische doelen per programma

Publieke gezondheid

- Doelmatig en doeltreffend uitvoeren van wettelijke taken en bieden van speciale arrangementen voor lokale behoeften.
- Bouwen aan en handhaven van het vertrouwen in de samenleving dat adequaat wordt gehandeld in het geval dat zich risico's voordoen.
- Verstevigen en behouden van de unieke kennispositie op het gebied van publieke gezondheid en veiligheid.

Jeugdgezondheidszorg

- Veilig en gezond opgroeien voor alle kinderen in Kennemerland.
- Proactief inspelen op behoeften van gemeenten en ouders.
- Verstevigen en behouden van de unieke kennispositie.

Brandweerczorg

- Realiseren van een goede balans tussen mens en werk in het streven naar duurzame inzetbaarheid.
- Professioneel resultaatgericht handelen bij branden en andere incidenten.
- Opereren als wendbare en robuuste crisisorganisatie.

Ambulancezorg

- Leveren van hoogwaardige Ambulancezorg.
- Leveren van meerwaarde aan partners (RAV Kennemerland, acute ketenzorg, opgeschaalde zorg en GGD).

Geneeskundige hulporganisatie in de regio (GHOR)

- De crisisorganisatie staat 24 uur per dag paraat voor de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises.
- Regie op voorbereiding op de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises.
- Coördinatie en aansturing van de geneeskundige hulpverlening tijdens rampen en crises.
- GHOR is kenniscentrum op gebied van grootschalige geneeskundige kwesties.
- GHOR stelt zich burgergericht op ter vergroting redzaamheid van inwoners bij rampen en crises.

Multidisciplinaire samenwerking

- Beperken van risico's.
- Opereren als wendbare en robuuste crisisorganisatie.
- Delen van de beschikbare informatie.
- Versterken van maatschappelijke weerbaarheid.
- Platform voor samenwerking.

Beleidsvoornemens 2023-2026 (vervolg)	<p>Bevolkingszorg</p> <ul style="list-style-type: none"> Een efficiënt en effectief georganiseerde bevolkingszorg en crisiscommunicatie. <p>Zorg en Veiligheidshuis Kennemerland</p> <ul style="list-style-type: none"> Bijdrage leveren aan veiligheid(beleving) in de regio Kennemerland door vermindering (herhaling) criminaliteit en overlast. <p>Interne dienstverlening</p> <ul style="list-style-type: none"> Doelmatige, doeltreffende en verantwoorde organisatie. Gezonde financiële huishouding. Kwaliteit van de externe (bestuurlijke) informatie en communicatie verhogen. Goed werkgeverschap. Het bevorderen van leren, verbeteren en innoveren. 				
Risico's	<p>Conform het vastgestelde beleid rekt de VRK met een weerstandsratio van 0,7. Dit ratio wordt in lijn met de beoordelingsmatrix van NARIS als onvoldoende gekwalificeerd. Echter, het ratio moet worden gezien in het licht dat de participanten, als verantwoordelijke voor de verbonden partij, als risicodragers ook een aandeel hebben te nemen.</p> <p>In de begroting is een structureel budget voor onvoorziene uitgaven geraamd van € 110.000,-. Dit budget maakt deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit. Op basis van de risico-inventarisatie vraagt het ratio van 0,7 om een beschikbare weerstandscapaciteit van afgerond 3,6 miljoen euro. Naast het geraamde budget voor onvoorziene uitgaven, is een reservepositie van 3,5 miljoen euro benodigd. Hieraan wordt, op een klein bedrag na, voldaan.</p>				
Belang	Het belang van de gemeente Heemskerk in ongewijzigd				
Financiële gegevens (bedragen x € 1.000,-)					
	2022	2023	2024	2025	2026
Eigen vermogen	4.595	4.487	4.414	4.364	4.315
Vreemd vermogen	53.954	55.417	53.148	50.252	49.185
Resultaat voor bestemming	319	185	-73	29	0
Financiële bijdrage van de gemeente	3.785	3.990	3.990	3.990	3.990
Bron	Begroting 2023-2026 van de Veiligheidsregio Kennemerland				
Toelichting financiële gegevens	De gemeentelijke bijdrage wordt in 2023 met € 292.000,- verhoogd. Deze verhoging is berekend ten opzichte van de gemeentelijke bijdrage 2022 van € 3.698.000,- (op basis van het aantal inwoners per 01-01-2020).				

Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (RAUM) / de Buitenlanden	
Programma	2 Sociaal domein
Vestigingsplaats	Uitgeest
Verplichte deelname	Niet verplicht
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Gemeenten Alkmaar, Beverwijk, Castricum, Heemskerk, Heiloo, Uitgeest, Zaanstad en de Provincie Noord-Holland.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Portefeuillehouder dhr. A.W.M. Schoorl
Behartigd openbaar belang	<p>Alkmaarder- en Uitgeestermeer is ingericht als recreatiegebied om gemeenten en natuurgebieden te ontlasten en aantrekkelijke recreatiemogelijkheid te bieden aan recreanten uit omliggende gemeenten en de regio. Het recreatieschap heeft drie hoofdactiviteiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> Beheren en in stand houden van de ingerichte gebieden en voorzieningen. Actueel houden en vernieuwen van het aanbod om aan te sluiten bij wensen en behoeften van de recreant. Realiseren van het Uitvoeringsplan 2022-2030 en het investeringsprogramma. <p>Het besturen en beheren van het recreatiegebied. Gezien de ligging en het gebruik van het gebied door de inwoners heeft de provincie en hebben de gemeenten een direct maatschappelijk belang bij het realiseren van de doelen en neemt daarom deel aan de gemeenschappelijke regeling.</p> <p>Het recreatieschap voert de ontwikkeling en het beheer van het recreatiegebied uit, conform de kaders van de gemeenschappelijke regeling</p>
(Relevante) ontwikkelingen	<p>Belangrijke ontwikkelingen voor de komende jaren zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> Uitvoeren van de vastgestelde visie (2021) en het bijbehorende uitvoeringsplan (2021). Zorgen voor structureel (financieel) evenwicht. Werken aan een permanente invulling van de ontwikkellocaties. Biodiversiteit krijgt een grotere rol bij het gebiedsbeheer Overdracht Erfgoedpark De Hoop en Landgoed Rorik. Zwemgelegenheid recreatieterrein De Hoorne aangelegd. Voornemen verkoop aandelen in RNH door Provincie Noord-Holland.

Beleidsvoornemens 2023-2026	Alkmaarder- en Uitgeestermeer levert door haar reguliere werkzaamheden en projecten een directe bijdrage aan deze opgaven: <ul style="list-style-type: none"> • Behouden van het unieke, volwaardige recreatielandschap. • Vergroten van het gebruik. • Versterken van de duurzaamheid. • Vergroten van het maatschappelijk draagvlak. • Ontwikkeling en beheer van natuur en recreatie. • Realiseren van de ambities uit de visie door uitvoering van het uitvoeringsprogramma. • Aanpak recreatieterrein Dorregeest. • Revitaliseren De Woudhaven. • Bevordering biodiversiteit Aagtenpark • Realiseren van financieel evenwicht voor de lange termijn waarbij voor groot onderhoud en vervangingen met de beschikbare middelen door enerzijds bezuinigingen door te voeren en anderzijds meer inkomsten te genereren. • Het voeren van omgevingsmanagement bij bovenstaande ontwikkelingen. 				
Risico's	De huidige weerstandscapaciteit is voldoende voor het benodigde weerstandsvermogen. Op de (middel)lange termijn moeten op basis van de onderhouds- en investeringsplannen bestuurlijke keuzes worden gemaakt.				
Belang	Jaarlijks kunnen raden een zienswijze indienen op de begroting en kennisnemen van de jaarrekening en eventuele beleidsdocumenten. In de gemeenschappelijke regeling zijn de bevoegdheden vastgelegd. Voor aanpassing van de regeling is de instemming van alle participanten vereist Voor financiering van het jaarlijkse exploitatietekort zijn de participanten verantwoordelijk. De verdeelsleutels zijn als volgt: <ul style="list-style-type: none"> • Alkmaarder- en Uitgeestermeer 2,9%; • IJmond tot Zaanstreek 12,03%. 				
Financiële gegevens (bedragen x € 1.000,-)	2022	2023	2024	2025	2026
Eigen vermogen	1.096	1.083	1.074	1.058	1.038
Vreemd vermogen	1.027	966	992	970	955
Resultaat voor bestemming	65	-13	-10	-16	-20
Financiële bijdrage van de gemeente					
• A-UM	36	37	37	38	39
• IJ-Z	54	55	55	55	56
Bron	Begroting 2023-2026 Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer				
Toelichting financiële gegevens	Bovenstaande cijfers (Eigen en Vreemd Vermogen) zijn per 31 december van ieder jaar.				

Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten regio Zuid- en Midden-Kennemerland					
Programma	2 Sociaal domein				
Vestigingsplaats	Haarlem				
Verplichte deelname	Nee				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (een gemeenschappelijk orgaan niet zijnde een openbaar lichaam c.q. geen rechtspersoon)				
Deelnemende partijen	Gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Velsen en Zandvoort				
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Portefeuillehouder dhr. P.B. Burgering				
Behartigd openbaar belang	Deze regeling behartigt het belang van een centrale registratie voor de uitvoering van de Leerplichtwet 1969 en de Wet regels inzake Regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten. De gemeente Haarlem is aangewezen als centrumgemeente. Ten behoeve van uitvoering van de wet is een uitvoeringsorganisatie ingesteld voor het verzorgen leerlingenadministratie en verzuimmeldingen via digitale verwerking. Scholen in de regio melden verzuim op identieke wijze aan.				
(Relevante) ontwikkelingen	Niet van toepassing				
Beleidsvoornemens	Het regionaal Meerjarenbeleidsplan wordt geactualiseerd voor de periode 2023-2026				
Risico's	Niet van toepassing				
Belang	Niet van toepassing				
Financiële gegevens (bedragen x € 1.000,-)	2022	2023	2024	2025	2026
Eigen vermogen					
Vreemd vermogen					
Resultaat voor bestemming					
Financiële bijdrage van de gemeente	22	23	24	24	24
Bron					
Toelichting financiële gegevens					

Ijmond Werkt!	
Programma	2 Sociaal domein
Vestigingsplaats	Beverwijk
Verplichte deelname	Nee
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Gemeente Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest en Velsen
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Portefeuillehouder dhr. R. Suanet (Dagelijks Bestuur) en portefeuillehouder dhr. A. Schoorl (Algemeen Bestuur)
Behartigd openbaar belang	Ijmond Werkt! is de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie van de 3 Ijmondgemeenten die uitvoering geeft aan de re-integratietaken in het kader van de participatie voor mensen, met of zonder arbeidsbeperking, die maximaal 2 jaar van de arbeidsmarkt afstaan en voert de re-integratie taken voor de Wsw uit en Nieuwe Beschut Werk (NBW).
(Relevante) ontwikkelingen	Onder het motto 'Meedoen door werk' voert Ijmond Werkt! in opdracht van de deelnemende gemeenten (Beverwijk, Heemskerk en Velsen) de Participatiewet uit. Ijmond Werkt! helpt mensen die zonder aanvullende ondersteuning niet zelfstandig in staat zijn om een geschikte werkplek te vinden. Het doel van deze samenwerking is om mensen zoveel als mogelijk zelfstandig en zelfredzaam te laten zijn door hen actief mee te laten doen door werk. Deze opdracht is nader uitgewerkt in 3 hoofdopdrachten, te weten Sociale werkvoorziening, Nieuw beschut werk en Re-integratie.
Beleidsvoornemens	Het Afsprakenkader richt op de uitvoering bij de opdracht zoveel mogelijk werkzoekenden te begeleiden naar werk. Hierin zijn uitgangspunten en afspraken opgenomen over onderliggende opgaven, resultaatverwachtingen, wijze van samenwerking met verschillende organisaties en op welke wijze besluiten worden genomen. Het Afsprakenkader is opgebouwd langs 4 opgaven, te weten: <ul style="list-style-type: none"> • Inzetten op het ontwikkelen van de dienstverlening, zodat een efficiënte en effectieve dienstverlening gericht op het vinden van werk ontstaat. • Toewerken naar een gezamenlijk nieuw beoordelingskader voor de gehele doelgroep van de Participatiewet, met als doel een verdeling te maken tussen de doelgroep voor Ijmond Werkt! en een doelgroep voor gemeenten. • Benutten van de huidige infrastructuur van Ijmond Werkt! door het opzetten / ontwikkelen van specifieke interne werkleerlijnen gericht op arbeidsgewinning, ontwikkelen van werknemersvaardigheden en omscholing naar nieuwe sector. • Focus op innovatieve / flexibele re-integratieprojecten gericht op specifieke / kansrijke sectoren om werkzoekenden naar werk te begeleiden en beter te matchen op de vraag vanuit de arbeidsmarkt (onder andere omscholen).
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • Teruglopende inkomsten uit activiteiten Wsw. • Mogelijk tekort op het re-integratiebudget. • Terug melding van Wsw kandidaten die gedetacheerd zijn. • Verminderde LIV subsidie.

Wijziging belang	De gemeente Uitgeest is per 2022 uit de Gemeenschappelijke regeling getreden. Dit heeft gevolgen voor het belang van de overige gemeenten. De gevolgen daarvan worden in de herziene begroting 2022 van Ijmond Werkt! meegenomen.				
Financiële gegevens (bedragen x € 1.000,-)	2022	2023	2024	2025	2026
Eigen vermogen	1.713	1.565	1.536	1.507	1.478
Vreemd vermogen	3.420	3.220	3.294	3.222	3.211
Resultaat voor bestemming					
Financiële bijdrage van de gemeente	5.133	4.979	4.975	4.989	5.000
Bron	Primaire begroting 2021 en meerjarenraming 2024-2026 Ijmond Werkt!				
Toelichting financiële gegevens					

Omgevingsdienst Ijmond (ODIJ)	
Programma	3 Fysiek Domein
Vestigingsplaats	Beverwijk
Verplichte deelname	Verplicht, op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de Wet milieubeheer
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Edam-Volendam, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Uitgeest, Velsen, Waterland, Wormerland, Zandvoort en de Provincie Noord-Holland
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Portefeuillehouder mevr. A. Zalinyan
Behartigd openbaar belang	De ODIJ heeft tot doel het zo effectief en efficiënt mogelijk voorbereiden, waaronder (gevraagd en ongevraagd) adviseren en het (laten) uitvoeren van de integrale milieutaken van de deelnemende gemeenten. De ODIJ en de deelnemende gemeenten maken toetsbare afspraken over de omvang en de kwaliteit van de te leveren producten en diensten, evenals de daaraan verbonden kosten. Voor deze gemeenten voert de ODIJ minimaal de milieuhandhaving van zware bedrijven en de ketenhandhaving asbest en grond uit (het zogenaamde basistakenpakket). Door decentralisatie van de handhavingstaken zijn de provinciale bedrijven in de aangesloten gemeenten ook bij de ODIJ ondergebracht. De ODIJ voert in mandaat van de Provincie ook de vergunningverlening, toezicht en handhaving op bodemverontreiniging en bodemsanering uit.

(Relevante) ontwikkelingen	<p>Met de intrede van de Omgevingswet (naar alle waarschijnlijkheid per 1 januari 2023) draagt de Provincie Noord-Holland de vergunningverlening, toezicht en handhaving op bodemverontreiniging en bodemsanering aan de gemeenten over. Deze taken worden door Omgevingsdienst IJmond uitgevoerd onder voorbehoud dat er voldoende middelen door het Rijk ter beschikking worden gesteld.</p> <p>In het vierde kwartaal 2022 wordt voor de periode 2023-2026 het beleid voor vergunningverlening, toezicht en handhaving Milieu geactualiseerd.</p> <p>Omgevingsdienst IJmond voert op basis van een dienstverleningsovereenkomst bouwtaken voor de gemeente uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.</p> <p>De gemeenschappelijke regeling wordt begin 2023 aangepast conform de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen.</p>
Beleidsvoornemens	<p>De ODIJ is een uitvoerende dienst en heeft zelf geen beleidsdoelstellingen. Wel heeft de ODIJ een doelstelling ten aanzien van de uitvoering van haar taken. Een en ander is opgenomen in het uitvoeringsprogramma.</p> <p>ODIJ bereidt een actualisatie van het Milieubeleidsplan 2020-2023 voor waarbij recente ontwikkelingen zoals het Coalitieakkoord 2022-2026 en het landelijke klimaatakkoord worden meegenomen. In verband met de verwachte intrede van de Omgevingswet per 1 januari 2023 onderzoekt de ODIJ in welke vorm het milieubeleid gestalte krijgt.</p>
Risico's	<p>Op basis van de onderkende risico's en een zekerheidspercentage van 90% bedraagt het risicoprofiel € 467.360,-. In de gemeenschappelijke regeling is in artikel 31 opgenomen dat positieve jaarresultaten eerst worden aangewend tot aanvulling van de Algemene reserve, tot het bedrag € 260.000,-.</p> <p>Het Algemeen Bestuur heeft op 16 december 2020 besloten dit op te hogen tot € 467.360,-.</p> <p>Voor bestemming van het jaarresultaat 2021 bedraagt het weerstandsratio 0,8. Het AB heeft voorgesteld om een deel van dit positieve jaarresultaat aan de Algemene reserve toe te voegen. De participanten hebben hiermee ingestemd. Na resultaatbestemming bedraagt het weerstandsratio 1,0. In het licht van de beoordelingsmatrix van NARIS kan dit als voldoende worden gekwalificeerd.</p>
Wijziging belang	<p>De huidige verdeelsleutel geldt voor een periode van 3 jaar en is van toepassing op de periode 2019-2021. Herijking van deze verdeelsleutel zou officieel per 31-12-2021 plaats moeten vinden. In verband met het uitstel van de invoering van de Omgevingswet per juli 2022, wordt door de ODIJ nog bepaald wanneer het een geschikt moment is om de verdeelsleutel te herijken. Gedurende 2022 wordt hier door de ODIJ een voorstel voor gedaan.</p>

Financiële gegevens (bedragen x € 1.000,-)	2022	2023	2024	2025	2026
Eigen vermogen	812	616	533	519	505
Vreemd vermogen	7.804	7.863	7.824	7.832	7.840
Resultaat voor bestemming	-32	-20	-15	-14	-14
Financiële bijdrage van de gemeente	560	666	683	700	717
Bron	Begroting 2023-2026 van de Omgevingsdienst IJmond				
Toelichting financiële gegevens	De gemeentelijke bijdrage 2022 betreft de gewijzigde Begroting 2022				

ReinUnie					
Programma	3 Fysiek Domein				
Vestigingsplaats	Heemskerk				
Verplichte deelname	Nee				
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling				
Deelnemende partijen	Gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen.				
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Portefuillehouder dhr. P. Burgering				
Behartigd openbaar belang	Gemeenschappelijke eigendom van gebouwen en de milieustraat aan de Amsterdamseweg in Velsen-Zuid en de verhuur daarvan aan HVC. In 2007 is een huur en leningovereenkomst afgesloten tussen NV HVC en de GR ReinUnie. Daarnaast wordt gestreefd naar de bevordering van gemeenschappelijke standpuntbepaling van de deelnemers op het gebied van afvalverwerking en reiniging				
Ontwikkelingen					
(relevante) ontwikkelingen	Ondanks dat de concessie van de uitvoeringsovereenkomst is afgelopen, wordt de regeling vanuit de signing- en closingbinder (overeenkomst tot koop en verkoop van activa en passiva) met betrekking tot de voormalige ReinUnie in stand gehouden totdat de regeling is opgeheven.				
Beleidsvoornemens	De activiteiten en beleidsvoornemens van de ReinUnie liggen in het verlengde van de doelstelling met betrekking tot afvalverwijdering van de gemeente Heemskerk. Voor de huur van de gronden in Velsen en het verhuren van het vastgoed dat aan HVC wordt verhuurd wordt een gemeenschappelijke regeling in stand gehouden.				
Risico's	Nvt				
Belang					
Wijziging belang	Het beheren van de huur en verhuur, financiering en andere overeenkomsten en het gemeenschappelijk bepalen van standpunten voor zover het onderwerpen betreft op het gebied van afvalbeheer, zijn de activiteiten van de gemeenschappelijke regeling.				
Financiële gegevens (bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2023
Eigen vermogen	1	1	1	1	1
Vreemd vermogen	2.498	2.255	1.990	1.712	2.498
Resultaat voor bestemming	0	0	0	0	0
Financiële bijdrage van de gemeente	5	5	5	5	5
Bron	De in de tabel opgenomen bedragen zijn ontleend aan de geprognosticeerde balans 2023-2026 en de financiële paragraaf zoals opgenomen in de Begroting 2023 van de ReinUnie				
Toelichting financiële gegevens	De bijdrage van de deelnemende gemeenten betreft de doorberekening van geraamde organisatie-, bureaunkosten van ReinUnie. De totale bijdrage van de deelnemers is begroot op € 20.000,-.				

Metropoolregio Amsterdam- ROM					
Programma	3 Fysiek domein				
Vestigingsplaats	Amsterdam				
Verplichte deelname	Nee				
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap				
Deelnemende partijen	MRA gemeenten, STAK NHN, Provincie NH, Het Rijk				
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Portefuillehouder dhr. A. Schoorl				
Behartigd openbaar belang	Met de oprichting van de ROM, sluit de regio aan op het landelijk netwerk van de ROM's, kan een bredere groep bedrijven in onze regio ondersteund worden en komt er een organisatie die rijksregelingen kan uitvoeren.				
(Relevante) ontwikkelingen	Toetreding nieuwe gemeenten Purmerend, Zandvoort. Mogelijk treden ook de gemeenten Oostzaan en Waterland in 2023 toe. Overname COLNH B.V. door ROM InWest B.V.				
Beleidsvoornemens	De ROM versterkt de regionale economie en draagt bij aan de realisatie van de transitieopgaven voor energie en circulariteit.				
Risico's	Niet van toepassing				
Wijziging belang	Heemskerk neemt deel voor 0,88%				
Financiële gegevens (bedragen x € 1.000,-)	2022	2023	2024	2025	2026
Eigen vermogen					
Vreemd vermogen					
Resultaat voor bestemming					
Financiële bijdrage van de gemeente	250	250	250	250	
Bron	Oprichtingsdocumenten ROM				
Toelichting financiële gegevens	Deelneming van in totaal 1 miljoen Euro. Deze wordt gelijkmatig over de jaren 2022 tot en met 2025 gestort				

Vennootschappen en Corporaties

Grondexploitatie maatschappij Herstructurering Heemskerk	
Programma	3 Fysiek domein
Vestigingsplaats	Heemskerk.
Verplichte deelname	Nee.
Rechtsvorm	CV Vennootschap.
Deelnemende partijen	Gemeente Heemskerk en Woonopmaat.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Portefeuillehouder mw. A. Zalinyan
Behartigd openbaar belang	De gemeente Heemskerk en stichting Woonopmaat hebben hun krachten gebundeld teneinde 8 (oorspronkelijk 11) projectlocaties binnen de gemeente Heemskerk te (her)ontwikkelen in een CV. De herontwikkeling omvat de sloop van verouderde sociale huurwoningen en de ontwikkeling en realisatie van onder meer sociale huurwoningen en koopwoningen. Ook wordt het openbaar gebied ingericht. In samenwerking worden plannen voor de locaties gemaakt en werkzaamheden uitgevoerd.
Ontwikkelingen	
(Relevante) Ontwikkelingen	De gemeente en de stichting zijn overeengekomen hun samenwerking bij de (her)ontwikkeling van de 8 (oorspronkelijk 11) projectlocaties uit te (doen) voeren door middel van de inmiddels opgerichte GEM Herstructurering Heemskerk, ook wel de Tweede Tranche Herstructurering (TTH) genoemd. De GEM houdt zich bezig met de locatieontwikkeling: de ontwikkeling van de deelgebieden, in hoofdzaak bestaande uit grondverwerving, de sloop van de bestaande gebouwen, sanering, het vervaardigen van een wijkontwikkelingsvisie, het bouwrijp maken en woonrijp maken en de uitgifte van bouw kavels. Partijen delen de risico's evenredig met betrekking tot de grondexploitatie. De GEM wordt vormgegeven door het in het leven roepen van een CV Tweede Fase Heemskerk en daaronder liggend 3 BV's, de Gemeente Heemskerk BV, GEM Herstructurering Heemskerk Beheer BV en Woonopmaat BV.
Beleidsvoornemens	In 2010 is de Tweede Tranche Herstructurering gestart. In 2013 zijn de projectlocaties De Velst en de Debora Bakelaan en in 2015 is het project Coornhertstraat ontvlochten uit de Tweede Tranche Herstructurering, waarna nog 8 locaties resterende. Van de resterende acht locaties zijn er zeven gereed. De laatste locatie, de Simon van Haerlemstraat vrijwel gereed. Naar verwachting vindt afronding plaats in 2022/2023.
Risico's	Gelet op de eindfase van de TTH en de beperkte risico's zijn er geen risico's die niet binnen het geprognosticeerde resultaat opgevangen kunnen worden.
Belang	
belang	Er hebben zich geen veranderingen voorgedaan in het belang dat de gemeente in de GEM Herstructurering heeft. De gemeente Heemskerk BV heeft een belang van 49% in de CV Tweede Fase, Woonopmaat BV heeft ook een belang van 49% in de CV en de GEM Herstructurering Heemskerk Beheer BV heeft een belang van 2% in de CV Tweede fase.

Financiële gegevens (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025
Eigen vermogen	38				
Vreemd vermogen	458				
Resultaat voor bestemming	-159				
Financiële bijdrage van de gemeente	n.v.t.				
Bron	Concept jaarrekening 2021				
Toelichting financiële gegevens	Gelet op de eindfase van de TTH en de beperkte risico's zijn er geen risico's die niet binnen het geprognosticeerde resultaat opgevangen kunnen worden.				

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	
Programma	1 Bestuurlijk domein
Vestigingsplaats	Den Haag
Verplichte deelname	Nee
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Deelnemende partijen	Diverse overheden en instellingen die actief zijn en werk doen op het gebied van het maatschappelijk belang. Het aandelenpakket bedraagt € 55.690.720,-
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Gemeente Heemskerk is aandeelhouder en wordt in de Algemene vergadering van aandeelhouders vertegenwoordigd door de portefeuillehouder Financiën
Behartigd openbaar belang	BNG is de bank van en voor overheden en instellingen met een maatschappelijk belang. Als gevolg van het eigenaarschap van de bank en het door de statuten beperkte werkkterrein waardoor voor financiers het vertrouwen in de bank groot is, is het voor de BNG mogelijk om tegen zeer scherpe tarieven financieringsmiddelen aan te trekken. Deze worden aan de overheden en instellingen met een maatschappelijk belang doorgegeven. De bank draagt op deze wijze duurzaam bij aan het minimaliseren van de kosten van maatschappelijke voorzieningen. De aandeelhouders hebben via het stemrecht op de aandelen (1 stem per aandeel van € 2,50) zeggenschap in de BNG.
(Relevante) ontwikkelingen	BNG blijft haar kanten ondersteunen. Indien nodig, verbreed de bank haar horizon om haar klanten nog beter te ondersteunen. Het financieringsbeleid van de BNG blijft onveranderd gericht op permanente toegang tot de geld- en kapitaalmarkt voor de gewenste looptijden en volumes tegen zo laag mogelijke kosten. De verwachting is dat de beweeglijkheid op de financiële markten groot blijft.

Beleidsvoornemens 2023-2026	Niet van toepassing				
Risico's	Niet van toepassing				
Wijziging belang	De gemeente Heemskerk bezit (op basis van het Jaarverslag 2021 van de BNG) 7.722 aandelen. Op de gemeentelijke balans zijn de aandelen BNG opgenomen voor een bedrag van € 19.305,-				
Financiële gegevens (bedragen x € 1.000,-)	31-12-2021	2022	2023	2024	2025
Eigen vermogen	€ 5.062.000.000				
Vreemd vermogen	€ 143.995.000.000				
Resultaat voor bestemming	€ 236.000.000	nvt	nvt	nvt	nvt
Financiële bijdrage van de gemeente	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Bron	Website van de Bank Nederlandse Gemeenten				
Toelichting financiële gegevens	nvt				

Stichtingen en verenigingen

Stichting Rijk	
Programma	1 Bestuurlijk domein
Vestigingsplaats	Heemstede
Verplichte deelname	Nee
Rechtsvorm	Stichting
Deelnemende partijen	Gemeenten: Beverwijk, Bloemendaal, Castricum, De Ronde Venen, Diemen, Heemskerk, Heemstede, Hillegom, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oostzaan, Ouder-Amstel, Teylingen, Uitgeest, Uithoorn, Velsen, Wormerland.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Gemeentesecretaris dhr. J.S.W. Ozenga
Behartigd openbaar belang	Stichting RIJK is een collectief waarin gemeenten samenwerken bij het vormgeven van inkoop en aanbesteding binnen hun organisaties.

Ontwikkelingen					
(relevante) ontwikkelingen					
Beleidsvoornemens	Het samenwerkingsverband zorgt voor een efficiëntere en effectievere uitvoering van de inkoop- en aanbestedingsprocessen. Optimale ondersteuning bieden vanuit de verschillende kennisteams van RIJK met een duidelijke focus op social return on investments (SROI) en circulaire economie door middel van doel-en rechtmatig inkopen.				
Risico's	Op 31-01-2022 heeft het AB de "Nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing" en "Nota Bandbreedte weerstandsvermogen" vastgesteld. Hierbij is vastgesteld dat de maximale omvang van de algemene reserve € 1.084.200 bedraagt. Op dit moment is de stand van de algemene reserve al op het maximale niveau. Met deze stand van de algemene reserve is Stichting het Rijk in staat om onvoorziene risico's voldoende af te vangen.				
Belang					
Wijziging belang	nvt				
Financiële gegevens (bedragen x € 1.000)	31-12-2021	2023	2024	2025	2026
Eigen vermogen	€ 1.084.199	nvt	nvt	nvt	nvt
Vreemd vermogen	€ 897.378	nvt	nvt	nvt	nvt
Resultaat voor bestemming	€ 274.200	nvt	nvt	nvt	nvt
Financiële bijdrage van de gemeente		€ 141.908	€ 141.908	€ 141.908	€ 141.908
Bron	Jaarrekening 2021				
Toelichting financiële gegevens	Stichting het Rijk heeft geen meerjarig balans opgenomen in haar begroting. Daarom zijn de meerjarige gegevens niet ingevuld.				

5.6 Grondbeleid

Algemeen

Doelstelling van deze paragraaf is het verschaffen van inzicht in het gemeentelijk grondbeleid. Hierbij komen achtereenvolgens de volgende onderwerpen aan bod:

- De visie op het grondbeleid in relatie tot realisatie van programmadoelstellingen.
- De beleidsuitgangspunten.
- Kaderstelling.
- Wat gaan we er voor doen?
- Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de grondexploitaties.
- Nieuwe complexen.
- Het verwachte verloop van de reserves en voorzieningen.
- Verbonden partijen.
- Risico's.

1. Visie: wat wil de gemeente met grondbeleid bereiken?

In het Coalitieakkoord 2022-2026 wordt gestreefd naar:

Woningbouw

Vergroten van het woningaanbod en stimuleren van de doorstroming op de woningmarkt zoals gesteld in de Woonvisie 2025 Beverwijk-Heemskerk. Dit wordt bereikt door:

- Gewenste woningbouwlocaties op te nemen in de Omgevingsvisie.

- Faciliteren van locaties voor het realiseren van nieuwe woningen, door grondverkoop en/of inrichting van het openbaar gebied.
- Particuliere initiatieven voor woningbouw, splitsing van bestaande woonpercelen en woningen.
- Een gedifferentieerd woningaanbod voor uiteenlopende inkomensgroepen.
- Opstellen van uitvoeringsagenda woningbouw.

Duurzaamheid, infrastructuur en milieu

Bij nieuwe bouwprojecten blijven duurzaamheid en energietransitie een prominente rol spelen. Daarnaast houden we bij nieuwe ontwikkelingen in de openbare buitenruimte rekening met verbetering en uitbreiding van infrastructuur en voorzieningen te treffen voor flora en fauna. Het gaat hier om natuurinclusief, klimaatadaptief en circulair bouwen

2. Beleidsuitgangspunten

Ruimtelijk beleid

Het ruimtelijk beleid van de gemeente richt zich onder andere op het herinrichten van de openbare ruimte naar een klimaatbestendige duurzame leefomgeving en het realiseren van de Woonvisie.

Actief grondbeleid

Bij actief grondbeleid heeft of verwerft de gemeente het eigendom van de grond en voert de grondexploitatie zelf uit. De gemeente kan kiezen voor actief grond verwerven. Actief grondbeleid voeren we in de regel pas als gewenste ontwikkelingen niet door de markt worden opgepakt. Voor de complexen die de gemeente

in exploitatie neemt is het uitgangspunt dat de grondexploitaties minimaal sluitend dienen te zijn. Dit neemt niet weg dat ruimtelijke belangen zodanig groot kunnen zijn dat wordt besloten om een verliesgevende exploitatie te starten. Bij een geprognosticeerd verlies op een grondexploitatie dient direct een voorziening te worden getroffen ter grootte van dit volledige verlies conform het Besluit Begroting en Verantwoording.

Faciliterend grondbeleid

Bij faciliterend grondbeleid is de grond in het bezit van een private partij. De rol van de gemeente kan dan beperkt zijn tot het al dan niet meewerken aan een bestemmingswijziging en het aanleggen van de openbare voorzieningen. De gemeente kan ook kiezen voor samenwerking met een marktpartij. Als gekozen wordt voor samenwerking treedt de gemeente zowel actief als faciliterend op. Voor gewenste ontwikkelingen die op grond van derden plaatsvinden stelt de gemeente zich faciliterend op. Voor deze samenwerking kunnen onder meer anterieure overeenkomsten worden afgesloten vanwege kostenverhaal voor de herinrichting van de openbare ruimte.

Algemene uitgangspunten

Uitgangspunt voor zowel faciliterend als actief grondbeleid is dat de grondexploitaties minimaal kostendekkend zijn. In beginsel worden alle met de ontwikkeling gemoeide kosten op de ontwikkelende partij verhaald, dan wel in de grondprijs verdisconteerd. In de vernieuwde notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken van de Commissie

Besluit begroting en verantwoording (BBV) zijn specifieke verantwoordingsregels weergegeven voor grondexploitaties. Deze notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken geldt met ingang van begrotingsjaar 2019. In de vernieuwde notitie Grondbeleid van de Commissie BBV is onder meer aangegeven dat tussentijdse winstnemingen aan de hand van het realisatiebeginsel verplicht is. Als eenduidige systematiek is daartoe de Percentage of Completion (POC)-methode voorgeschreven. Volgens het realisatiebeginsel dient in de situatie dat voldoende zekerheid is over de winst, de winst te worden genomen. Hierbij dient de POC-methode te worden

3. Kaderstelling

De vastgestelde beleidskaders met betrekking tot grondbeleid zijn:

- Nota Grondbeleid gemeente Heemskerk 2023-2027.
- Nota Grondprijnsbeleid 2023.
- Beleidsregel grondprijzenbrief 2023.

Wettelijke kaders zijn onder meer: de Wet ruimtelijke ordening (waaronder de Grondexploitatiewet), Besluit ruimtelijke ordening, Wet voorkeursrecht gemeenten, Onteigeningswet, de Wet markt en overheid, de Besluit begroting en verantwoording en de daarop gebaseerde notities van de commissie BBV en met ingang van 1 januari 2016 de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen.

In de voorgenomen nieuwe Omgevingswet wordt een Aanvullingswet grondeigendom opgenomen. Dit aanvullende wetsvoorstel zorgt dat een aantal instrumenten van het grondbeleid een plaats krijgt binnen het stelsel van de Omgevingswet. Het gaat hierbij om kostenverhaal, voorkeursrecht, onteigening, landinrichting en kavelruil.

4. Wat gaan we ervoor doen?

Actief grondbeleid

- Uitvoeren van lopende ontwikkelingen en deze, waar mogelijk, afronden (bijvoorbeeld herstructurering, De Velst (24 woningen) en De Trompet).
- Plannen voorbereiden voor nieuwe woningbouwontwikkelingen.
- Diverse gronden uitgeven door middel van het opstellen van diverse overeenkomsten (verkoop, verhuur, erfpacht, recht van opstal, pacht), alsmede het toezicht houden op de uitvoering van deze overeenkomsten.

Passief en faciliterend grondbeleid

- In de aanstaande Omgevingswet worden voor kostenverhaal nieuwe instrumenten opgenomen. Hierop worden de regels aangepast.
- Bij een ruimtelijke ontwikkeling op eigen (private) grond is geen sprake van een grondexploitatie, maar zijn wel aanpassingen aan de bestaande openbare ruimte nodig. De gemeente faciliteert hierbij en maakt voor deze dienstverlening kosten zoals voorbereiding van het bestemmingsplan, de aanleg

van openbare voorzieningen en het houden van toezicht. Deze kosten kunnen op de initiatiefnemer worden verhaald.

5. Actuele prognose grondexploitaties

Jaarlijks worden de grondexploitaties herzien. De POC-methode is wettelijk verplicht. Bij meerjarige exploitaties beoordelen we of van tussentijdse winstrealisatie sprake is. In onderstaande tabel staan de verwachte eindresultaten die bij de herziening van de grondexploitaties in 2021 zijn vastgesteld.

Tabel herziening 2021

Gemeente Heemskerk	Boekwaarde	Verwachte	Verwachte	Winstneming	Restant	Verwachte
In 2021 herziene grondexploitaties.	Per d.d. 1-1-2021	kosten	opbrengsten minus afdrachten	Berekening POC **	verwacht eindresultaat *	einddatum
In exploitatie genomen gronden:						
Waterakkers - Lunetten	605.946	478.304	565.300	85.121	607.822	1-1-2025
De Trompet	293.670	642.884	899.567	121.106	429.248	1-1-2025
Assumburg - Oud Haerlem	391.692	516.118	1.200.000	314.843	760.731	1-1-2024
De Velst	-522.819	1.236.763	2.951.792	352.201	840.009	1-1-2024
totalen	768.489	2.874.069	5.616.659	873.270	2.637.809	
				Resultaat voor winstneming	3.511.079	

Bij de Jaarrekening 2021 zijn de winstnemingen en prognoses geactualiseerd en is het complex Waterakkers Lunetten afgesloten.

Voor de resterende ontwikkelingen van Waterakkers Lunetten is een voorziening in het leven geroepen.

6. Nieuwe complexen

De onderstaande, reeds opgestarte projecten, worden gecontinueerd.

Assumburg Oud-Haerlem Tolhek

Opstellen van een ontwikkelingsperspectief voor het gebied Assumburg Oud-Haerlem Tolhek, waarbij de ontwikkelkansen in beeld worden gebracht om richting te geven aan de mogelijkheden voor de komende jaren.

Stationsgebied

Dit project wordt, op basis van de Nota van uitgangspunten, verder uitgewerkt.

De Velst 2

De ontwikkeling van deze locatie wordt voortgezet.

Eikenhof 2

Het ontwerpen van deze locatie tot woningbouwlocatie wordt voortgezet.

7. Verwacht verloop van de reserves en voorzieningen

Met betrekking tot de grondexploitaties zijn onderstaande reserves beschikbaar.

- Bestemmingsreserve Tolhek.
- Bestemmingsreserve Grondbeleid en -beheer.
- Bestemmingsreserve Risico's grondexploitaties.

Bestemmingsreserve Tolhek

Deze bestemmingsreserve is in 2011 ingesteld ten behoeve van de voorbereidingskosten Tolhek. De looptijd is voor onbepaalde tijd. Naar verwachting kan in 2022 een grondexploitatie worden gestart. Zodra een grondexploitatie is vastgesteld, komen de nog te maken kosten ten laste van de grondexploitatie.

Bestemmingsreserve Grondbeleid en -beheer

Ingesteld ten behoeve van het realiseren van maatschappelijke opgaven op gronden en vrijgekomen gemeentelijk vastgoed waarvoor geen grondexploitatie geldt. Daarnaast ter dekking van de onderhoudskosten van de woningen voormalig Verzamelcomplex en voor de bekostiging van eventuele afwaardering van activa. De looptijd is voor onbepaalde tijd.

Bestemmingsreserve Risico's grondexploitaties

Deze bestemmingsreserve is ingesteld voor het creëren van een buffer waarmee eventuele risico's binnen de lopende grondexploitaties kunnen worden opgevangen. Tevens is deze reserve bedoeld om gewenste projecten met een onrendabele top mogelijk te maken. De looptijd is voor onbepaalde tijd.

8. Verbonden partijen

GEM Tweede tranche herstructurering (GEM TTH). Naar verwachting wordt de GEM TTH in 2022-2023 afgesloten. Zie paragraaf Verbonden Partijen voor meer informatie.

9. Risico's

De bestemmingsreserve Risico's grondexploitaties is ingesteld om risico's binnen de grondexploitaties op te vangen.

5.H Duurzaamheid

Milieubeleidsplan 2020-2023

Uitvoeren van het Milieubeleidsplan 2020-2023. Dit houdt onder andere het volgende in:

Transitievisie Warmte (TvW)

De TvW geeft richting aan de aanpak voor het aardgasvrij maken van Heemskerk. Normaliter wordt deze visie om de 5 jaar geactualiseerd. Echter, de raad acht actualisatie uiterlijk juli 2023 wenselijk. In deze actualisatie moet het voortschrijdend inzicht daar waar het om nieuwe innovaties gaat alsmede de voortgang van de Wijkuitvoeringsplannen met daarin de onderdelen participatie en betaalbaarheid worden meegenomen.

Regionale Energiestrategie (RES)

De gemeenten in de deelregio IJmond/Zuid-Kennemerland (IJZK) hebben in 2021 gezamenlijk de RES vastgesteld. Het doel van de RES is om met de regio maximaal bij te dragen aan de opwekking van duurzame energie en aan de warmtetransitie in de gebouwde omgeving. Opleveren van het voortgangsdokument RES en uitgangspunten voor het vervolgproces vindt plaats in het eerste kwartaal 2023. Waar mogelijk, wordt zon op parkeerplaatsen en op daken projectmatig uitgevoerd.

Beleidsprogramma Versnelling Verduurzaming Gebouwde Omgeving

In 2022 bood het kabinet het Beleidsprogramma Versnelling Verduurzaming Gebouwde Omgeving aan. Dit programma biedt gemeenten extra instrumenten vanuit het rijk zoals normering, beprijzing, financiering en subsidiëring. Via 5 programmalijnen wordt aan een duurzame gebouwde omgeving gewerkt.

- Gebiedsgerichte aanpak warmtetransitie.
- Individuele aanpak woningen.
- Aanpak utiliteitsgebouwen.
- Bronnen en infrastructuur.
- Innovatie in de bouw.

Het Nationaal Isolatieprogramma en het stimuleren van hybride warmtepompen zijn onderdeel van zowel de gebiedsgerichte aanpak als de individuele aanpak woningen.

Voorbeeldfunctie

In 2030 is de gemeentelijke organisatie energieneutraal. Voor het verduurzamen van het gemeentelijk (kern) vastgoed worden een routekaart en duurzame meerjarenonderhoudsplannen opgesteld. Voor het gemeentehuis is een nieuw (grotere) zonnepanelensysteem ingepland en de werking van het warmte- koude-systeem wordt gemonitord. Met deze activiteiten wordt invulling gegeven aan het nieuwe Coalitieakkoord 2022-2026 en het landelijk klimaatakkoord. De openbare verlichting wordt versneld van LED-verlichting voorzien. De mobiliteit van het personeel wordt verduurzaamd door de maatregelen uit

de uitgevoerde vervoersscan in 2022 te implementeren.

Verder

- Inwoners worden in samenwerking met Eco Heemskerk en Duurzaam Bouwloket gestimuleerd om met behulp van de Duurzaamheidslening hun woning verder te verduurzamen.
- Intensiveren van de verduurzaming van bedrijven en de bedrijventerreinen de Trompet en de Houtwegen via GreenBiz. Speerpunten hierbij zijn het treffen van energiebesparende maatregelen, opwek van zonne-energie, onderlinge uitwisseling hiervan en circulariteit.
- We blijven aangehaakt bij de provinciale Taskforce Energie-infrastructuur Noord-Holland om oplossingen voor congestie van het elektriciteitsnet op bedrijventerreinen te vinden.
- Aanvullend op GreenBiz intensiveren van het toezicht op bedrijven die een wettelijke verplichting hebben om energie te besparen.
- Heemskerk heeft samen met de gemeenten Beverwijk, Castricum, Uitgeest en Velsen (COROP regio) een subsidieaanvraag ter hoogte van 58 miljoen euro bij de Europese Commissie ingediend voor een eerlijke energietransitie in de zwaar geïndustrialiseerde COROP regio. De subsidie wordt ingezet voor investeringen van de markt in duurzame initiatieven van het midden- en kleinbedrijf, om- en bijscholing van technisch personeel, werkgelegenheid, innovatie van duurzame technieken, hernieuwbare energie en de circulaire economie. De COROP regio verleent subsidie in de

periode 2023-2028. Hierbij krijgt de regio technische bijstand van het Rijk via de intermediaire instantie Kansen voor West en van het Regionale Steunpunt (Omgevingsdienst IJmond).

- Starten met de uitvoering van de Transitievisie Warmte onder voorwaarde dat het Rijk hiervoor voldoende financiële middelen beschikbaar stelt.
- Voor het verbeteren van de luchtkwaliteit wordt verder uitvoering gegeven aan het programma Gezondheid en Luchtkwaliteit en het programma IJmond Bereikbaar. De maatregelen uit deze programma's leiden overigens ook tot CO₂- en stikstofreductie.
- In het kader van het Groenbeleidsplan en de intentieverklaring Toekomst bestendig bouwen in de MRA wordt natuurinclusief bouwen nader uitgewerkt in een beleidsnotitie met toetsbare criteria.
- Het Milieubeleidsplan verloopt op 31 december 2023. Ten behoeve van de continuïteit, actualiseren van het milieubeleid, waarbij recente ontwikkelingen zoals het Coalitieakkoord 2022-2026 en het landelijke klimaatakkoord worden meegenomen. In verband met de verwachte inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2023 onderzoeken in welke vorm het milieubeleid gestalte krijgt.

Klimaatadaptatie

In 2021 is een gemeentelijke uitvoeringsagenda voor klimaatadaptatie gemaakt. Hierin zijn de gemeentelijke ambities ten aanzien van wateroverlast, droogte, hitte en overstroming beschreven. Deze zijn afgestemd met de relevante stakeholders in het gebied. De analyse

van effecten van de klimaatveranderingen zijn vertaald in een uitvoeringsagenda. De aanpak bestaat uit 3 sporen, te weten aanpak knelpunten, onderzoek en communicatie.

Openbaar groen (biodiversiteit)

Voor duurzame inkoop wordt verder gewerkt met de MRA Roadmap. Binnen het openbaar groen (biodiversiteit) is niet alleen veel aandacht voor meer en diverser groen, maar ook aan de herkomst van grondstoffen en materialen (locatie en maatschappelijke omstandigheden). Daarnaast aan de milieu- impact en de mate van circulariteit. Voor alle beplantingen (onder andere bomen, planten, bloembollen en zaden) geldt dat deze volledig pesticiden vrij wordt ingekocht. Voor bloembollen geldt specifieke biologische teelt (SKAL-gecertificeerd). Alle hulpmiddelen, zoals onder andere boompalen en boombanden, moeten onbehandeld en volledig biologisch afbreekbaar zijn. Tevens wordt veel aandacht besteed aan de impact van bomen en beplantingen op het klimaat. Beheer en inrichting van openbaar groen richt zich op het bijdragen aan het klimaatbeleid (Klimaatadaptatieplan).

6. Financiële begroting

6.1 Overzicht geraamde incidentele baten en lasten

De begroting bestaat uit structurele en incidentele lasten en baten. Incidentele lasten en baten hebben een looptijd van minder dan 36 maanden. In onderstaande tabel zijn deze soort lasten en baten opgenomen.

(bedragen x € 1.000,-)

Bestuurlijk domein	Omschrijving	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	N/V
Programmaonderdeel						
1.4. Veiligheid, Toezicht, Handhaving en Vergunningen	Overname gebouw brandweerkazerne door VRK	-7	-9			N
Totaal Bestuurlijk domein		-7	-9	0	0	

Sociaal domein	Omschrijving	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	N/V
Programmaonderdeel						
2.1 Welzijn, zorg en gezondheid	Serviceplein/Integrale toegang	-150				N
2.5 Speciale jeugdhulp en passend onderwijs	Onderhuisvesting éénmalige uitvoeringskosten IHP		-409			N
Totaal Sociaal domein		-150	-409	0	0	

Fysiek domein	Omschrijving	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	N/V
Programmaonderdeel						
3.1 Ruimte	Implementatie Omgevingswet	-55	-82	-36		N
3.1 Ruimte	Activiteiten Woonvisie Beverwijk-Heemskerk 2025	-16	-16			N
3.2 Bereikbaarheid	Strategisch plan Verkeersveiligheid 2030	-23				N
3.2 Bereikbaarheid	Doorfietsroute IJmond		-8			N
3.3 Milieu	Correctie budget Groenspoor	46				V
3.3 Milieu	Beheerskosten duurzaamheidslening SVn	-13	-13			N
3.3. Milieu	Uitvoering Milieubeleidsplan 2020-2023	-60				N
Totaal Fysiek domein		-121	-119	-36	0	

(bedragen x € 1.000,-)

Bedrijfsvoering / AD	Omschrijving	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	N/V
Programmaonderdeel						
Totaal Bedrijfsvoering / AD						
		0	0	0	0	
Totaal						
		-278	-537	-36	0	

Mutaties reserves	Omschrijving	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	N/V
Reserve						
Diversen	Totaal vermeerderingen	-3.913	-2.804	-2.483	-2.458	N
Diversen	Totaal verminderingen	3.878	2.631	2.717	2.592	V
Totaal mutaties reserves						
		-35	-172	235	134	

(bedragen x € 1.000,-)	2023			2024			2025			2026		
	I en S	I	S	I en S	I	S	I en S	I	S	I en S	I	S
1. Bestuurlijk domein												
Lasten	-9.936	-7	-9.929	-10.183	-9	-10.174	-10.613		-10.613	-10.690		-10.690
Baten	1.511		1.511	1.578		1.578	1.629		1.629	1.684		1.684
Saldo	-8.425	-7	-8.418	-8.605	-9	-8.596	-8.984		-8.984	-9.006		-9.006
2. Sociaal domein												
Lasten	-64.294	-150	-64.144	-66.226	-409	-65.817	-67.585		-67.585	-69.193		-69.193
Baten	15.424		15.424	15.801		15.801	16.118		16.118	16.435		16.435
Saldo	-48.870	-150	-48.720	-50.426	-409	-50.017	-51.467		-51.467	-52.757		-52.757
3. Fysiek domein												
Lasten	-20.616	-121	-20.495	-20.236	-119	-20.117	-21.094	-36	-21.058	-21.608		-21.608
Baten	12.008		12.008	12.218		12.218	12.986		12.986	13.296		13.296
Saldo	-8.608	-121	-8.487	-8.018	-119	-7.899	-8.108	-36	-8.072	-8.312		-8.312
Algemene dekkingsmiddelen												
Lasten	-18.020		-18.020	-18.346		-18.346	-19.016		-19.016	-19.406		-19.406
Baten	83.727		83.727	86.835		86.835	90.520		90.520	86.426		86.426
Saldo	65.707		65.707	68.489		68.489	71.503		71.503	67.019		67.019
Totaal lasten	-112.865	-278	-112.587	-114.991	-537	-114.454	-118.308	-36	-118.272	-120.897		-120.897
Totaal baten	112.671		112.671	116.431		116.431	121.253		121.253	117.841		117.841
Saldo voor bestemming	-194	-278	84	1.440	-537	1.977	2.945	-36	2.981	-3.056		-3.056
Toevoeging reserves	-3.913	-3.913		-2.804	-2.804		-2.483	-2.483		-2.458	-2.458	
Onttrekking reserves	4.415	3.878	537	3.168	2.631	537	3.254	2.717	537	3.129	2.592	537
Saldo na bestemming	308	-313	621	1.804	-709	2.514	3.717	199	3.518	-2.385	134	-2.519

In bovenstaande tabel worden de incidenteel geraamde lasten en baten (kolom "I") uit het totaal van de geraamde lasten en baten (structureel en incidenteel; kolom "I + S") gehaald. Wat leidt tot een nieuw totaal aan structurele lasten en baten. Voor de Provinciaal

toezichthouder is het bij toetsing van de begroting een voorwaarde dat de structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Uit bovenstaande tabel blijkt dat dit tot en met de jaarschijf 2025 het geval is. De bedragen in de kolommen met een "S" geven aan dat

sprake is van een positief structureel saldo. In 2023, 2024 en 2025 gaat het om een overschot van € 621.000,- respectievelijk € 2.514.000,- en € 3.518.000,-.

6.2 Overzicht investeringen

De in het verleden gedane investeringen zijn opgenomen in de zogenaamde Staat van investeringen. Het verloop van de boekwaarde en de berekening van de kapitaallasten (rente en afschrijving) worden in deze staat zichtbaar gemaakt. De jaarlijkse kapitaallasten worden in de exploitatie opgenomen.

De voorstellen voor nieuwe investeringen worden in onderstaand overzicht in beeld gebracht. Hierin is een onderverdeling gemaakt naar jaartal en programmaonderdeel waar de investering betrekking op heeft. Via het vaststellen van de Begroting 2023-2026 worden de in de tabel opgenomen kredieten 2023 beschikbaar gesteld.

Programmaonderdeel	Omschrijving	Bron	E/M	Investering 2023	Investering 2024	Investering 2025	Investering 2026
Lokale voorzieningen, sport, cultuur en recreatie	2023 Vervanging speelvoorzieningen	MJP 20-23	E	50			
	2024 Vervanging speelvoorzieningen	PN2021	E		50		
	2024 Gymzaal Bachstraat	PN2022	E		1.400		
Totaal Lokale voorzieningen, sport, cultuur en recreatie				50	1.450	0	0
Gespecialiseerde jeugdhulp en passend onderwijs	2023 Zilvermeeuw IHP 2019-2033	PN2021	E	1.670			
	2023 St.Leonardus IHP 2019-2033	PN2021	E	6.200			
	2023 Anne Frankschool uitbreiding	PN2023	E	710			
	2023 Otterkolken uitbreiding	PN2023	E	395			
	2024 Rinket nieuwbouw	PN2023	E		4.280		
	2026 Nieuwbouw De Zevenhoeven	PN2023	E				4.325
Totaal Gespecialiseerde jeugdhulp en passend onderwijs				8.975	4.280	0	4.325
Bereikbaarheid	2023 Herinrichting Wadden	PN2023	M	220			
	2023 Vervanging armaturen	MJP 20-23	E	72			
	2023 Openbare Verlichting	PN2022	E	79			
	2023 Wegen	PN2023	M	732			
	2023 Doorfietsroute Maerelaan	PN2021	M	140			
	2024 Wegen	PN2022	M		1.195		
	2024 Vervanging armaturen	PN2021	E		167		

Programmaonderdeel	Omschrijving	Bron	E/M	Investering	Investering	Investering	Investering
				2023	2024	2025	2026
Bereikbaarheid	2024 Openbare Verlichting	PN2022	E		193		
	2025 Wegen	PN2022	M			835	
	2025 Vervanging Armaturen	PN2022	E			131	
	2025 Openbare Verlichting	PN2022	E			115	
	2026 Wegen	PN2023	M				925
	2026 Openbare verlichting	PN2023	E				130
	2026 Armaturen	PN2023	E				125
Totaal Bereikbaarheid				1.243	1.555	1.081	1.180
Milieu en duurzaamheid	2023 Vervanging riolering GRP	PN2023	E	1.804			
	2023 Vervanging beschoeiing	PN2023	E	337			
	2023 Groen	PN2023	E	596			
	2024 Vervanging beschoeiing	PN2023	E		289		
	2024 Vervanging riolering GRP	MJP 20-23	E		1.200		
	2024 Groen	PN2022	E		196		
	2025 Riolering	PN2022	E			1.200	
	2025 Groen	PN2022	E			128	
	2026 Beschoeiing	PN2023	E				313
	2026 Groen	PN2023	E				305
2026 Riolering	PN2023	E				1.200	
Totaal Milieu en duurzaamheid				2.737	1.685	1.328	1.818
Overhead ICT	2023 Netwerk	PN2022	E	33			
	2023 Werkplekken en software	PN2022	E	50			
	2025 Vervanging meubilair	PN2023	E			1.100	
Totaal Overhead ICT				83	0	1.100	0
Eindtotaal				13.088	8.970	3.509	7.323

6.3 Stand verloop van de reserves

Het eigen vermogen van de gemeente bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de jaarrekening. De reserves worden onderscheiden naar de Algemene reserve en bestemmingsreserves.

In het verloop van de ingestelde reserves is nog geen rekening gehouden met stortingen en onttrekkingen

als gevolg van de positieve of negatieve meerjarige begrotingssaldi en de eventuele positieve uitkomsten van de grondexploitaties zoals in paragraaf Grondbeleid zijn opgenomen. Ook zijn de resultaten van de Bestuursrapportage 2022 en de eerste begrotingswijziging 2023 hier nog niet in verwerkt. We zien dat het aantal en de omvang van de reserves in

2022 is toegenomen. Dit heeft te maken met het feit dat in de Jaarrekening 2021 veel onderhoudsvoorzieningen zijn omgezet in bestemmingsreserves. Dit heeft te maken met het ontbreken van actuele onderhoudsplannen die als onderlegger van de onderhoudsvoorzieningen dienen.

Omschrijving	2021	2022		2023			2024		2025		2026	
	Eindsaldo Rekening	Mutaties	Eindsaldo	Toevoeging	Onttrekking	Eindsaldo	Mutaties	Eindsaldo	Mutaties	Eindsaldo	Mutaties	Eindsaldo
Algemene reserve												
AR Algemene Reserve Nog te bestemmen resultaat	16.074	-1.598	14.475	977		15.452		15.452		15.452		15.452
Bestemmingreserves												
BR Nieuw Beleid	1.639	-940	699		60	639		639		639		639
BR Faciliteiten thuiswerken		257	257			257		257		257		257
BR Volkshuisvesting	1.458	-378	1.080			1.080		1.080		1.080		1.080
BR Transformatiebudget SD	726		726		328	398	-178	220		220		220
BR Bereikbaarheid Centrumgeb	143	6	149			149		149		149		149
BR Afvalstoffenheffing	287		287			287		287		287		287
BR Organisatieontwikkeling	139	300	439	400		839	200	1.039		1.039		1.039
BR Omgevingswet	61		61			61		61		61		61
BR Sticht kst Kennemer College	488	-488										
BR Bouw en verbouw raadhuis	11.047	-537	10.510		537	9.973	-537	9.437	-537	8.900	-537	8.363
BR Tolhek	53		53			53		53		53		53
BR Sportaccommodatie de Velst	1.440	-1.440										
BR Woonvisie Bwijk-Hkerk	101	-26	75		16	59	-16	43		43		43
BR Verbindingsweg A8 - A9	2.100		2.100			2.100		2.100		2.100		2.100
BR Grondbeleid en -beheer	771	-70	701			701		701		701		701

Omschrijving	2021	2022		2023			2024		2025		2026	
	Eindsaldo Rekening	Mutaties	Eindsaldo	Toevoeging	Onttrekking	Eindsaldo	Mutaties	Eindsaldo	Mutaties	Eindsaldo	Mutaties	Eindsaldo
BR Openbare Ruimte Houtwegen	209		209			209		209		209		209
BR Desintegratiekosten	518	-49	470	7	83	394	-64	330	-63	267	-66	201
BR Toer & Recr prom/onderst	96		96	119	157	58	-15	43		43		43
BR Statushouders	110		110			110		110		110		110
BR Participatiewet	1.179		1.179			1.179		1.179		1.179		1.179
BR Stedelijke vernieuwing	5.543	-687	4.856		977	3.879		3.879		3.879		3.879
BR Kaplasten Stedelijke vern	1.580	-1.568	12			12		12		12		12
BR Grex Stationsomgeving	289	-289										
BR Risico Grondexploitatie	3.000		3.000			3.000		3.000		3.000		3.000
BR Energietransitie	89	2	91	200	177	113	-9	104		104		104
BR Planontwikk.kst. 2020	650		650			650		650		650		650
BR Groot onderh gymgebouwen	659		659	131	141	649	-6	643	18	661	-38	623
BR Groot onderh welzijnsacomm	167		167	58	67	158	-47	111	-79	32	25	57
BR Groot onderh sporthal Water	366		366	74	70	370	54	424	-105	319	24	243
BR Overige groot onderhoud vzcmp												
BR Groot onderh mariaschool	442		442	95	368	169	54	223	-86	137	-7	130
BR Groot onderh zwembad Water	987		987	31	147	871	-307	564	-98	466	-280	186
BR Groot onderh brandweerkaz	373		373	72	20	426	37	463	-133	330	77	407
BR Groot onderh ov gebouwen	79		79	33	13	98	-50	48	-19	30	-5	25
BR Groot onderh raadhuis	554		554	361	40	875	350	1.225	322	1.547	255	1.803
BR Groot onderh MFS De Velst	33		33	16	11	38	5	43	5	48	5	53
BR Groot onderh kinderboerdery	82		82	24	12	94	-16	77	12	90	-20	70
BR Groot onderh De Werf	46		46	73	18	101	21	122	7	129	-114	15
BR Groot onderh bezoek Assumb	37		37		1	36	-2	34	-2	33	-2	31
BR Groot onderh wegbeheer	347		347	1.091	1.083	354	96	451	-85	365	-63	303
BR Groot onderh openb verlicht	145		145	44	37	152	8	160	9	169	10	179
BR Groot onderh baggerwerkzmd	298		298	56	50	304	7	311	9	320	10	330
BR Groot onderh WvCoulsterstr2				39		39	40	79	40	119	41	160
BR Groot onderhoud Huurwoningen				11		11	11	23	12	35	12	46
Totaal Reserves	54.405	-7.505	46.900	3.913	4.413	46.399	-365	46.035	-772	45.263	-672	44.591

6.4 Stand verloop van de voorzieningen

Voorzieningen worden in de balans opgenomen om een inschatting te geven van de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen, waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden per de balansdatum min of meer onzeker zijn en die oorzakelijk samenhangen met de periode voorafgaande aan die datum.

Het Besluit Begroting en Verantwoording stelt dat voorzieningen worden gevormd wegens:

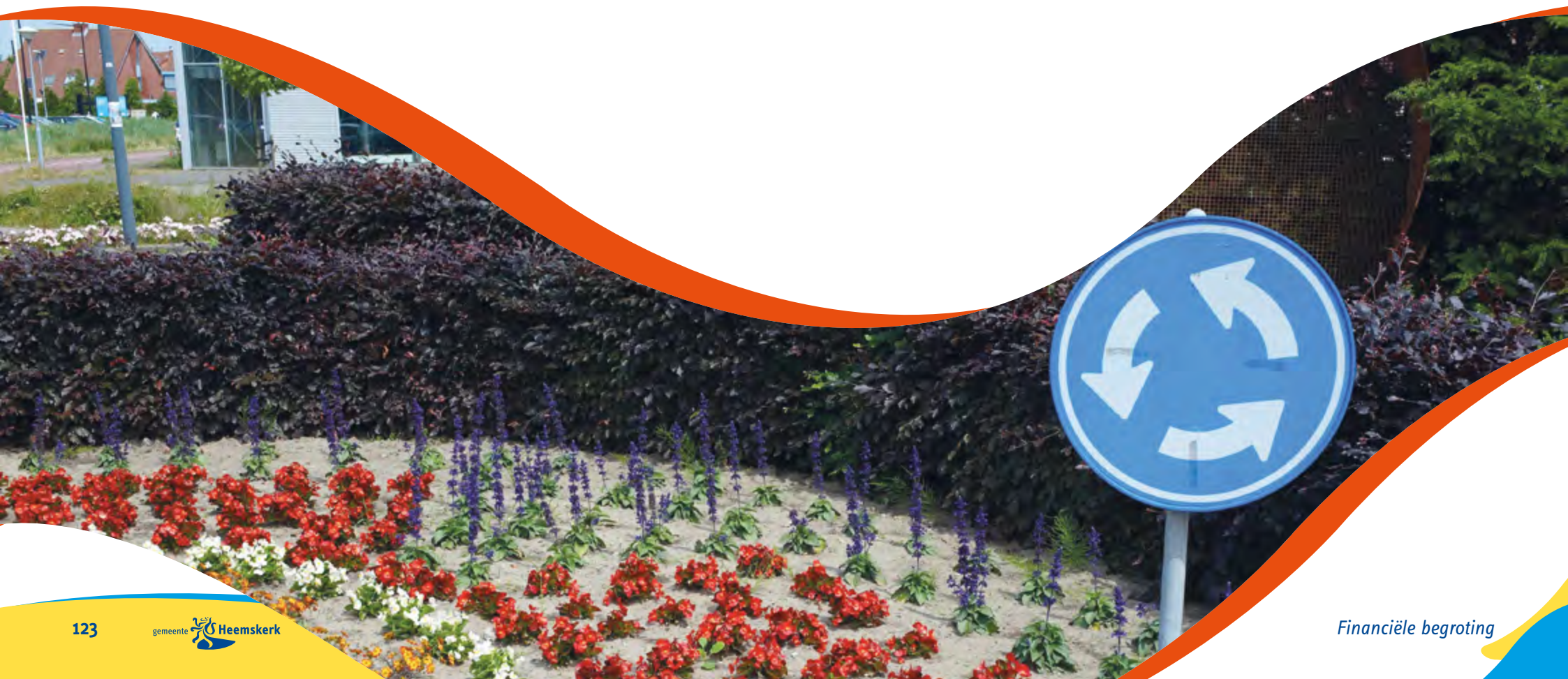
1. Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten. Voorbeeld, door optreden van de gemeente is schade aan een winkelpand ontstaan. De gemeente is aansprakelijk (gesteld) en kan op redelijke wijze de omvang van de schade inschatten. De exacte omvang is echter nog niet bekend.
2. Op de balansdatum bestaande risico's terzake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
3. Kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het huidige of voorafgaande jaar én de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren. Voorbeeld, een voorziening voor cyclus onderhoud, zoals schilderwerk, onderhoud platte daken enz.

Ten opzichte van 2022 is het aantal voorzieningen afgenomen. Dit heeft te maken met het feit dat in de Jaarrekening 2021 veel onderhoudsvoorzieningen zijn omgezet in bestemmingsreserves. Dit heeft te maken

met het ontbreken van actuele onderhoudsplannen die als onderlegger van de onderhoudsvoorzieningen dienen.

Omschrijving	2021	2022		2023			2024		2025		2026	
	Eindsaldo Rekening	Mutaties	Eindsaldo	Toevoeging	Onttrekking	Eindsaldo	mutaties	Eindsaldo	mutaties	Eindsaldo	mutaties	Eindsaldo
Voorzieningen												
VZ Rioleringen G.R.P.	65	184	249	347		596	401	997	430	1.428	450	1.868
VZ Pensioenen wethouders	4.117	-240	3.877		240	3.637	-240	3.397	-240	3.157	-240	2.917
VZ Waterkokers-Lunetten	165	-165		400	162	238	-238					
VZ personele verplichtingen	714	-178	536			536		536		536		536
VZ Herstructurering 2e tranche	354		354			354		354		354		354
VZ ZonMw	40		40	60	80	20	-20					
Totaal voorzieningen	5.456	-399	5.057	807	482	5.382	-96	5.285	190	5.475	210	5.685

6.5 Balansprognose

(bedragen x € 1.000,-)

Activa - Bezittingen	Rekening 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	444	444	444	444	444	444
Materiële vaste activa	79.610	91.389	95.695	101.558	102.271	101.920
Financiële vaste activa	3.500	2.061	2.084	2.084	2.084	2.084
Totaal vaste activa	83.554	93.894	98.223	104.086	104.799	104.448
Vlottende activa						
Voorraden	-1.508	-5.162	-2.053	-1.875	-1.875	-1.875
Uitzettingen korter dan een jaar	3.245	1.000	3.245	3.245	3.245	3.245
Liquide middelen	1.161	1.477	1.200	1.200	1.200	1.200
Overlopende activa	7.656	5.644	7.700	8.492	8.834	9.103
Totaal vlottende activa	10.555	2.959	10.093	11.063	11.405	11.674
Totaal activa	94.109	96.852	108.316	115.150	116.205	116.122

(bedragen x € 1.000,-)

Passiva - Financieringsmiddelen	Rekening 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Vaste passiva						
Reserves	54.405	47.992	46.399	46.035	45.263	44.591
Voorzieningen	5.456	6.216	5.382	5.285	5.475	5.685
Vaste schulden looptijd langer dan een jaar	20.203	20.889	28.642	36.427	42.908	43.209
Totaal vaste passiva	80.065	75.098	80.423	87.747	93.646	93.485
Vlottende passiva						
Vlottende schulden looptijd korter dan een jaar	7.954	8.106	16.433	16.404	16.469	16.547
Overlopende passiva	6.090	13.649	11.460	10.999	6.090	6.090
Totaal vlottende passiva	14.044	21.755	27.893	27.403	22.559	22.637
Totaal passiva	94.109	96.852	108.316	115.150	116.205	116.122

6.6 EMU saldo 2022-2024

Omschrijving	2022	2023	2024
	x € 1.000,-	x € 1.000,-	x € 1.000,-
	Volgens realisatie tot en met sept. 2022, aangevuld met raming resterende periode	Volgens Begroting 2023	Volgens meerjarenraming in Begroting 2024
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	2.080	-194	
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	11.997	4.306	5.863
3. Mutatie voorzieningen	-399	-834	-97
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-1.659	1.114	178
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-8.657	-6.448	-6.139

6.7 Taakvelden

(bedragen x € 1.000,-		Rekening	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
		2021	2022	2023	2024	2025	2026
			na wijziging				
0.1	Bestuur	-4.896	-1.774	-1.870	-1.931	-2.000	-2.058
0.2	Burgerzaken	-809	-815	-699	-702	-705	-700
0.4	Overhead	-13.580	-17.237	-15.578	-15.693	-15.868	-16.174
0.5	Treasury	376	521	369	234	175	185
0.61	OZB woningen	4.624	4.666	4.961	5.147	5.336	5.518
0.62	OZB niet-woningen	763	893	950	991	1.027	1.067
0.64	Belastingen overig	242	249	262	272	277	287
0.7	AU en over uitkering Gemeentefonds	65.650	68.815	74.781	77.575	80.593	76.173
0.8	Overige baten en lasten	174	81	-50	-1.854	-3.767	2.335
0.9	Vennootschapsbelasting (VPB)	29					
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-2.430	-2.978	-3.179	-3.270	-3.498	-3.380
1.2	Openbare orde en veiligheid	-852	-910	-1.036	-1.067	-1.107	-1.146
2.1	Verkeer en vervoer	-3.945	-4.856	-5.276	-5.067	-5.481	-5.632
3.1	Economische ontwikkeling	-289	-669	-312	-297	-291	-300
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	567	12	-3	-3	-3	-3
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregistratie	-36	-55	-65	-48	-51	-51
3.4	Economische promotie	-52	-22	-23	-12	-14	-13
4.1	Openbaar basisonderwijs	-66	-49	-93	-96	-100	-103
4.2	Onderwijshuisvesting	-3.197	-3.537	-3.141	-3.829	-3.710	-3.818
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-981	-740	-1.027	-1.089	-1.110	-1.134
5.1	Sportbeleid en activering	-868	-1.010	-1.043	-1.078	-1.088	-1.120
5.2	Sportaccommodaties	658	-672	-1.006	-1.109	-1.101	-1.211
5.3	Cultuurpres/cultuurprod enz.	-872	-1.315	-1.396	-1.069	-1.243	-1.198
5.4	Musea	-13	-91	-52	-78	-69	-66
5.6	Media	-935	-973	-1.011	-1.044	-1.062	-1.093

(bedragen x € 1.000,-		Rekening	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
		2021	2022	2023	2024	2025	2026
			na wijziging				
5.7	Openbaar groen en recreatie	-2.949	-3.403	-3.642	-3.735	-3.863	-3.978
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-3.456	-4.085	-4.579	-4.612	-4.743	-4.780
6.2	Toegang + eerstelijns-voorzieningen	-1.082	-124	-1.967	-2.033	-2.080	-2.145
6.3	Inkomensregelingen	-3.438	-5.257	-4.615	-4.769	-4.948	-5.109
6.4	WSW en beschut werk	-5.385	-6.053	-5.275	-5.446	-5.514	-5.690
6.5	Arbeidsparticipatie			-376	-391	-406	-421
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	-1.497	-1.559	-3.149	-3.260	-3.371	-3.486
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-8.202	-8.783				
6.71A	Hulp bij het huidhouden (WMO)			-4.021	-4.159	-4.289	-4.419
6.71B	Begeleiding (WMO)			-2.948	-3.030	-3.129	-3.224
6.71D	Ov maatwerkarrangementen (WMO)			-417	-433	-451	-468
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-9.147	-9.665				
6.72A	Jeugdhulp begeleiding			-7.004	-6.998	-6.988	-7.011
6.72B	Jeugdhulp behandeling			-193	-200	-206	-212
6.73C	Jeugdhulp met verblijf overig			-1.244	-1.285	-1.327	-1.367
6.74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verbl			-150	-155	-160	-165
6.74C	Gesloten plaatsing			-1.593	-1.647	-1.700	-1.752
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-62	-89				
6.81B	Maatsch- en vrouwenopvang (WMO)			-224	-232	-240	-248
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-1.215	-1.241				
6.82A	Jeugdbescherming			-829	-857	-885	-912
7.1	Volksgesondheid	-2.120	-2.059	-1.925	-1.944	-1.992	-2.051
7.2	Riolering	1.394	1.448	1.439	1.544	1.651	1.710
7.3	Afval	1.175	915	1.602	1.960	2.333	2.388
7.4	Milieubeheer	-946	-1.703	-1.214	-1.161	-1.174	-1.207
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-74	-64	-85	-115	-99	-90
8.1	Ruimtelijke ordening	-854	-1.344	-578	-545	-525	-538

(bedragen x € 1.000,-		Rekening	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
		2021	2022	2023	2024	2025	2026
			na wijziging				
8.2	Grondexploitatie niet bedrifter.	1.554	-153	-110	-114	-118	-122
8.3	Wonen en bouwen	-971	-1.818	-1.561	-1.630	-1.687	-1.740
Saldo voor bestemming		1.985	-7.505	-194	-365	-772	-671
0.10	Mutaties reserves	-6.743	7.505	194	365	772	671
Saldo na bestemming		-4.758	0	0	-0	0	0

